

**Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини**

**ЗВІТ РЕКТОРА
про виконання умов контракту
з Міністерством освіти і науки України
за 2023 рік**

**Затверджено на конференції
трудового колективу
28 грудня 2023 р. (протокол № 7)**

Умань – 2023

ЗМІСТ

Вступ	4
Розділ I. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА РОБОТА	6
1.1. Акредитація освітніх програм	6
1.2. Зміст та планування освітнього процесу	9
1.3. Створення умов для здобуття вищої освіти в університеті студентами з особливими освітніми потребами	12
1.4. Організація практичної підготовки	17
1.5. Система внутрішнього забезпечення якості освіти в університеті	22
1.6. Військова підготовка студентів	24
1.7. Робота з іноземними студентами	26
Розділ II. НАУКОВО-ДОСЛІДНА ТА МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ	31
2.1. Науково-організаційна структура університету	31
2.2. Наукові видання університету	35
2.3. Публікації науково-педагогічних працівників університету	36
2.4. Підготовка наукових, науково-педагогічних кадрів	38
2.5. Науково-дослідна та інноваційна діяльність молодих учених	41
2.6. Науково-дослідна робота студентів	42
2.7. Інформаційне забезпечення наукової діяльності	44
2.8. Патентно-ліцензійна діяльність	47
2.9. Наукове співробітництво із закордонними організаціями	51
Розділ III. ВИХОВНА РОБОТА	60
3.1. Організація виховної роботи в університеті	60
3.2. Студентське самоврядування	65
3.3. Заходи, спрямовані на формування національної свідомості та громадсько-політичної активності	68
3.4. Природоохоронна діяльність	70
3.5. Культурно-просвітницькі заходи	71
3.6. Спортивно-масова робота	73
Розділ IV. ФОРМУВАННЯ КОНТИНГЕНТУ СТУДЕНТІВ	77
4.1. Організація профорієнтаційної роботи	77
4.2. Система доуніверситетської підготовки	79
4.3. Вступна кампанія	80
4.4. Формування контингенту студентів	82
Розділ V. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТЬОГО ПРОЦЕСУ	87
5.1. Професорсько-викладацький склад університету	87
5.2. Підвищення кваліфікації викладачів	88
5.3. Рейтинг викладачів, кафедр, факультетів та інституту	90
Розділ VI. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА І ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ	97

6.1.	Аналіз фінансово-економічної діяльності та ефективності використання державного майна	97
6.2.	Результати роботи адміністративно-господарської частини університету	101
6.3.	Організація роботи з охорони праці	102
Розділ VII.	ІНФОРМАЦІЙНИЙ СУПРОВІД ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ	105
7.1.	Презентація університету на міжнародних та всеукраїнських виставках	105
7.2.	Представлення університету в засобах масової інформації	105
Розділ VIII.	ДОТРИМАННЯ УМОВ КОЛЕКТИВНОГО ДОГОВОРУ	107

Вступ

Упродовж 2023 року колектив Університету надавав якісні освітні послуги, генерував нові ідеї щодо оптимізації їх в контексті завдань, визначених у документах, що регламентують діяльність закладу вищої освіти, – Статуті УДПУ імені Павла Тичини та Стратегії розвитку УДПУ імені Павла Тичини на 2021-2025 рр.

У звітному періоді освітній процес здійснювали відповідно до затвердженого графіку і розкладу занять. У 2023 р. університет реалізував низку заходів щодо створення безпечних умов перебування в університеті учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану.

До розгляду та удосконалення освітніх програм спеціальностей університету систематично залучали зовнішніх стейкхолдерів, зокрема роботодавців.

В університеті функціонує 7 наукових фахових видань (категорії «Б») та 4 наукові видання різного спрямування.

Профіль університету станом на грудень 2023 року в Scopus налічує 333 документи, Web of Science – 475.

За звітний період науковцями університету видано: 68 монографій, 192 посібники, 1334 статті (з них у категорії «Б» – 707).

Станом на грудень 2023 року діють 72 угоди про співпрацю із зарубіжними освітніми закладами, організаціями та товариствами. Географія угод охоплює 24 країни світу. 205 здобувачів освіти цього року брали участь у міжнародних заходах. Академічну мобільність у формах стажування, наукового стажування та підвищення кваліфікації реалізували 109 науково-педагогічних працівників. 17 науково-педагогічних працівників та 12 здобувачів освіти університету взяли участь у міжнародних програмах та проектах. На базі університету було проведено 14 заходів міжнародного рівня.

Колектив університету постійно підтримує своїх співробітників, студентів, випускників, що знаходяться на фронті, зокрема Збройні Сили України, територіальну оборону, шляхом перерахування коштів, купівлею необхідного обладнання, продуктів харчування, засобів гігієни.

У рейтингу Top Universities in Ukraine університет посідає 49 місце серед 185 українських ЗВО.

У рейтингу Ranking Web of Universities від Webometrics, що визначає місце ЗВО відповідно до ступеня представлення його діяльності в Інтернет-просторі, у 2023 році університет посів 116 місце з-поміж 312 українських ЗВО.

В академічному рейтингу закладів вищої освіти України «ТОП-200 Україна» у цьому році наш університет посів 101 місце, а в консолідованому рейтингу – 142 місце.

У 2023 році університет входив до 2-х світових рейтингів: QS World University Rankings та Times Higher Education 1001+ місце (THE) у двох напрямках: world university rankings (рейтинг освіти) як репортер та impact rankings (рейтинг цілей сталого розвитку).

За результатами вступної кампанії до університету за всіма рівнями вищої освіти зараховано 3202 особи. Крім того, до університету зараховано 78 іноземних громадян для здобуття вищої освіти за денною формою навчання (за освітнім ступенем «Бакалавр» – 8 осіб, за освітнім ступенем «Магістр» – 65 осіб, за освітньо-науковим ступенем «Доктор філософії» – 5 осіб).

Упродовж року здійснювали заходи для підтримання та забезпечення життєдіяльності закладу, зміцнення матеріально-технічної бази, забезпечення

організації освітньої, наукової та організаційно-виховної діяльності в умовах воєнного стану.

Представлена у звіті інформація дає підстави стверджувати про те, що діяльність Університету у звітному періоді була спрямована на забезпечення всебічного розвитку людини, як особистості та найвищої цінності суспільства, її здатності до отримання знань упродовж життя, виховання високих моральних якостей.

Розділ I. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА РОБОТА

1.1. Акредитація освітніх програм

Відповідно до статті 41 «Система забезпечення якості освіти» Закону України «Про вищу освіту» (2017 р.) складовими системи забезпечення якості освіти є: внутрішня система забезпечення якості освіти, система зовнішнього забезпечення якості освіти, а також система забезпечення якості в діяльності органів управління та установ, що здійснюють зовнішнє забезпечення якості освіти. До процедур та інструментів зовнішньої системи забезпечення якості освіти відповідно до чинного законодавства відносять акредитацію освітніх програм.

Акредитація освітньої програми – оцінювання якості освітньої програми та освітньої діяльності закладу вищої освіти за цією програмою щодо відповідності стандарту вищої освіти, спроможності виконання вимог стандарту, а також досягнення заявлених у програмі результатів навчання відповідно до критеріїв оцінювання якості освітньої програми.

Відповідно до розпоряджень першого проректора (№ 7 від 30.05.2022 р. та № 3 від 06.06.2023 р. упродовж 2023 року відділ якості освіти, ліцензування та акредитації систематизував інформацію (у вигляді службових записок) від факультетів / інституту про необхідність проведення акредитаційної експертизи для освітніх програм університету.

Згідно з наказами Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти «Про призначення експертної групи» № 30-Е від 19.01.2023 р., № 196-Е від 03.03.2023 р., № 385-Е від 27.02.2023 р., № 562-Е від 17.03.2023 р., № 608-Е від 27.03.2023 р., № 668-Е від 30.03.2023 р., № 657-Е від 29.03.2023 р., № 688-Е від 03.04.2023 р., № 707-Е від 05.04.2023 р., № 727-Е від 06.04.2023 р., № 825-Е від 17.04.2023 р., № 1190-Е від 06.10.2023 р., № 1208-Е від 09.10.2023 р., № 1217-Е від 10.10.2023 р., № 1229-Е від 10.10.2023 р., протоколу № 20 (25) від 22.11.2022 р., протоколу № 23 (28) від 13.12.2022 р., протоколу № 4 (33) від 21.03.2023 р., протоколу № 6 (35) від 25.04.2023 р., протоколу № 17 (46) від 21.11.2023 р. акредитували 24 освітніх програми: за початковим (короткий цикл) рівнем вищої освіти – 4, за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти – 8, за другим (магістерським) рівнем вищої освіти – 7, за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти – 5.

Упродовж 2023 р. відділ якості освіти, ліцензування та акредитації проводив індивідуальні та колективні зустрічі щодо роз'яснення та допомоги у підготовці самооцінювання ОП з адміністрацією факультету/інституту, гарантами, відповідальними за підготовку матеріалів.

Акредитаційні матеріали (самооцінювання ОП) підготовлені гарантами ОП відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм (затверджено наказом МОН України № 977 від 11.07.2019 р.) та Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти (затверджено Постановою Кабінету Міністрів України 30 грудня 2015 року № 1187 зі змінами 2021 р.) та інших державних вимог та нормативних документів МОН України.

Відповідно до графіка Національного агентства відомості самооцінювання ОП вчасно розміщено на електронній платформі через електронні кабінети гарантів. Також самооцінювання кожної ОП розміщено на офіційному сайті УДПУ імені Павла Тичини та сайтах факультетів/інституту. Упродовж п'яти робочих днів із дня реєстрації заяви про здійснення акредитації відповідно до наказу Національного

агентства призначено експертні групи, визначено строк її роботи, а також дати проведення дистанційної процедури акредитації та кінцевий термін подання звіту експертної групи. Кожна експертна група працювала відповідно до погодженої програми.

Після проведення процедури акредитації отримано наступні результати: за остаточним рішенням Національного агентства маємо **акредитацію** (терміном на 5 років) – 13 програм; **умовну (відкладену) акредитацію** (терміном на 1 рік) – 2 програми:

1. **ОП Психологія** (початковий (короткий цикл) вищої освіти) – рішення НА: акредитувати терміном на 5 років (протокол №8 (37) від 16.05.2023);
2. **ОП Біологія** (перший (бакалаврський) рівень вищої освіти) – рішення НА: акредитувати терміном на 5 років (протокол №6 (35) від 25.04.2023);
3. **ОП Середня освіта (Інформатика)** (перший (бакалаврський) рівень вищої освіти) – рішення НА: акредитувати терміном на 5 років (протокол №9 (38) від 30.05.2023);
4. **ОП Менеджмент** (перший (бакалаврський) рівень вищої освіти) – рішення НА: акредитувати терміном на 5 років (протокол №10 (39) від 20.06.2023);
5. **ОП Готельно-ресторанна справа** (перший (бакалаврський) рівень вищої освіти) – рішення НА: умовна (відкладена) акредитація (протокол №11(40) від 27.06.2023 р.);
6. **ОП Облік і оподаткування** (перший (бакалаврський) рівень вищої освіти) – рішення НА: умовна (відкладена) акредитація (протокол №11(40) від 27.06.2023 р.);
7. **ОП Соціальне забезпечення** (перший (бакалаврський) рівень вищої освіти) – рішення НА: акредитувати терміном на 5 років (протокол №10 (39) від 20.06.2023);
8. **ОП Історія та археологія** (третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти) – рішення НА: акредитувати терміном на 5 років (протокол №10 (39) від 20.06.2023);
9. **ОП Психологія** третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти – акредитувати терміном на 5 років (протокол №12 (41) від 18.07.2023);
10. **ОП Соціальна робота** третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти – акредитувати терміном на 5 років (протокол №14 (43) від 22.08.2023);
11. **ОП Освітні, педагогічні науки** третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти – рішення НА: акредитувати терміном на 5 років (протокол №10 (39) від 20.06.2023).
12. **ОП Середня освіта (Інформатика)** другий (магістерський) рівень вищої освіти – рішення НА: акредитувати терміном на 5 років (протокол №21 (50) від 26.12.2023).
13. **ОП Психологія** другий (магістерський) рівень вищої освіти – рішення НА: акредитувати терміном на 5 років (протокол №21 (50) від 26.12.2023).
14. **ОП Музичне мистецтво** другий (магістерський) рівень вищої освіти – рішення НА: акредитувати терміном на 5 років (протокол №22 (51) від 16.01.2024).
15. **ОП Маркетинг** другий (магістерський) рівень вищої освіти – рішення НА: акредитувати терміном на 5 років (протокол №20 (49) від 12.12.2023).

Відповідно до Постанови КМУ № від 16 березня 2022 р. № 295 «Про особливості акредитації освітніх програм, за якими здійснюють підготовку здобувачів

вищої освіти в умовах воєнного стану», було прийнято та підписано рішення про умовну (відкладену) акредитацію для наступних освітніх програм:

1. **ОП Екологія** – перший (бакалаврський) рівень вищої освіти (протокол №4 (33) від 21.03.2023);
2. **ОП Менеджмент** – третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти (протокол №6 (35) від 25.04.2023);
3. **ОП Середня освіта (Трудове навчання та технології)** – початковий (короткий цикл) рівень вищої освіти (протокол №9 (38) від 30.05.2023);
4. **ОП Біологія** – початковий (короткий цикл) рівень вищої освіти (протокол №9 (38) від 30.05.2023);
5. **ОП Середня освіта (Природничі науки)** – початковий (короткий цикл) рівень вищої освіти (протокол №9 (38) від 30.05.2023);
6. **ОП Початкова освіта** – перший (бакалаврський) рівень вищої освіти (протокол №9 (38) від 30.05.2023).
7. **ОП Екологія** – другий (магістерський) рівень вищої освіти (протокол №17 (46) від 21.11.2023).
8. **ОП Готельно-ресторанна справа** – другий (магістерський) рівень вищої освіти (протокол №17 (46) від 21.11.2023).
9. **ОП Середня освіта (Хімія)** – другий (магістерський) рівень вищої освіти (протокол №20 (49) від 12.12.2023).

Динаміку акредитованих освітніх програм університету за останні п'ять років подано у діаграмі 1.

Діаграма 1

Кількість акредитованих освітніх програм у 2019 р. – 15, з них: 8 – другого (магістерського) рівня вищої освіти, 7 – першого (бакалаврського) рівня вищої освіти; у 2020 р. – 6 освітніх програм, з них: 5 – другого (магістерського) рівня вищої освіти, 1 – першого (бакалаврського) рівня вищої освіти; у 2021 н. р. – 20 освітніх програм, з них: 5 – другого (магістерського) рівня вищої освіти, 4 – першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 11 – початкового (короткий цикл) рівня вищої освіти; у 2022 р. – 12 освітніх програм, з них: 3 – третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, 4 – першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 5 – початкового (короткий цикл) рівня вищої освіти; у 2023 р. – 24 освітні програми, з них: 5 – третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, 7 – другого (магістерського) рівня вищої освіти, 8 – першого

(бакалаврського) рівня вищої освіти, 4 – початкового (короткий цикл) рівня вищої освіти.

Серед першочергових завдань університету у 2024 р. продовжувати роботу щодо впровадження рекомендацій експертів Національного агентства; аналізувати та вдосконалювати кадрове, матеріально-технічне та інформаційне забезпечення відповідно до акредитаційних вимог, Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 24.03.2021 р. № 365 «Про внесення змін до постанови КМУ від 30.12.2015 р. № 1187»).

1.2. Зміст та планування освітнього процесу

Упродовж 2023 р. діяльність навчально-методичного відділу та структурних підрозділів була спрямована на виконання постанов і наказів Міністерства освіти і науки України, рішень ученої ради та ректорату університету, реалізацію змісту вищої освіти на підставі державних стандартів та кваліфікаційних вимог до фахівців з урахуванням можливостей сучасних інформаційних технологій навчання, зорієнтованих на формування освіченої, гармонійно розвиненої особистості, здатної до постійного оновлення наукових знань, професійної мобільності та швидкої адаптації до змін у соціально-культурній сфері.

Головне спрямування освітнього процесу в університеті – це підвищення якості освіти та забезпечення її відповідності національним, європейським і міжнародним фаховим стандартам. Основна мета педагогічної освіти – підготовка висококваліфікованих, свідомих фахівців, спеціалістів, зорієнтованих на вимоги європейського ринку праці, здатних до компетентної, відповідальної та ефективної діяльності за своєю спеціальністю. З цією метою освітній процес організовано на засадах формування та розвитку у здобувачів вищої освіти мотивації до навчання, навичок самостійної навчальної, науково-дослідної та практичної роботи, професійно значущих якостей, знань, умінь і навичок майбутніх фахівців, забезпечення умов для гармонійного творчого розвитку особистості здобувача вищої освіти в умовах індивідуалізації освітнього процесу.

У 2023 р. університет реалізував низку заходів щодо створення безпечних умов перебування в університеті учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану. Отримано дозвіл від голови Черкаської обласної військової адміністрації щодо організації освітнього процесу з використанням протирадіаційного укриття (1500 місць) та найпростішого укриття (800 місць), що належать університету.

Освітній процес в університеті здійснювали в очному, дистанційному та змішаному форматах. При цьому використовували такі платформи та сервіси, як Moodle, Google WorkSpace, Microsoft 365, Cisco Networking Academy, Zoom тощо. Дистанційний формат навчання передбачав використання синхронного та/або асинхронного режиму. Для синхронного режиму викладачі використовували Google Meet, Zoom, Teams, для асинхронного – Moodle, Classroom, Cisco Networking Academy.

Розклад занять було складено таким чином, щоб кількість учасників освітнього процесу, які одночасно перебувають у приміщеннях університету, не перевищувала місткість відповідних укриттів.

З метою удосконалення освітнього процесу в університеті та оптимізації діяльності кафедр, факультетів / інституту упродовж року обговорено та затверджено на засіданнях вченої ради університету такі документи: «Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної

освіти в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини» (протокол №9 від 31 січня 2023 року), «Положення про курсові роботи в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини» (протокол №9 від 31.01.2023 року), «Положення про освітні програми в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини (нова редакція)» (протокол №12 від 25 березня 2023 року, «Положення про сайт університету та сайти структурних підрозділів Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини» (протокол №18 від 27 червня 2023 року); «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини» (протокол №3 від 26 вересня 2023 року), «Положення про систему рейтингової оцінки діяльності науково-педагогічних працівників Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини» (Нова редакція) (протокол №6 від 31 жовтня 2023 року); «Порядок проведення ректорських контрольних робіт в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини» (протокол №8 від 28 листопада 2023 року).

Кафедрами розроблено та затверджено програми випускної атестації для освітніх програм ОС «Молодший бакалавр», «Бакалавр» і «Магістр», оновлено тематику та методичні рекомендації до написання й захисту випускних кваліфікаційних робіт, методичні рекомендації щодо написання курсових робіт.

З метою запобігання та виявлення академічного плагіату у випускних кваліфікаційних роботах, забезпечення дотримання принципів та правил академічної доброчесності в університеті використовують систему Anti-Plagiarism, яка позитивно впливає на підготовку таких робіт та стимулює здобувачів вищої освіти до творчості, коректної роботи із джерелами інформації; дотримання вимог наукової етики.

В освітньому процесі викладачі використовують комп'ютерні програми Acrobat Reader 5,0; пакет ПЗ Microsoft Office (2003, 2007, 2010, 2013, 2017, office On-line), 1С:Бухгалтерія, FoxitReader, Microsoft Visual Studio Studio, Corel Draw, Adobe Photoshop, 3d Max, Delphi, Gran 3D, Abby Fine Reader, Prezi, Google Chrome, Opera, Mozilla Fire fox, Mozilla Thunderbird, Outlook Express, Skype, Open Office, Libra Office, G-suite Google for education.

Науково-педагогічні працівники університету сертифікують навчальні курси, що відповідають затвердженим вимогам відповідно до «Положення про сертифікацію електронних навчальних курсів, розміщених в системі дистанційного навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини». У 2023 р. було сертифіковано 26 електронних навчальних курсів, а автори курсів отримали відповідні сертифікати.

3 травня 2022 року викладачі та студенти університету отримали доступ до безкоштовних онлайн курсів, які розміщені на провідних світових освітніх онлайн-платформах Coursera, Udemu та Edx. Зокрема, до понад 5200 курсів і 2200 проектів від провідних університетів і партнерів Coursera на платформі Coursera for Campus, до понад 12500 онлайн курсів на платформі Udemu Business та до понад 1600 онлайн-курсів і програм від провідних світових установ і компаній на EdX Online Campus. 3 грудня 2022 року університет отримав право на безкоштовне використання в освітньому процесі провідної платформи для віртуальних лабораторій та інтерактивної науки Labster. Нині на платформі Coursera for Campus в категорії Уманський державний педагогічний університет зареєструвалося 103 особи, з них 37 обрали для вивчення онлайн-курси, 24 пройшли повністю один або більше курсів, решта перебувають в процесі вибору. На платформу Udemu Business запрошено 7858 учасників, зареєструвалися на сьогодні 246 учасників, з яких 40 вже обрали для вивчення онлайн-

курси, а 19 переглядали матеріали лекцій. На платформі Labster створено 42 курси, до яких приєднані викладачі та здобувачі вищої освіти.

У 2023 р. науково-педагогічні працівники університету проходили безоплатне навчання в межах програми “Google Digital Tools for Education/ Цифрові інструменти Google для освіти”, метою якого було розширення можливостей використання цифрових інструментів для організації дистанційного навчання й підвищення ефективності освітнього процесу. Станом на зараз 163 викладачі пройшли базовий рівень, 97 – середній рівень та 81 – поглиблений рівень цієї програми.

В університеті створено умови щодо визнання здобувачам вищої освіти всіх рівнів і форм навчання результатів навчання, отриманих шляхом неформальної або інформальної освіти, як освітній компонент, що входить до індивідуального навчального плану здобувача. У 2023 н.р. 62 здобувачам вищої освіти ОС «Молодший бакалавр», «Бакалавр», «Магістр» та «Доктор філософії» були визнано результати навчання, отримані шляхом неформальної освіти на платформах *Prometheus*, *Ed-era*, *Osnova*, *Всеосвіта*, *На Урок*, *Рух освіти*, *Платформа освіти* та ін.

Питання, що стосуються удосконалення організації та змісту освітнього процесу, розробки освітньо-професійних та освітньо-наукових програм, підготовки навчально-методичного забезпечення дисциплін, дистанційного навчання, підготовки до атестації здобувачів вищої освіти, систематично розглядають на засіданнях ректорату, навчально-методичної та вченої рад університету.

До розгляду та удосконалення освітніх програм спеціальностей університету систематично залучають зовнішніх стейкхолдерів, зокрема роботодавців. З цією метою на факультетах / в інституті проводять різні заходи: залучення роботодавців до обговорення змісту та завдань практичної підготовки студентів; проведення гостьових лекцій для здобувачів вищої освіти. Пропозиції роботодавців максимально враховують під час перегляду освітніх програм.

Університет підтримує тісні зв'язки із закладами освіти, установами та організаціями міста та регіону, органами державної влади тощо. Представники роботодавців входять до складу груп із забезпечення якості освіти, які діють на факультетах / в інституті. Однією із функцій груп є участь у розробленні, моніторингу освітніх програм та перегляді їх з метою удосконалення.

Задля посилення практикорієнтованої складової в освітньому процесі та врахування потреб ринку праці на факультетах створено Ради роботодавців, метою діяльності яких є забезпечення високої професійної підготовки фахівців на основі комплексної праці факультетів / інституту із зацікавленими підприємствами й організаціями – провідними роботодавцями, шляхом об'єднання інтелектуального потенціалу, практичного досвіду, матеріальних, фінансових і корпоративних ресурсів.

Представників закладів освіти, установ, органів державної влади, наукових установ запрошують для читання лекцій, проведення презентацій, наукових конференцій та круглих столів на базі університету. Крім того, організовують екскурсії до різних установ, організацій, закладів з метою більш детального ознайомлення із специфікою їхньої роботи, що сприяє майбутньому працевлаштуванню випускників.

У наступному навчальному році діяльність університету буде спрямовано на підготовку фахівців за відповідними освітньо-професійними програмами початкового (короткий цикл), першого (бакалаврського), освітньо-професійними та освітньо-науковими програмами другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти; активізацію запровадження інноваційно-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій в організації професійної підготовки

студентів, реалізацію заходів із підвищення конкурентоспроможності випускників, викладачів та науковців університету шляхом сприяння вільному оволодінню іноземними мовами і сучасними інформаційно-комунікаційними технологіями; забезпечення активної підтримки та всебічного розвитку студентського самоврядування із широким залученням його до аналізу організації освітнього процесу та якості освіти; налагодження співпраці із зарубіжними університетами, бізнес-структурами щодо обміну досвідом та практичної підготовки студентів, що сприятиме підвищенню професійної компетенції майбутніх фахівців до рівня світових вимог та сприятиме зростанню їхньої конкурентоспроможності на ринку праці.

1.3. Створення умов для здобуття вищої освіти в університеті студентами з особливими освітніми потребами

У сучасних умовах освіти відводять пріоритетну роль у всебічному розвитку людини як особистості, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, і сприянні в її успішній соціалізації та самореалізації.

З огляду на вищеозначене для університету пріоритетом є створення умов та розробка дієвих технологій для здобуття освіти молоддю з особливими освітніми потребами, з урахуванням індивідуальних особливостей, можливостей, здібностей та інтересів.

Пріоритетними напрями діяльності університету виступають:

1. *Організаційна культура:* створення інклюзивного освітнього простору; усунення ментальних бар'єрів на шляху здобуття вищої освіти; навчання всіх учасників найкращим способам підтримки різноманіття; розвиток культури спілкування в колективі.

2. *Освітня політика:* формування уявлення колективу і соціальних партнерів про сутність і доцільність інклюзивного розвитку закладу вищої освіти; формування інклюзивної компетентності викладачів; розвиток інклюзивної компетентності студентів; набуття інформації про основні труднощі в навчанні і побуті студентів з особливими потребами; проведення занять, зрозумілих для всіх.

3. *Інклюзивна практика:* подолання соціально-психологічних бар'єрів доступу до інклюзивного навчання молоді з особливими потребами; формування навиків взаємодопомоги у студентському колективі; формування навиків включення студентів у мікросоціум ЗВО; формування навиків залучення студентів до суспільного життя.

З метою соціальної та освітньої інтеграції студентської молоді з інвалідністю в університеті діє *Центр соціально-освітньої інтеграції та інклюзивного реабілітаційно-соціального туризму «Без бар'єрів»* (<http://surl.li/plqg>), який впроваджує нові технології соціально-психологічної реабілітації в контексті розширення життєвого простору студентів з інвалідністю, зокрема засобами інклюзивного соціально-реабілітаційного туризму, волонтерства, соціально-виховної практики та ін.

Мета діяльності Центру – консолідація зусиль відповідних структурних підрозділів університету, залучених органів виконавчої влади та громадських організацій, спрямованих на соціально-педагогічну та психологічну підтримку осіб з особливими освітніми потребами щодо їх адаптації до студентського та педагогічного колективу, інтеграції в освітнє та соціальне середовище.

Крім того, діяльність Центру спрямована на розроблення, впровадження і

постійне удосконалення системи супроводу навчання студентів з інвалідністю, яка охоплює такі напрями: технічний, педагогічний, психологічний, медичний, соціальний, реабілітаційний, спортивний. Усі перелічені складові системи супроводу вступають в дію поступово і можуть діяти одночасно, доповнюючи одна одну.

Для вирішення проблемного поля та реалізації поставлених завдань скоординовано діяльність відповідних *секторів*: науково-дослідного; міжнародної діяльності; зв'язків з громадськістю; навчально-виховного; соціально-побутового; психокорекційної діяльності; медико-реабілітаційного; культурно-дозвіллевого; волонтерської діяльності; інклюзивного туризму.

Центр провадить діяльність з урахуванням таких принципів, як повага та сприйняття індивідуальних особливостей людини, дотримання найкращих її інтересів, недопущення дискримінації та порушення прав людини, конфіденційність, доступність освітніх послуг, міжвідомча співпраця.

Задля реалізації визначеної мети членами Центру:

- проведено науково-практичні конференції, круглі столи, семінари всеукраїнського та міжнародного рівнів із питань організації спільного навчально-виховного середовища для осіб із особливими потребами;
- організовано та проведено щорічний студентський конкурс наукових соціальних проєктів з інклюзивного реабілітаційно-соціального туризму «Подорожуємо без бар'єрів»;
- розроблено програму міждисциплінарного командного підходу для здійснення медико-соціального та психолого-педагогічного супроводу в умовах закладу освіти;
- для першокурсників та студентів старших курсів розроблено індивідуальні програми адаптації та реабілітації у вищій школі;
- регулярно проводять опитування щодо потреб та труднощів студентів з ООП;
- підготовлено та впроваджено навчальний курс «Інклюзивний туризм» та «Психологія інклюзії», що дозволило теоретично обґрунтувати доцільність вивчення цієї проблематики у сфері соціальної роботи;
- удосконалено систему підготовки волонтерів до практичної діяльності; подальшого розвитку набуло застосування виховних заходів зі студентами з інвалідністю як елементів діяльності соціального працівника.

Значну увагу в університеті приділяють забезпеченню реалізації вимог щодо *доступності до навчальних приміщень для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення*: з урахуванням вимог будівельних норм та стандартів облаштовано пандуси в усіх навчальних корпусах; облаштовано спеціалізовані санітарно-гігієнічні кімнати відповідно до вимог доступності та Універсального дизайну; закуплено парти для студентів-візочників; придбано таблички шрифтом Брайля з назвою кожного факультету, кафедри та інших структурних підрозділів університету; закуплено абетки шрифтом Брайля для студентів – майбутніх психологів, соціальних працівників, педагогів, які готові працювати в умовах інклюзивної освіти; у читальних залах та комп'ютерних класах облаштовано клавіатури до комп'ютерів шрифтом Брайля для студентів з порушенням зору; для потреб Центру освітньої інтеграції та інклюзивного реабілітаційно-соціального туризму «Без бар'єрів» придбано географічні карти Європи шрифтом Брайля; у гуртожитках облаштовано кімнати для студентів з інвалідністю та пандуси.

У контексті цього важливим є забезпечення доступності офіційних сайтів закладів освіти, зокрема для людей з вадами зору, тяжкими вадами опорно-рухового

апарату. Сьогодні офіційний сайт університету та сайт факультету соціальної та психологічної освіти адаптовано для людей із порушенням зору з урахуванням Світових стандартів WCAG 2.0.

На факультеті соціальної та психологічної освіти *створено 5 інклюзивних груп* (відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах вищої освіти» від 10 липня 2019 року № 635). Розроблено та затверджено «Положення про команду психолого-педагогічного супроводу студентів з особливими освітніми потребами УДПУ імені Павла Тичини» задля функціонування міждисциплінарної команди фахівців. Для ефективності освітньої діяльності студентів з ООП розроблено «Індивідуальну програму розвитку студента з особливими освітніми потребами».

Двічі на рік проводять засідання команди психолого-педагогічного супроводу, на яких розглядають питання щодо виконання індивідуального навчального плану здобувачами освіти, що навчаються в інклюзивних групах, психолого-педагогічний супровід студентів з ООП, напрямів роботи практичного психолога у контексті психологічного супроводу студентів, регулярного анкетування студентів з ООП з метою корегування індивідуальної програми реабілітації та визначення пріоритетних напрямків роботи зі студентами з ООП. Особливу увагу звертають на організацію дистанційного навчання здобувачів вищої освіти з ООП.

Передумовами створення таких груп стали новітні тенденції в освітньому просторі, адже на сьогодні значну увагу приділяють наданню рівного доступу до освіти та включення людей із особливими потребами в освітнє середовище та громадське життя суспільства.

Для студентів з ООП є можливість реабілітації на базі структур Управління праці та соціального захисту населення Уманської міської ради, зокрема Центру професійної реабілітації у межах укладеної угоди.

Традиційним на базі факультету соціальної та психологічної освіти став фестиваль творчості «Рівні між собою ми. Будемо разом Я і Ти». Захід є регіональним, у якому беруть участь студенти та діти з ООП, демонструючи свої творчі досягнення.

В університеті продовжують надавати психологічну підтримку здобувачам в умовах воєнного стану. Психолог університету проводить індивідуальні консультації для здобувачів з ООП. У межах цього проводять анкетування та тестування студентів; застосовують техніку арт-терапії, тілесно-орієнтовану та інші методики роботи для поліпшення психологічного та морального стану учасників освітнього процесу; реалізують тренінгові програми «Долаємо стрес позитивно» та «Підготовка молоді з інвалідністю до сімейного життя», «Я - медіа» і «Шлях до успіху»; надають індивідуальні консультації студентам з інвалідністю методом позитивної психотерапії; забезпечують роботу творчих майстерень; проводять заняття із hand made; організують психодраму з елементами тренінгу.

В університеті функціонує система центрів підтримки здобувачів вищої освіти: Молодіжний центр «Start», Студентська соціально-психологічна служба, Центр родинного виховання тощо.

Проблема соціально-психологічної реабілітації студентської молоді з інвалідністю є темою наукових досліджень співробітників університету, а Міністерство освіти і науки України здійснює фінансування науково-дослідної теми молодих вчених «Соціально-психологічна реабілітація дітей та молоді з особливими освітніми потребами засобами інклюзивного туризму» (<http://surl.li/byqqa>).

За результатами досліджень встановлено, що інноваційною технологією, яка комплексно інтегрує всі види реабілітації дітей та молоді з ООП, став інклюзивний туризм. Разом із реабілітаційним впливом інклюзивний туризм є потужним засобом оздоровлення, що виявляється у відновленні і розширенні адаптаційних можливостей організму, підвищенні стійкості до впливу різноманітних факторів; завдяки своїй формі та змісту інклюзивний туризм сприяє формуванню мотивації до пізнання і творчості, тим самим стає формою освітньо-виховної діяльності завдяки реалізації базових загальнопедагогічних принципів (наочності, культуровідповідності, природовідповідності, співпраці, активності тощо).

За результатами досліджень надано наукові послуги: «Розробка навчально-методичного забезпечення підготовки фахівців за професією 5133 Супроводжувач осіб з інвалідністю» на замовлення Київського міського центру соціальної, професійної та трудової реабілітації інвалідів; «Розробка науково-теоретичних основ технології соціально-психологічної реабілітації дітей з особливими освітніми потребами засобами каністерапії» на замовлення Клубу собаківництва Товариства сприяння обороні України; «Розробка навчально-методичного забезпечення діяльності інклюзивного табору» на замовлення Управління праці та соціального захисту населення Уманської міської ради; «Розробка навчально-методичного супроводу цифровізації соціальних послуг» на замовлення Управління праці та соціального захисту населення Уманської міської ради; «Розробка методичних рекомендацій із соціально-психологічної реабілітації учасників бойових дій методом каністерапії» на замовлення Центрального клубу собаківництва Товариства сприяння обороні України.

Відповідно до запиту Науково-дослідного інституту праці і зайнятості населення співробітники університету є у складі робочих груп із розробки професійних стандартів за професіями соціальної сфери, а саме: професії 2351.2 Методист навчально-методичної роботи з надання соціальних послуг; професії 2340 Вихователь соціальний по роботі з дітьми з інвалідністю; професії 2445.2 Психолог установи соціального захисту; професії 1210.1 Директор регіонального центру соціальних служб (навчально-методична робота).

Започатковано реалізацію дослідницького проекту з написання колективної монографії «Соціально-психологічна реабілітація вразливих категорій громадян від наслідків війни». Напрями досліджень: теоретичні та практичні засади соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді, в тому числі з ООП, внаслідок війни; психологічна та медико-соціальна реабілітація учасників бойових дій; зміст роботи та рекомендації сім'ям, в яких виховуються діти з інвалідністю; адаптація для переміщених дітей та їхніх сімей до освітнього середовища; цифрові ресурси для організації соціально-психологічної реабілітації; міжсекторальна співпраця у здійсненні реабілітаційних заходів в громаді; розробка авторських методик, програм, тренінгів у роботі з дітьми та молоддю.

В університеті реалізуються інклюзивні проекти:

- бібліотека Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини у співпраці з факультетом соціальної та психологічної освіти стала переможцем у Конкурсі проектів на отримання благодійної допомоги «Працюємо на перемогу» для підтримки українських бібліотек під час війни. Проект передбачає облаштування у читальній залі інклюзивного робочого місця, обслуговування внутрішньо переміщених осіб та мешканців громади з інвалідністю. Фінансову підтримку (50000 грн.) надано за рахунок коштів, отриманих від «Фонду підтримки українських бібліотек» (Ukrainian Library Relief Fund) Американської бібліотечної

асоціації (ALA), створеного за сприяння Валентини Пашкової та УБА. Завдяки перемозі у читальному залі буде облаштовано інклюзивне робоче місце для людей з інвалідністю, що допоможе їм адаптуватися в освітньому середовищі університету. Бібліотека за кошти гранту отримала можливість придбати програму для екранного збільшення ZoomText Magnifi, ноутбук, набір наклейок для маркування клавіатури шрифтом Брайлем, стола-парти для візочників.

- - ФСПО є переможцем конкурсу проєктних заявок від громад щодо втілення пілотних ініціатив із запобігання домашньому насильству. Мета проєкту: формування поняття такої важливої соціальної категорії як «гендер»; виховання засад гендерної рівності та поваги до прав і свобод кожної статі; з'ясування стереотипів, які існують стосовно жіночої та чоловічої статі; надання членам громади необхідних практичних знань та навичок щодо того, як можна запобігти та протидіяти домашньому насильству. Завдання проєкту: розкрити поняття «гендер», «гендерні стереотипи», «гендерна рівність», «домашнє насильство»; сформувані неупереджене ставлення до представників обох статей; розкрити прояви гендерної нерівності у різних сферах життя; виявити основні показники домашнього насильства. Проєкт реалізовується у межах співпраці UNFPA та ГО «Інноваційні соціальні рішення» за підтримки Бюро гуманітарної допомоги USAID. Думки, погляди та рекомендації, викладені у цій ініціативі, належать авторкам і не обов'язково відображають офіційну політику чи позицію UNFPA, ГО «Інноваційні соціальні рішення» або уряду США.

- Спільний проєкт «Вчимося себе захищати: готуємо Амбасадорок змін» підтримано конкурсною комісією фонду «Абіліс» (Фінляндія). Метою проєкту, який здійснюватиметься у цей непростий для країни час, є підвищення рівня компетентності молодих жінок і дівчат з інвалідністю щодо шляхів посилення їх психо-фізичної стійкості і формування культури безпеки в особистому житті та соціумі через створення інституту Амбасадорок змін – потужної і впливової групи експерток, здатних змінювати стиль життя, як свій власний, так і свого оточення. Основною цільовою аудиторією проєкту є студенти університету, і саме вони першими отримають посвідчення Амбасадорок змін. Фактично на базі університету і буде засновано майбутній Інститут Амбасадорок змін. В результаті проєкту буде апробована модель набуття дівчатами і жінками з інвалідністю психічної та фізичної стійкості, навичок самозахисту, нових методик і прийомів виходу з різних кризових ситуацій, надбання самовідчуття незалежності та суспільної гідності. Тридцять студенток, озброєних відповідними знаннями і навичками, розроблять та захистять свої Плани дій, отримають Посвідчення Амбасадорок змін і продовжать працювати у своїх громадах: надаючи моральну та психологічну підтримку тим, хто цього потребує, створюючи форум-вистави для проведення толерантного діалогу і м'якого вирішення щоденних, нерідко болючих, проблем.

- Участь у проєкті «Теоретико-методологічне використання терапевтичної методики Хібукі-терапія у роботі з дитячою травмою». Ізраїльсько-український проєкт направлений на допомогу дітям ВПО та особам, які мають симптоми ПТСР.

- Реалізація проєкту «Кімната терапії іграшкою», постійно діюча кімната до завершення бойових дій, та при виконанні реабілітаційних функцій поствоєного стану.

Здобувачка факультету соціальної та психологічної освіти Банчук Вікторія стала учасницею волонтерського проєкту для жінок з інвалідністю і протягом 2023 року перебуває у м. Газіантеп (Туреччина). Українська відправна (підтримуюча організація) «Phoenix Association», яка допомагає українській молоді брати участь у

програмі Еразмус+ та у програмі Європейського корпусу солідарності. Приймаюча організація: ENGELLİ DERNEKLERİ FEDERASYONU. Проєкт фінансується за рахунок програми Європейського корпусу солідарності.

У рамках реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2021 року № 366-р, створення інклюзивного освітнього середовища є однією із стратегічних цілей напряму освітньої безбар'єрності. Відтак в університеті створено Інтерактивний довідник інклюзивного освітнього середовища університету <https://udpu.edu.ua/navchannia/orhanizatsiia-osvitnoho-protsesu>.

Університет отримав подяку за участь у конкурсі історій про кращі спільні проєкти (практики співпраці) організацій громадського суспільства та влади в рамках інформаційної кампанії «Громадянське суспільство та влада – кращі практики співпраці» за проєкт «Міжнародний художній симпозіум-плєнер осіб з інвалідністю «мистецтво без обмежень».

Таким чином, тенденція щодо зростання контингенту студентів з інвалідністю поставила у число пріоритетів діяльності Університету необхідність розв'язання проблеми навчання і соціального розвитку цих осіб, створення новітніх технологій покращення якості життя, запровадження дієвої системи соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з особливими освітніми потребами засобами інклюзивного туризму, розробку методичних рекомендацій щодо оптимізації їхніх сильних сторін на шляху до соціальної інтеграції.

1.4. Організація практичної підготовки

Практика є невід'ємною частиною підготовки майбутнього фахівця та має наскрізний характер. Вона сприяє формуванню загальних та фахових компетентностей, особистісно-індивідуального стилю поведінки та діяльності, необхідних для майбутньої професії в оптимально наближених до роботи за фахом умовах.

Практична підготовка здобувачів вищої освіти організовується відповідно до чинних нормативно-правових документів, а саме: Закону України «Про освіту» (2017), «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України (1993), «Положення про організацію освітнього процесу в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини» (2022), «Положення про організацію практики в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини (денна та заочна форми навчання» (2021) та інших державних та локальних актів.

Практична підготовка здобувачів вищої освіти здійснювалася відповідно до освітніх програм та навчальних планів, що передбачають такі види практик: навчальні та виробничі. Під час практик закріплюються і поглиблюються теоретичні знання, набуті під час навчання, виробляються професійні вміння і навички, розвиваються професійне мислення, наукові та творчі здібності, інтенсифікується процес формування професійно-особистісних якостей.

Види та тривалість практик визначено вимогами освітніх програм підготовки фахівців освітніх ступенів «молодший бакалавр», «бакалавр», «магістр», «доктор філософії», що відповідно відображено в навчальних/робочих планах факультетів/інституту.

Протягом 2023 року усі види практик відбувалися згідно з робочими навчальними планами та графіками освітнього процесу.

В умовах воєнних дій змінилися підходи до організації та проведення різних видів практик. Нині практики проводяться у таких форматах: дистанційному, очному та змішаному. Формат проходження практики зумовлений насамперед режимом роботи бази практики та фактичним місцем перебування здобувача вищої освіти.

Здобувачі вищої освіти в II семестрі 2022-2023 н. р. практику проходили навчання переважно в дистанційному / змішаному форматі.

У зв'язку з тим, що з 1 вересня 2023 р. заклади освіти відновили очний формат роботи, здобувачі вищої освіти отримали можливість проходити практику безпосередньо на базах практики.

Зміст практик визначається наскрізною програмою практики та робочими програмами практик. Наскрізні програми практик відповідно до нових освітніх програм були розглянуті і затверджені на засіданні навчально-методичної ради університету (протокол № 6 від 21 червня 2023 року).

Упродовж 2023 року на кафедрах факультетів / інституту неодноразово проводилися обговорення програм практик, їх було оновлено та адаптовано до умов дистанційного та змішаного навчання. Під час адаптації змісту програм практик було враховано низку рекомендацій Міністерства освіти і науки України щодо впровадження дистанційного / змішаного навчання у закладах вищої освіти. До розробки завдань практики залучалися науково-педагогічні працівники, які мають дослідження у відповідній галузі та забезпечують викладання ОК, дотичних до бази практики, а також запрошувалися стейкхолдери.

У зміст завдань практики в умовах дистанційного/змішаного навчання включено аналіз та вивчення можливостей онлайн-сервісів, які можуть бути використані для проведення різних типів занять у дистанційному режимі. Такі завдання дозволили здобувачам освіти визначити базові інструменти та платформи для проходження першого етапу практики, а згодом виробити чіткий алгоритм дій, обрати найбільш зручні та ефективні засоби в подальшому.

Особливість цьогорічної практики: більша частина здобувачів вищої освіти самостійно обирали бази проходження практики за місцем проживання та працевлаштування. Це розширило географію баз практик. Здобувачі вищої освіти також мали можливість проходити практику в закладах/установах/організаціях, з якими університет уклав договори.

У зв'язку з тим, що практика проходить у різних форматах, взаємодія між здобувачами-практикантами та керівниками і методистами з практики здійснювалася в очному форматі та у формі штучно створеного комунікативного простору.

З метою забезпечення чіткої взаємодії між усіма учасниками використовувались такі платформи:

- для обміну текстовими повідомленнями, відео-повідомленнями, здійснення відеодзвінків конференцій: Telegram, Facebook Messenger, Viber, Google Hangouts, Whats App, електронні скриньки;

- для відео-конференцій, відеодзвінків: Zoom, Google Meet, Microsoft Teams Webex, Goto Webinars.

Перед початком кожного виду практики проводилися настановчі конференції. Під час зустрічей здобувачів вищої освіти інформували про терміни проходження практики, мету і завдання конкретного виду практики, роз'яснювали зміст, надавали рекомендації щодо оформлення звітної документації, інформували про процедуру захисту. З інструктивно-методичними матеріалами з практики можна ознайомитися на сайтах факультетів/інституту та в інформаційно-освітньому середовищі для студентів очної та заочної (дистанційної) форм навчання MOODLE.

В умовах воєнного стану змінюються певною мірою й умови проходження практики. Саме тому на настановчих зібраннях відводився час на проведення інструктажу із техніки безпеки і охорони праці, наголошувалося на діях практиканта на базі практики під час сигналу «Повітряна тривога», санітарних нормах та правилах поведіння у сховищі. Також розглядалися питання енергозбереження та комунікації під час критичної ситуації.

У період проходження практики здобувачі вищої освіти зобов'язувалися виконувати вимоги щодо забезпечення безпеки життєдіяльності в умовах надзвичайних ситуацій (у т. ч. щодо порядку дій під час оголошення сигналу «Повітряна тривога») на базі проходження практики.

На початку 2023/2024 н. р. за сприяння керівників практики по факультету / інституту для групових керівників / методистів т. в. о. начальника відділу охорони праці та пожежної безпеки було проведено інструктаж з охорони праці та техніки безпеки (відображено в протоколах проведення інструктажів).

Після завершення практики було проведено звітні конференції, під час яких здобувачі вищої освіти презентували власні матеріали практики, акцентували увагу на набутому досвіді та сформованих компетентностях практичної діяльності. На захисти практик запрошувалися представники від баз практики (<https://history.udpu.edu.ua/39-novyny/3017-90898-898h-3g-2u-101>).

Здобувачі вищої освіти використовували різні форми представлення звіту з практики: мультимедійні презентації, у яких творчо поєднали робочу документацію практики з особистими світлинами про проведену роботу, фотоколлаж, зарисовки освітніх осередків «від руки», моделювання за допомогою е-застосунків, наприклад, 3D-планувальника Planoplan Editor, створення відеофільму про проходження практики, демонстрація підготовленого номера у вигляді записаного відеозвіту чи відеопрезентації, які розташовані на власному каналі YouTube / Google-диску.

Найбільш ініціативні, креативні, творчі, відповідальні, наполегливі здобувачі вищої освіти отримали грамоти та подяки від адміністрації баз практики, запрошення на роботу.

Після завершення кожного виду практик з метою підвищення якості проведення навчальних / виробничих практик проводилися анкетування здобувачів вищої освіти. Результати анкетування засвідчили належний рівень організації й перебігу навчальних / виробничих практик на факультетах/в інституті.

Здобувачам вищої освіти для підвищення та підсилення компетентностей при проходженні практик проводяться тренінги, майстер-класи, семінари та круглі столи. Під керівництвом викладачів здобувачі вищої освіти беруть участь у конференціях всеукраїнського та міжнародного рівнів, пишуть наукові роботи та беруть участь в олімпіадах. Студенти проходять курси на освітніх платформах: EdEra, Prometheus+, Всеосвіта, «На Урок», «Піфагор».

Зокрема, студенти, які вивчали курс ономастико-діалектологічних студій і пройшли ономастико-діалектологічну практику, взяли участь і представляли напрацювання в Східноpodільському лінгвокраєзнавчому науково-координаційному центрі та у науково-практичних конференціях різного рівня: міжнародній (<https://ff.udpu.edu.ua/dialektologichna-konferencziya-mozhlyvosti-realizacziyi-naukovogo-potenczialu-molodi/>) та Всеукраїнській (<https://ff.udpu.edu.ua/dialektologiya-nauka-pro-spravzhnye-zhyttya-movy/>).

Дослідження, проведені під час виконання завдань практики, стали основою для написання наукової роботи, що була подана на Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт «Особистість – суспільство – війна: суспільно-політичні,

психологічні, соціокультурні аспекти», що проходив на базі Хмельницького національного університету. Робота посіла II місце (<https://fspu.udpu.edu.ua/%d0%b2%d1%96%d1%82%d0%b0%d1%94%d0%bc%d0>).

У практику освітнього процесу запроваджено проведення екскурсій, лабораторних дослідів (<https://pgf.udpu.edu.ua/archives/29721>; <https://pgf.udpu.edu.ua/archives/29708>; <https://pgf.udpu.edu.ua/archives/28655>).

Формуванню вмінь та навичок, необхідних для майбутньої професійної діяльності, сприяє участь здобувачів вищої освіти в проєктній діяльності. Зокрема, студенти I курсу взяли участь у роботі Центру дозвілля і відпочинку дітей шкільного віку «Барвограй». Це спільний проєкт Управління праці та соціального захисту населення Уманської міської ради й факультету соціальної та психологічної освіти університету. Здобувачі вищої освіти долучилися до ізраїльсько-українського проєкту, спрямованого на допомогу дітям ВПО та особам, які мають симптоми ПТСР, «Теоретико-методологічне використання терапевтичної методики Хібукі-терапія у роботі з дитячою травмою», проєкту «Вчимося себе захищати: готуємо Амбасадорок змін», організованого фондом «Абіліс» (Фінляндія) та ін.

Практичний досвід взаємодії з дітьми в канікулярний період здобувачі вищої освіти отримали під час роботи в позаміському дитячому закладі оздоровлення і відпочинку «Артек-Карпати-Буковель» (Івано-Франківська обл., м.Яремче, с.Поляниця). Попередньо студенти пройшли навчання в Школі педагогів-організаторів.

З метою популяризації спеціальностей та посилення зв'язків майбутніх фахівців з роботодавцями викладачі організують екскурсії-зустрічі із потенційними керівниками від баз практики для кращого розуміння здобувачами специфіки їхньої професії.

Упродовж 2023 року для вироблення стратегії та напрямів впровадження та підвищення якості практичної підготовки майбутніх фахівців були організовані зустрічі з керівниками закладів освіти, підприємств, установ і організацій різних організаційно-правових форм власності та господарювання.

Питання удосконалення програм практики було предметом обговорення на зустрічі, що відбулася 03 березня 2023 року на базі комунального навчального закладу фахової передвищої освіти «Корсунь-Шевченківський педагогічний фаховий коледж ім. Т. Г. Шевченка Черкаської обласної ради» та комунального закладу «Балтський педагогічний фаховий коледж» (<https://fpo.udpu.edu.ua/index.php/home/novyny/863-obmin-dosvidom-rozrobki-ta-i>).

Постійній взаємодії між закладом освіти та роботодавцями сприяє Рада роботодавців, що функціонує на факультеті соціальної та психологічної освіти (<https://fspu.udpu.edu.ua/%d1%8f%d0%ba%d1%96%d1%81%d1%82%d1%8c/>).

Співпраця з роботодавцями відбувається постійно. Стейкхолдери надають пропозиції, є членами робочих груп із розробки програм, проходять опитування (<https://fspu.udpu.edu.ua/%d1%8f%d0%ba%d1%96%d1%81%d1%82%d1%8c->).

Так, головний спеціаліст відділу економічного розвитку, транспорту та інвестицій Уманської міської ради Л. Гекалюк запропонувала студентам розробити екскурсійний маршрут м. Умань. Найкращі роботи були представлені на Конкурсі авторських маршрутів Уманською міською територіальною громадою, що відбувся 21 лютого 2023 р. з нагоди Всесвітнього дня екскурсорова.

На базі кафедр на постійній основі проводяться конференції, науково-методичні семінари, тренінги, вебінари, співорганізаторами яких є представники баз практики, керівники та викладачі закладів освіти, здобувачі вищої освіти: бінарне

заняття з дисципліни «Методичні особливості навчання фізики в інклюзивному класі» (30 березня 2023 р.); майстер-клас на тему «Концепція «Нова українська школа» (24 травня 2023 р.) (<https://fmf.udpu.edu.ua/news/3194-mayster-klas-vchytelya-praktyka-tsikavo-vazhlyvo-tvorcho>); семінар «Педагогічна практика здобувачів вищої освіти: виклики сьогодення» (11 квітня 2023 р.); VI Всеукраїнські психологічні читання «Удосконалення професійної майстерності майбутніх психологів» (21 квітня 2023 р.) (<https://fspou.edu.ua/21-%d0%ba%d0%b2%d1%96%d1%82%d0%bd%d1%8f->); семінар «Практична підготовка здобувачів вищої освіти: виклики сьогодення та їх рішення» (19 квітня 2023 р.); Всеукраїнська конференція «Актуальні проблеми підготовки фахівців соціальної сфери» (21 квітня 2023 р.) (<https://fspou.edu.ua/%d0%ba%d0%be%d0%bb%d0%b5%d0%b9%d0%b4%d0>); Регіональний науково-практичний семінар «Шляхи реалізації практичної підготовки здобувачів вищої освіти в умовах сьогодення» (5 травня 2023 р.) ([https://fdo.udpu.edu.ua/regionalnyj-naukovo-praktychnyj-seminar-na-temu-shlyahy-realizatsiyi- /](https://fdo.udpu.edu.ua/regionalnyj-naukovo-praktychnyj-seminar-na-temu-shlyahy-realizatsiyi-/)); науково-практичний семінар «Перспективи післявоєнного відновлення індустрії гостинності в Україні» (27 вересня 2023 р.) (<https://econom.udpu.edu.ua/2023/09/naukovo-praktychnyj-seminar-perspektyvy->); Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Тенденції сучасної підготовки майбутніх учителів початкової школи» (6-7 жовтня 2023 р.) (<https://fpo.udpu.edu.ua/index.php/home/novyny/784-vidbulasya-vseukrajinska-na>); Регіональний науково-методичний семінар «Літературно-художня та народна мистецька спадщина Уманщини: зміст, контекст, метафора» (26 жовтня 2023 р.) (<https://ff.udpu.edu.ua/regionalnyj-naukovo-metodychnyj-seminar->); семінар «3 питань особливостей організації практик в 2 семестрі 2023/2024 н.р. на денній і заочній формах навчання» (15 листопада 2023 р.) (<https://tpf.udpu.edu.ua/2023/11/15/seminar-z-praktyky/>).

Викладачами підготовлено методичні рекомендації з проходження практики для здобувачів вищої освіти, що містять програми практик, розкривають зміст, завдання і вимоги до різних видів практики, з врахуванням адаптивних завдань в умовах воєнного часу, перелік документів, які повинен підготувати практикант після закінчення практики, а також методичні рекомендації щодо підготовки основних матеріалів практики і звітної документації, укладено навчально-методичні посібники:

1. Дудник О. А. Матеріали до проходження виробничої практики. Інструктивно-методичні рекомендації для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 053 Психологія / О. А. Дудник ; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, ф-т соц. та психологічної освіти, каф. психології. Умань : Візаві, 2023. 64 с.

2. Методичні рекомендації до проходження виробничої (викладацької) практики здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, ф-т соц. та психол. освіти, каф. пед. та освітнього менедж.; уклад.: О. М. Коберник, О. В. Бялик, М. М. Ткачук, Л. В. Ткачук. Умань. 2023. 67 с. <https://fspou.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/Методичні-рекомендації-1.pdf>

3. Методичні рекомендації з проходження виробничої практики: для здобувачів III курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 071 Облік і оподаткування / Укл.: О. В. Ареп'єва, О. А. Дем'янишина. Умань: УДПУ, 2023. 45 с.

4. Паршукова Л. М., Паршуков С. В. Практика. ОПП «Середня освіта (Інформатика)». ОС магістр. : навч.-метод. посіб. Умань : ВПЦ «Візаві», 2023. 110 с.

5. Практична підготовка майбутніх вчителів образотворчого мистецтва : навч.-метод. посіб / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, ф-т мистецтв, каф. образотв. мистец. ; уклад. О. В. Семенова. Харків : Буклайн, 2023. 157 с.

6. Терешко І. Г. Фольклорна практика: методичні рекомендації / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, ф-т мистецтв Умань: Візаві, 2023. 54 с.

Особливості організації та проведення практик в умовах воєнного часу постійно висвітлюються на сайтах університету, факультетів/інституту.

1.5. Система внутрішнього забезпечення якості освіти в університеті

Якість вищої освіти – відповідність умов провадження освітньої діяльності та результатів навчання вимогам законодавства та стандартам вищої освіти, професійним та/або міжнародним стандартам (за наявності), а також потребам заінтересованих сторін і суспільства, що забезпечується шляхом здійснення процедур внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості (*Закон України «Про вищу освіту», 2014 р. зі змінами 2023 р.*).

Відповідно до статті 16 «Система забезпечення якості вищої освіти» Закону України «Про вищу освіту» визначено, що система забезпечення закладами вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) передбачає здійснення таких процедур і заходів: визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти; здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб; забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників; забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою; забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективного механізму запобігання та виявлення академічного плагіату.

В університеті система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти функціонувала до вересня 2023 р. згідно з Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини.

У вересні 2023 р. введено в дію «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти» в університеті, відповідно до якого система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти працює на п'яти рівнях: від здобувачів вищої освіти до ректора.

Для забезпечення якості, періодичного перегляду та моніторингу освітніх програм керівниками структурних підрозділів, гарантами освітніх програм організовано роботу для модернізації освітньо-професійних та освітньо-наукових програм, перегляду й оновлення змісту чинних освітніх програм, укладання нових та удосконалення чинних навчальних планів підготовки здобувачів вищої освіти тощо.

У 2023 році відділом якості освіти, ліцензування та акредитації були організовані наступні опитування:

- опитування «Ставлення молодих науковців до використання цифрових інструментів і сервісів у процесі реалізації наукової складової освітньо-наукової програми» для ОС «Доктор філософії», до якого залучено 32 респондента. Метою опитування було визначення ставлення молодих науковців до використання цифрових інструментів і сервісів у процесі реалізації наукової складової освітньо-наукової програми, що передбачає проведення власного наукового дослідження та оформлення його результатів у вигляді дисертації. Узагальнені та проаналізовані результати опитування висвітлено на сайті університету за покликанням: <http://surl.li/jdzvp>;

- опитування «Дистанційне навчання очима студентів» для здобувачів ОС «Молодший бакалавр», «Бакалавр», «Магістр», «Доктор Філософії», до якого було залучено 176 респондентів. Метою опитування було вивчення думки здобувачів вищої освіти щодо якості організації освітнього процесу й рівня викладання (<http://surl.li/gxdln>);

- опитування для здобувачів ОС «Доктор філософії» 1-2 року навчання, до якого залучено 21 респондент. Мета опитування: оцінка якості освітньої складової підготовки в аспірантурі університету (<http://surl.li/jeacq>);

- опитування «Якість наукової складової підготовки здобувача вищої освіти за третім освітньо-науковим рівнем» для здобувачів ступеня доктора філософії 3-4 го року підготовки, до якого залучено 12 респондентів. Мета опитування: оцінка якості наукової складової підготовки в аспірантурі університету (<http://surl.li/jeaez>);

- опитування «Організація освітнього процесу в університеті» проводилося з 2 жовтня по 6 жовтня 2023 року. Згідно з розпорядженням першого проректора №1 від 26.09.2023 р. в опитуванні взяли участь 1004 здобувачів вищої освіти. Мета проведення опитування: вивчення думки здобувачів вищої освіти першого року навчання про якість організації освітнього процесу в університеті (<http://surl.li/nyrvi>).

Результати опитування здобувачів вищої освіти заслухано та обговорено на засіданнях кафедр, науково-методичних радах факультетів/інституту.

Заходами для забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в університеті передбачені процедури оцінювання здобувачів, зокрема щосеместрове проведення моніторингу рівня залишкових знань студентів шляхом організації ректорського комп'ютерного тестування (далі – РКТ). У період з 01 по 18 травня 2023 р. відповідно до наказу ректора університету № 408 о/д від 31 березня 2023 р. «Про організацію та проведення моніторингу якості освіти» було проведено ректорське комп'ютерне тестування для здобувачів освітніх ступенів «Молодший бакалавр», «Бакалавр», «Магістр».

У період з 16 по 25 жовтня 2023 р. відповідно до наказу ректора університету № 1180 о/д від 22 вересня 2023 р. «Про організацію та проведення моніторингу якості освіти» було проведено РКТ для здобувачів освітніх ступенів «Бакалавр», «Магістр», «Доктор філософії». Узагальнені та проаналізовані результати РКТ здобувачів університету розміщено на сайті університету у вкладці якість освіти (<http://surl.li/jwehw>; <http://surl.li/nyrzo>). Результати виконання РКТ проаналізовано і обговорено на засіданнях науково-методичних рад факультетів/інституту.

Удосконалено алгоритм проведення оцінювання залишкових знань та розроблено «Порядок проведення ректорських контрольних робіт в університеті» (наказ № 1672 о/д від 29.11.2023 р.)

Для пропагування академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу залучено всі структурні підрозділи університету: факультети / інститут, кафедри, бібліотеку, відділи і центри, органи студентського самоврядування..

З метою перевірки результативності і якості роботи науково-педагогічних працівників та структурних підрозділів університету у період із 1 червня до 30 червня 2023 року проведено процедуру рейтингування відповідно до «Положення про систему рейтингової оцінки діяльності науково-педагогічних працівників УДПУ імені Павла Тичини» та наказу ректора за № 677 о/д від 23 травня 2023 року «Про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників». Результати рейтингового оцінювання подано в п. 5.3. *«Рейтинг науково-педагогічних працівників та структурних підрозділів університету»*.

Для забезпечення прозорості та публічності інформації про університетську систему забезпечення якості відділом якості освіти, ліцензування та акредитації упродовж звітного періоду постійно оновлюється інформація на сторінці сайту університету «Якість освіти».

Отже, для забезпечення якісної освітньої діяльності, для функціонування в університеті системи інформування, стимулювання і мотивації якості вищої освіти в наступному році необхідно: забезпечувати культуру якості на всіх рівнях організації і здійснення освітньої діяльності; удосконалювати нормативні документи, які регулюють застосування процедур якості в університеті; спрямовувати роботу структурних підрозділів на розвиток університету; удосконалювати методiku рейтингової оцінки діяльності НПП та структурних підрозділів університету; здійснювати постійний моніторинг якості і результатів навчання здобувачів вищої освіти за кожною ОП; залучати до опитування про якість ОП зацікавлених у якості надання університетом освітніх послуг сторін, зокрема: роботодавців та випускників ОП; активізувати роботу студентського самоврядування.

1.6. Військова підготовка студентів

На підставі договорів про військову підготовку студентів за програмою підготовки офіцерів запасу з Військовою академією м. Одеса та з Сумським державним університетом підготовку студентів було сплановано на базі Одеської військової академії за спеціальностями командир мотострілецького взводу і командир аеромобільного взводу та військової кафедри Сумського державного університету за спеціальністю командир артилерійського взводу.

Також на території університету за погодженням з керівництвом відкрито філію факультету підготовки офіцерів запасу Харківського національного університету Повітряних сил, у якій студенти університету мають змогу навчатися за спеціальностями, пов'язаними з протиповітряною обороною.

У вересні-жовтні проведені: агітаційна робота (дистанційно) та опрацювання необхідних документів для зарахування студентів.

За результатами проведеної агітаційної роботи було зараховано слухачами кафедр підготовки офіцерів запасу 79 осіб, з них:

ХНУПС – 75 осіб;

СумДУ – 4 особи;

Військова академія (м. Одеса) – 0 осіб.

З них студентів факультетів:

Назва факультету	Одеська в/академія	ВК СумДУ	ХНУПС	Всього
іноземних мов	-	-	1	1
філології та журналістики	-	-	-	-
ННІЕ та БО	-	-	2	2
історичний	-	-	2	2
соціальної та психологічної освіти	-	2	-	2
фізичного виховання	-	-	-	-
фізики, математики та інформатики	-	-	-	-
інженерно-педагогічної освіти	-	1	1	2
природничої освіти та природокористування	-	-	-	-
дошкільної та спеціальної освіти	-	1	-	1
інші ЗВО і ті, що мають диплом	-	-	69	69
Всього	0	4	75	79

Наказом Міністра оборони України (по особовому складу) № 693 від 13.10.2023 р. студентам університету, які закінчили курс підготовки за програмою підготовки офіцерів запасу, присвоєні первинні офіцерські звання «молодший лейтенант запасу», з них:

випускники військової академії (м. Одеса) – 14 осіб (починало навчання – 24 особи);

випускники військової кафедри Сумського ДУ – 9 осіб.

У зв'язку з останніми подія - війна, здорожчання вартості життя, внутрішні переселенці:

- подали рапорти на перенесення військового стажування – 7 осіб;
- мобілізовані до лав ЗСУ України, через що не змогли взяти участь у військовому стажуванні та не були включені до проекту наказу МО України про присвоєння первинного офіцерського звання «мол. лейтенант запасу» - 7 осіб.

Але, разом з тим, у цьому році простежується підвищення на 2 відсотки кількості студентів та випускників університету, які продовжують навчання за програмою підготовки офіцерів запасу.

Організація навчання:

Семестрові табірні збори зі студентами першого та другого років навчання на військовій кафедрі Сумського державного університету у зв'язку початком повномасштабних бойових дій пов'язаних з агресією РФ, не проводилися.

Замість навчального збору випускники 26 липня 2023 року склали випускні іспити та приймали військову присягу на базі нашого університету.

03 жовтня 2023 року проведені заняття щодо організації дистанційного навчання з студентами першого та другого років навчання представником військової кафедри Сумського державного університету.

Навчальні збори зі студентами першого та другого курсів, на базі Одеської військової академії проведені у липні 2023 року.

В ХНУПС заняття організовані онлайн та проводяться весь навчальний рік згідно з розкладом занять.

Всього на цей час продовжують навчатися за програмою підготовки офіцерів запасу студенти університету:

Війська академія (м. Одеса): відсутні.

Військова кафедра Сумського ДУ

I курс – 4 особа;

II курс – 9 осіб.

Факультет офіцерів запасу ХНУПС

I курс – 75 осіб;

II курс – 74 особи.

1.7. Робота з іноземними студентами

У 2023 році в університеті проводилася робота у напрямку розширення географії контингенту іноземних студентів шляхом оновлення та поширення в інтернет-мережі інформації щодо надання освітніх послуг в університеті для іноземних громадян, зокрема, розміщення інформації на загальному сайті університету; інформації для іноземних громадян в колонці міжнародна співпраця, а саме: в рубриці «Вступ іноземних громадян»; в соціальних мережах Facebook, Instagram, Utube, на сторінці УДПУ імені Павла Тичини на сайті державного підприємства «Український державний цент міжнародної освіти».

Керуючись Листом МОН України від №1/9-131 від 16.03.2016 р. «Щодо обліку суб'єктів господарювання, які здійснюють свою діяльність з набору іноземців на навчання в Україні», міжнародна діяльність в університеті була зорієнтована на зміцнення плідної співпраці з організаціями з набору іноземців на навчання, з якими попередньо укладено угоди про співпрацю, зокрема, з агентствами у сфері набору іноземних громадян із Східної Азії з Ханчжоу Дін'їн Закордонних Освітніх послуг Ко., Лтд. (Китай); ТАЙЧЖОУ Цзя Ань культура комунікацій ко., Лтд. (Китай); з приватними суб'єктами господарювання щодо набору на навчання з числа громадян Китаю (компанія Globalia), Південної Азії (Банладешу, Індії, Непалу), Північної та Західної Африки (Туніс).

З метою збільшення кількості іноземних громадян як кандидатів на навчання в університеті продовжувалася співпраця не тільки з тими суб'єктами господарювання у сфері набору іноземців на навчання, з якими попередньо укладено угоди, а також здійснюється пошук нових агентів. Зокрема, у період із січня до грудня 2023 року укладено 8 нових угод про співпрацю із зарубіжними освітніми закладами, організаціями та товариствами Китайської Народної Республіки у сфері набору іноземців на навчання та на надання посередницьких послуг для проведення консультацій і вступних випробувань закладом вищої освіти у дистанційному (змішаному) форматі), а саме:

1. Zhiqiu Education Technology (Ningbo) Co., Ltd. (Договір про співпрацю у сфері освіти іноземців № 37 від 27.04.2023 р. про співпрацю у сфері набору кандидатів на навчання в університеті з числа іноземців, які проживають за межами України).

2. Zhiqiu Education Technology (Ningbo) Co., Ltd. (Угода між закладом та партнерською організацією № 38 від 01.05.2023 р. про надання послуг з ідентифікації особи, верифікації оригіналів документів вступників в електронній формі, надання приміщень і технічних засобів для проведення консультацій і вступних випробувань закладом вищої освіти у дистанційному (змішаному) форматі).

3. Hebei Weizheng Studying Agency Service Co., Ltd. (Договір про співпрацю у сфері освіти іноземців № 45 від 10.08.2023 р. про співпрацю у сфері набору кандидатів на навчання в університеті з числа іноземців, які проживають за межами України).

4. Hebei Weizheng Studying Agency Service Co., Ltd. (Угода між закладом та партнерською організацією № 46 від 10.08.2023 р. про надання послуг з ідентифікації особи, верифікації оригіналів документів вступників в електронній формі, надання приміщень і технічних засобів для проведення консультацій і вступних випробувань закладом вищої освіти у дистанційному (змішаному) форматі).

5. Yangzhou Wanfang Zhuosheng Education Technology Co., Ltd. (Договір про співпрацю у сфері освіти іноземців № 47 від 26.10.2023 р. про співпрацю у сфері набору кандидатів на в університеті з числа іноземців, які проживають за межами України).

6. Yangzhou Wanfang Zhuosheng Education Technology Co., Ltd. (Угода між закладом та партнерською організацією № 48 від 26.10.2023 р. про надання послуг з ідентифікації особи, верифікації оригіналів документів вступників в електронній формі, надання приміщень і технічних засобів для проведення консультацій і вступних випробувань закладом вищої освіти у дистанційному (змішаному) форматі).

7. TOB Guangxi Yunbao International Cultural Exchange Co', Ltd.(Угода між закладом та партнерською організацією № 49 від 27.10.2023 р. про надання послуг з ідентифікації особи, верифікації оригіналів документів вступників в електронній формі, надання приміщень і технічних засобів для проведення консультацій і вступних випробувань закладом вищої освіти у дистанційному (змішаному) форматі).

8. TOB Гуансі Юньбао Гуоцзі Веньхуа Цзяоліу (Guangxi Yunbao International Cultural Exchange Co', Ltd.) (Договір про співпрацю у сфері освіти іноземців № 50 від 27.10.2023 р. про співпрацю у сфері набору кандидатів на навчання в університеті з числа іноземців, які проживають за межами України).

У 2023 році на запити іноземних громадян з Індії, КНР, Туреччини, Туркменістану, Узбекистану було видано 109 запрошень на навчання за ОНС «Доктор філософії», ОС «Бакалавр», ОС «Магістр», на підготовчому відділенні для іноземних громадян.

Зарахування іноземних громадян і формування наказів на зарахування за науковим ступенем доктор філософії, ОС «Бакалавр», ОС «Магістр» в системі ЄДБО здійснювалося у період з 01 липня 2023 року по 30 листопада 2023 року відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2023 році та Правил прийому до УДПУ імені Павла Тичини.

Прийом документів та вступні випробування для іноземних громадян у 2023 р. організовувалися приймальною комісією та відділом по роботі з іноземними студентами. Головним критерієм конкурсного відбору абітурієнтів стало знання мови навчання та фахових дисциплін.

У 2023 році в університеті продовжували здійснювати вступ за новою, дистанційною формою складання вступних іспитів для іноземних громадян на базі партнерських посередницьких організацій, запропоновану МОН України в 2023/2024 н.р. відповідно до Порядку вступу до ЗВО прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2023 році, затвердженого Наказом МОН України від 15.03.2023 року № 276. Зокрема, на базі партнерських посередницьких організацій ТАЙЧЖОУ Цзя Ань культура комунікацій ко., Лтд. (Taizhou JIA ANG culture communication co., Ltd) (Китай), Zhiqiu Education Technology (Ningbo) Co., Ltd., Hebei Weizheng Studying Agency Service Co., Ltd., Hebei Weizheng Studying Agency Service Co., Ltd., Yangzhou

Wanfang Zhuosheng Education Technology Co., Ltd. проведено вступні випробування для іноземних громадян Китайської Народної Республіки на здобуття наукового ступеня «Доктор філософії», ступеня вищої освіти «Магістр» на наступні акредитовані освітні програми:

Ступінь вищої освіти «Магістр»

1. Освітні, педагогічні науки (Педагогіка вищої школи).
2. Середня освіта (Музичне мистецтво). (Художня культура).
3. Середня освіта (Хореографія).
4. Середня освіта (Образотворче мистецтво).
5. Менеджмент. Бізнес-адміністрування.
6. Фінанси, банківська справа та страхування.
7. Психологія.
8. Професійна освіта (Комп'ютерні технології).

Науковий ступінь «Доктор філософії»

1. Освітні, педагогічні науки (Педагогіка вищої школи).

З боку університету було посилено контроль щодо дотримання вимог дистанційного вступу китайськими агентствами, з якими попередньо було укладено договори про співпрацю у сфері дистанційного набору іноземних громадян на навчання до ЗВО України. Контроль передбачав забезпечення перевірки документів абітурієнтів, відеозйомок проведення вступних іспитів та передачу їх університету, передачу оригіналів документів для проведення процедури визнання освітніх документів, отриманих за кордоном.

У 2023 році УДПУ імені Павла Тичини отримав заяви від іноземних громадян на здобуття наукового ступеня «Доктор філософії», ступеня вищої освіти «Магістр», ступеня вищої освіти «Бакалавр» від громадян КНР та Туркменістану.

За результатами роботи приймальної комісії на навчання за ступенем вищої освіти бакалавр на денну форму навчання іноземні громадяни були зараховані на такі акредитовані освітні програми:

- Середня освіта (Фізика);
- Середня освіта (Географія);
- Середня освіта (Фізична культура);
- Фінанси, банківська справа та страхування.

На навчання за освітнім ступенем «Магістр» іноземні громадяни були зараховані на такі акредитовані освітні програми:

- Середня освіта (Мова і література (англійська));
- Середня освіта (Біологія та здоров'я людини);
- Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Хімія);
- Середня освіта (Інформатика);
- Середня освіта (Англійська мова і література).

На навчання за науковим ступенем «Доктор філософії» іноземні громадяни були зараховані на такі акредитовані освітні програми:

- Освітні, педагогічні науки (Педагогіка вищої школи).

За результатами вступної кампанії 2023/2024 н.р. на навчання до університету зараховано 81 студент з числа іноземних громадян, з них: 8 осіб на ОС «Бакалавр, 65 осіб на ОС «Магістр», 8 осіб на ОНС «Доктор філософії».

Станом на грудень 2023 року в університеті навчається 104 студенти та 7 здобувачів ступеня доктор філософії з числа іноземних громадян за ступенем вищої освіти бакалавр, ступенем вищої освіти магістр, науковим ступенем доктор філософії.

Географічно іноземні студенти представляють 4 країни світу (Азербайджан, Туркменістан, Узбекистан, Китайську Народну Республіку). Зокрема, студенти з числа іноземних громадян навчаються на 7 факультетах (природничої освіти та природокористування; фізичного виховання; факультеті фізики, математики та інформатики; факультеті інженерно-педагогічної освіти; факультеті іноземних мов; факультеті мистецтв; історичному факультеті; соціальної та психологічної освіти), навчально-науковому інституті економіки та бізнес-освіти.

Підготовка іноземців та осіб без громадянства в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини у звітному році здійснювалася за акредитованими освітніми програмами відповідно до ліцензії МОН України (Наказ МОН України №1492л від 15.11.2016 р.).

Іноземні студенти здобувають ступінь вищої освіти «Бакалавр» за такими освітніми програмами:

- Економіка;
- Фінанси, банківська справа та страхування;
- Середня освіта (Географія) ;
- Середня освіта (Біологія та здоров'я людини);
- Середня освіта (Фізична культура) ;
- Середня освіта (Історія) ;
- Середня освіта (Фізика. Інформатика) ;
- Середня освіта (Фізика) ;
- Середня освіта (Математика. Інформатика);
- Початкова освіта.

Ступінь вищої освіти «Магістр» іноземні студенти здобувають за такими освітніми програмами:

- Освітні, педагогічні науки (Педагогіка вищої школи);
- Середня освіта (Музичне мистецтво). (Художня культура);
- Середня освіта (Хореографія);
- Середня освіта (Образотворче мистецтво);
- Менеджмент. Бізнес-адміністрування;
- Фінанси, банківська справа та страхування;
- Психологія;
- Професійна освіта (Комп'ютерні технології);
- Середня освіта (Мова і література (англійська));
- Середня освіта (Географія);
- Середня освіта (Біологія та здоров'я людини);
- Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Хімія);
- Середня освіта (Інформатика);
- Середня освіта (Математика Інформатика);
- Соціальна робота (Соціально-психологічна реабілітація).

Організація роботи з іноземними студентами має свою специфіку.

Питання про організацію роботи з іноземними студентами у 2023 р. виносилося на розгляд вченої ради університету: у вересні 2023 року слухалося питання про організацію роботи з іноземними студентами у 2023/2024 н.р. (Протокол засідання вченої ради №2 від 26.09.2023 р.).

Навчальна робота з іноземними студентами має свої особливості. Значна увага приділяється вивченню мови, оскільки основою їх якісної фахової підготовки є високий рівень мовної компетенції.

Враховуючи умови, в яких Україна перебуває сьогодні, відповідно до Наказу УДПУ імені Павла Тичини від 25.08.2023 року № 975 о/д «Про організацію освітнього процесу у I семестрі 2023/2024 році», забезпечення паралельного он-лайн навчання іноземних студентів у синхронному режимі за допомогою платформ та сервісів, які використовує університет для організації освітнього процесу (WESTUDY, MOODLE, Zoom, Classroom, Cisco Networking Academy, Google Meet, Microsoft Teams та ін.), стало хорошою альтернативою, яку запропонував університет для цієї категорії іноземних студентів, які знаходяться за кордоном і таким чином убезпечити наш ЗВО від недопустимих намірів потрапити на територію України тих категорій іноземних громадян, які не мають на меті навчання в університеті і переслідують інші цілі.

У 2023 році відділ по роботі з іноземними студентами, заступники деканів по роботі з іноземними студентами, заступник директора інституту, інститут кураторів у тісній взаємодії спрямовували свою роботу на вирішення питань адаптації та соціалізації іноземних громадян в український соціум та університетську спільноту, вирішення побутових, організаційних питань та питань, пов'язаних з легалізацією іноземних громадян на території України на період навчання в університеті, виїздом за кордон з метою безпеки.

Проводилася соціалізаційна робота на факультетах, відділом по роботі з іноземними студентами, Міжнародним центром культурно-освітньої інтеграції, Центром культури і дозвілля «Гаудеамус».

Іноземні студенти знайомилися з законодавством України, що регулює перебування іноземців та осіб без громадянства, внутрішнім розпорядком роботи університету, особливостями організації навчального процесу, культурою і побутом українського народу.

На базі Міжнародного центру культурно-освітньої інтеграції упродовж року систематично організовувалися онлайн зустрічі зі студентами-іноземцями, що залишилися в Україні з метою з'ясування їх місця та умов перебування, а також проведення бесід «Як діяти у випадку вибухів, авіаційних нальотів, артобстрілів тощо?».

27 вересня з нагоди відзначення Дня Незалежності Туркменістану та 1 жовтня з нагоди відзначення Дня проголошення Китайської Народної Республіки було організовано онлайн зустрічі зі студентами-іноземцями, керівництво центру та адміністрація університету висловили слова-побажання та привітали студентів з Туркменістану та Китаю з їхнім державним святом. До вітальних слів долучилися і студенти з інших країн.

В сучасних умовах питання академічної доброчесності набуло особливої актуальності. У зв'язку з цим, відбувся семінар на тему «Академічна доброчесність - це важливо», метою якого було роз'яснення студентам сутності поняття «академічної доброчесності». Саме «академічна доброчесність» – це те підґрунтя, яке сприятиме формуванню та становленню довіри до системи вищої освіти України. У ході семінару також відбулося обговорення поняття «академічна доброчесність» в освітніх закладах тих країн, представники яких були присутні на цій зустрічі.

II. НАУКОВО-ДОСЛІДНА ТА МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

2.1. Науково-організаційна структура університету

Наукова та науково-технічна діяльність структурних підрозділів в Університеті розподілена за трьома науковими напрямками: «Суспільні науки», «Гуманітарні науки та мистецтво», «Математичні науки та природничі науки». Функціонування таких спрямоване на: розвиток фундаментальних та прикладних досліджень; виконання госпдоговірних робіт; надання наукових послуг; виконання ліцензійних угод; реалізацію науково-виробничої складової; впровадження наукових результатів досліджень в інші ЗВО, установи та організації; отримання та виконання грантів, проєктів міжнародного та всеукраїнського рівнів.

Науково-дослідна робота в університеті забезпечується професорсько-викладацьким складом, до якого входять 53 доктори наук і 310 кандидатів наук/докторів філософії, докторанти й аспіранти із 38 кафедр.

У межах вище зазначених наукових напрямів університету у 2023 році проводилися дослідження, що мають значну наукову новизну та практичну цінність для сьогочасного суспільства й економіки. Упродовж звітнього періоду науково-педагогічні працівники закладу брали активну участь у виконанні:

– 1 фундаментального наукового проєкту відповідно до тематичного плану наукових досліджень університету, що виконуються за рахунок коштів державного бюджету: «Стратегічне проєктування інноваційного бізнес-середовища для зміцнення безпеки людини в умовах воєнного та післявоєнного стану» (Керівник: Слатвінський М. А. – канд. економ. н., доц.);

– 43 наукових досліджень, що виконуються в межах робочого часу викладачів, згідно з визначеною науково-дослідною тематикою кафедр.

У звітному році відповідно до наказу МОН України «Про оголошення конкурсного відбору проєктів фундаментальних наукових досліджень, прикладних наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок молодих вчених у 2023 році» від 21.09.2023 року № 1143 від університету розроблено та подано для участі в Конкурсному відборі 1 проєкт «Психолого-педагогічний супровід дітей з/без особливих освітніх потреб, які постраждали внаслідок воєнних дій». Керівник проєкту: Черніченко Людмила Анатоліївна – д-р філос., доц.

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 11.09.2023 р. № 1113 «Про проведення у 2023 році конкурсного відбору фундаментальних наукових досліджень, прикладних наукових досліджень, науково-технічних (експериментальних) розробок», виконання яких розпочнеться з 2024 р.» науковцями університету було подано 3 проєкти:

– «Соціально-психологічна реабілітація комбатантів з посттравматичним стресовим розладом методом каністерапії». Керівник проєкту: Сафін Олександр Дзамільович – д-р психол. н., проф.;

– «Методична система проєктування та використання віртуального STEM-орієнтованого середовища підготовки майбутніх учителів математики та інформатики». Керівник проєкту: Ткачук Галина Володимирівна – д-р пед. н., проф.;

– «Духовна спадщина українства ХІХ – 30-х років ХХ ст.: інституційний та соціоментальний аспекти». Керівник проєкту: Кузнець Тетяна Володимирівна – д-р і. н., проф.

Науково-організаційна складова університету налічує:

4 науково-дослідних центри подвійного підпорядкування НАПН та МОН України:

1. Науково-дослідний центр інформаційно-комунікаційних технологій навчання фізики й астрономії подвійного підпорядкування Міністерства освіти і науки України та Національної Академії педагогічних наук України (керівник – д-р пед. н., доц. Терещук С. І.).

2. Науково-методичний центр по вивченню художніх ремесел у школі подвійного підпорядкування Міністерства освіти і науки України та Академії педагогічних наук України (керівник – викладач Потапкін В. С.).

3. Науково-дослідний центр педагогічного краєзнавства подвійного підпорядкування Міністерства освіти і науки України та Академії педагогічних наук України (керівник – д-р пед. н., проф. Коляда Н. М.).

4. Міжвідомчий центр прикладної лінгвістики подвійного підпорядкування Міністерства освіти і науки України з Українським мовно-інформаційним фондом Національної академії наук України (керівник – канд. філол. н., проф. Цимбал Н. А.).

2 міжнародні культурно-освітні центри:

1. Польський культурно-освітній центр (керівник – канд. і. н., проф. Кривошея І. І.)

2. Міжнародний центр культурно-освітньої інтеграції (керівник – викладач Найдюк І. С.).

17 регіональних науково-методичних та освітньо-наукових центрів:

1. Науково-методичний центр цифрової педагогіки у дошкільній та спеціальній освіті (керівник – д-р пед. н., доцент Залізняка А. М.).

2. Регіональний центр Малої академії наук України (керівник – канд. пед. н., доц. Бербец Т. М.).

3. Навчально-науковий центр іноземних мов (керівник – д-р пед. н., проф. Безлюдна В. В.).

4. Східноподільський лінгвокраєзнавчий науково-координаційний центр (керівник – канд. філол. н., доц. Тищенко Т. М.).

5. Науково-практичний центр родинного виховання (керівник – канд. пед. н., доц. Полехіна В. М.).

6. Гендерний центр (керівник – д-р пед. н., проф. Кравченко О. О.).

7. Молодіжний центр «START» (керівник – канд. пед. н., доц. Левченко Н. В.).

8. Центр соціальної та освітньої інтеграції та інклюзивного реабілітаційно-соціального туризму «Без бар'єрів» (керівник – д-р філос., викл. Войтовська А. І.).

9. Центр тренінгових технологій «INSAYT» (керівник – д-р філос., викл. Поліщук О. Р.).

10. Науково-методичний центр інноваційних освітніх технологій (керівник – канд. пед. н., доц. Роєнко Л. М.).

11. Науково-методичний центр психологічного і дидактичного супроводу Нової української школи (керівник – канд. пед. н., ст. викл. Рябошапка О. В.).

12. Регіональний центр розвитку дитини «Дивосвіт» (керівник – **Вознюк Н. Д.**).

13. Регіональний науково-творчий центр художньої освіти і майстерності (керівник – канд. пед. н., доц. Заєць С. С.).

14. Інформаційно-консультаційний центр підтримки технологій та інновацій

(керівник – канд. пед. н., доц. Мелентьев О. Б.).

15. Навчально-науковий центр «Бізнес-хаб» (керівник – к. е. н., ст. викл. Малярчук Н. М.).

16. Освітньо-просвітницький центр «Людина і Всесвіт» (керівник – д-р пед. н., проф. Ткаченко І. А.).

17. Освітньо-науковий Центр сімейно-центрованих практик (керівник – д-р філос. Черніченко Л. А.).

27 науково-дослідних лабораторій, які співпрацюють із галузевими лабораторіями науково-дослідних інститутів НАПН України та НАН України:

1. Науково-дослідна лабораторія «Проблеми дидактики фізики в основній школі» (керівник – д-р пед. н., проф. Мартинюк М. Т.).

2. Науково-дослідна лабораторія «Актуальні проблеми професійної та технологічної освіти» (керівник – д-р пед. н., проф. Грітченко А. Г.).

3. Науково-дослідна лабораторія «Археологія Уманщини імені Володимира Круця» (керівник – д-р археолог. н., проф. Біляєва С. О.).

4. Науково-дослідна лабораторія «В. О. Сухомлинський і школа ХХІ століття» (координатор – д-р пед. н., проф. Кушнір В. М.).

5. Науково-дослідна лабораторія «Удосконалення майстерності майбутнього психолога імені Анни Іванівни Кагальняк» (керівник – канд. психол. н., доц. Діхтяренко С. Ю.).

6. Науково-дослідна лабораторія «Екологія і освіта» (керівник – д-р пед. н., проф. Совгіра С. В.).

7. Науково-дослідна лабораторія «Проблеми підготовки студентів-філологів до українознавчої роботи в школі» (керівник – канд. пед. н., проф. Сивачук Н. П.). До складу лабораторії входять:

- Науково-методичний центр «Дослідження вишивки Східного Поділля»;
- Регіональний центр літературознавчих досліджень імені Степана Павленка;
- Театр Слова;
- Науково-методичний центр дослідження фольклору.

8. Наукова лабораторія інноваційних технологій навчання біології (керівник – канд. пед. н., доц. Люленко С. О.).

9. Науково-дослідна лабораторія «Історичне краєзнавство Уманщини» (керівник – д-р і. н., проф. Кузнець Т. В.).

10. Науково-дослідна лабораторія лінгвокультурології та зіставної лінгвістики (керівник – д-р пед. н., проф. Білецька І. О.).

11. Науково-дослідна лабораторія навчання іноземних мов (керівник – канд. пед. н., доц. Гембарук А. С.).

12. Науково-дослідна лабораторія педагогічної компетентності (керівник – канд. пед. н., доц. Бойченко В. В.).

13. Науково-дослідна лабораторія інклюзивної педагогіки (керівник – д-р пед. н., проф. Малишевська І. А.).

14. Науково-дослідна лабораторія соціально-економічного розвитку України (керівник – канд. е. н., ст. викл. Ткачук С. П.).

15. Лабораторія модернізації початкової освіти (керівник – д-р пед. н., проф. Комар О. А.).

16. Науково-дослідна лабораторія «Педагогічне краєзнавство Черкащини» (керівник – д-р пед. н., проф. Коляда Н. М.).

17. Науково-дослідна лабораторія педагогічної компаративістики (керівник – д-р пед. н., проф. Заболотна О. А.).
 18. Наукова лабораторія з проблем оптимізації родючості ґрунту (керівник – д-р с.-г. н., проф. Миколайко В. П.).
 19. Науково-дослідна лабораторія маркетингу та управління бізнесом (керівник – канд. е. н., доц. Подзігун С. М.).
 20. Науково-дослідна лабораторія управління фінансами (керівник – канд. е. н., доц. Слатвінський М. А.).
 21. Науково-дослідна лабораторія «Дошкільна освіта: історія, перспективи розвитку в ХХІ столітті» (керівник – д-р пед. н., проф. Іщенко Л. В.).
 22. Науково-дослідна лабораторія розвитку інноваційного підприємництва (керівник – д-р е. н., проф. Світовий О. М.).
 23. Науково-дослідна лабораторія «Соціовимір» (керівник – канд. політ. н., доц. Балановський Я. М.).
 24. Науково-дослідна ландшафтознавча лабораторія (керівник – канд. географ. н., доц. Безлатня Л. О.).
 25. Науково-дослідна лабораторія «Індустрія туризму та гостинності» (керівник – канд. е. н., доц. Нещадим Л. М.).
 26. Освітньо-наукова лабораторія «Цифровізація соціального обслуговування та психологічної підтримки (керівник – д-р філос., ст. викл. Скочко М. О.).
- 1 школа:
- Школа передового досвіду «Школа соціальних знань» (керівник – канд. пед. н., доц. Бондаренко Г. В.).
- 13 наукових шкіл:
1. Актуальні проблеми дидактики фізики і астрономії у загальноосвітній школі та фахової підготовки майбутніх вчителів у вищих навчальних закладах (керівник – академік НАПН України, д-р пед. н., проф. Мартинюк М. Т.).
 2. Актуальні проблеми освіти і виховання: історія, сучасність, перспективи (керівник – д-р пед. н., проф. Кочубей Т. Д.).
 3. Теорія, історія і практика застосування проєктної технології у середній та вищій школі (керівник – д-р пед. н. проф. Коберник О. М.).
 4. Майбутній практичний психолог як активний суб'єкт психологічної практики (керівник – д-р психол. н., проф. Сафін О. Д.).
 5. Актуальні проблеми соціальної роботи в громаді: історія, теорія, практика» (керівник – д-р пед. н., проф. Кравченко О. О.)
 6. Підготовка майбутнього вчителя до інноваційної діяльності у початковій школі (керівник – д-р пед. н., проф. Комар О. А.).
 7. Педагогічна компаративістика (керівник – д-р пед. н., проф. Заболотна О. А.).
 8. Екологія, охорона навколишнього середовища: освіта, наука, практика (керівник – д-р пед. н., проф. Совгіра С. В.).
 9. Регіональні проблеми української історії (керівник – д-р і. н., проф. Кузнець Т. В.).
 10. Проблеми українознавства в освітньому просторі України (керівник – канд. пед. н., проф. Сивачук Н. П.).
 11. Актуальні проблеми соціального виховання в теорії та історії педагогіки (керівник – д-р пед. н., проф. Коляда Н. М.).
 12. Несуча здатність та деформативність конструкцій будівель і мостів

(керівник – д-р техн. н., проф. Азізов Т. Н.).

13. Підготовка майбутніх учителів в умовах розвитку вищої освіти (керівник – д-р пед. н., проф. Безлюдна В. В.).

1 відокремлений структурний підрозділ:

Агробіостанція (керівник – канд. б. н., доц. Красноштан І. В.).

2.2. Наукові видання університету

Інтелектуальна цінність закладу вищої освіти передбачає насамперед всебічне удосконалення наукової діяльності, зокрема завдяки високоякісному публікаційному продукту. Успішне функціонування на базі ЗВО наукових видань дає змогу оприлюднювати й розповсюджувати результати досліджень науково-педагогічних працівників університету серед вітчизняних та світових наукових спільнот, що є необхідним аспектом в умовах інформатизації суспільства.

Нині університет є засновником 7 наукових фахових видань (категорія «Б»):

1. «Економічні горизонти». Свідоцтво КВ № 22865-12765ПР від 02.08.2017 р. URL: <http://eh.udpu.edu.ua/> Галузь знань – економічні науки, наказ Міністерства освіти і науки України № 1218 від 07.11.2018 р. (головний редактор – професор Чирва О. Г.).

2. «Порівняльно-педагогічні студії». Свідоцтво КВ № 15216-3788Р URL: <http://pps.udpu.edu.ua/> Галузь знань – педагогічні науки, наказ Міністерства освіти і науки України № 612 від 07.05.2019 р. (спільно з НАПН України), (головний редактор – професор Заболотна О. А.);

3. «Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету». Свідоцтво КВ № 7095 від 21.03.2003 р. URL: <http://znp.udpu.edu.ua/> Галузь знань – педагогічні науки, наказ Міністерства освіти і науки України № 1301 від 15.10.2019 р. (головний редактор – професор Безлюдний О. І.);

4. «Проблеми підготовки сучасного вчителя». Свідоцтво КВ № 17132-5902Р від 08.10.2010 р. URL: <http://journals.uran.ua/index.php/2307-4914/> Галузь знань – педагогічні науки, наказ Міністерства освіти і науки України № 1301 від 15.10.2019 р. (головний редактор – професор Кірдан О. Л.);

5. «Психолого-педагогічні проблеми сучасної школи». Свідоцтво КВ № 24000-13840 ПР від 28.05.2019 р. URL: <http://journals.uran.ua/index.php/2307-4922/> Галузь знань – педагогічні науки, наказ Міністерства освіти і науки України № 1643 від 28.12.2019 р. (головний редактор – професор Совгіра С. В.);

6. «Соціальна робота і соціальна освіта». Свідоцтво КВ № 23260-13100Р від 04.04.2018 р. URL: <http://srso.udpu.edu.ua/> Галузь знань – педагогічні науки, наказ Міністерства освіти і науки України № 1471 від 16.11.2020 р. (головний редактор – професор Коляда Н. М.);

7. «Філологічний часопис». Свідоцтво КВ № 21683-1583Р від 24.11.2015 р. URL: <http://fch.udpu.edu.ua/> Галузь знань – філологічні науки, наказ Міністерства освіти і науки України № 1471 від 16.11.2020 р. (головний редактор – професор Шуляк С. А.).

Фахові видання університету постійно підвищують свій імпаکت-фактор та індексуються:

– у міжнародних наукометричних базах даних, пошукових системах та репозитаріях ([Index Copernicus](#), [Google Scholar](#), [CrossRef](#), [ISSN International Centre \(Франція\)](#), [WorldCat \(США\)](#), [Bielefeld Academic Search Engine \(BASE\)](#) тощо;

– в українських базах даних і платформах ([Українська науково-освітня мережа УРАН](#); [Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського](#); [Реферативна](#)

[база даних «Україніка наукова» тощо\).](#)

Завдяки зарахуванню видань університету до наукометричного каталогу Google Scholar забезпечено їхню доступність, прозорість та відкритість. Це дає змогу оприлюднювати результати досліджень науковців для їхнього подальшого обговорення, тим самим збільшуючи показник цитованості публікацій.

З метою підвищення якості публікацій університет співпрацює з:

– товариством «Антиплагіат», яке забезпечує доступ до використання онлайн-сервісу (інформаційної системи) під назвою “Unicheck”, що дозволяє здійснювати виявлення збігів / ідентичності / схожості в текстах наукових та інших робіт;

– асоціацією Crossref, що дає можливість виданням присвоїти індекс DOI (Digital Object Identifier). Його наявність дозволяє професійним пошуковим системам відстежувати наукові публікації та фіксувати їхнє цитування;

– державною науковою установою «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації». Завдяки співпраці створено персональні електронні кабінети фахових видань, у яких представлено всю інформацію про видання.

Окрім фахових видань, в університеті функціонують 4 наукові видання різного спрямування:

– «Уманська старовина». Свідоцтво КВ № 21635-11535Р від 13.10.2015 р. (головний редактор – професор Кузнець Т. В.);

– «Психологічний журнал». Свідоцтво КВ № 23377-13217Р від 24.05.2018 р. (головний редактор – професор Кобець О. В.);

– Sustainable Socio-Economic Development Journal. Електронне видання, засноване рішенням вченої ради університету (протокол № 9 від 25 січня 2022 р.), (головний редактор – доцент Слатвінський М. А.)

– «Наука. Освіта. Молодь». Свідоцтво КВ № 24770-14710Р від 31.03.2021 р., (головний редактор – професор Безлюдний О. І.).

2.3. Публікації науково-педагогічних працівників університету

Сучасні тенденції представлення наукових досліджень вимагають від науковця висвітлення результатів у світових періодичних виданнях, що входять до різних наукометричних баз даних. Тому одним із пріоритетних завдань провадження науки в університетах є підвищення наукометричних показників, за якими здійснюється кількісний вимір і порівняльний аналіз публікаційної активності.

Публікаційну активність університету та науково-педагогічних працівників можна дослідити за порівняльним аналізом відповідних профілів у системах Scopus, Web of Science, Google Scholar тощо.

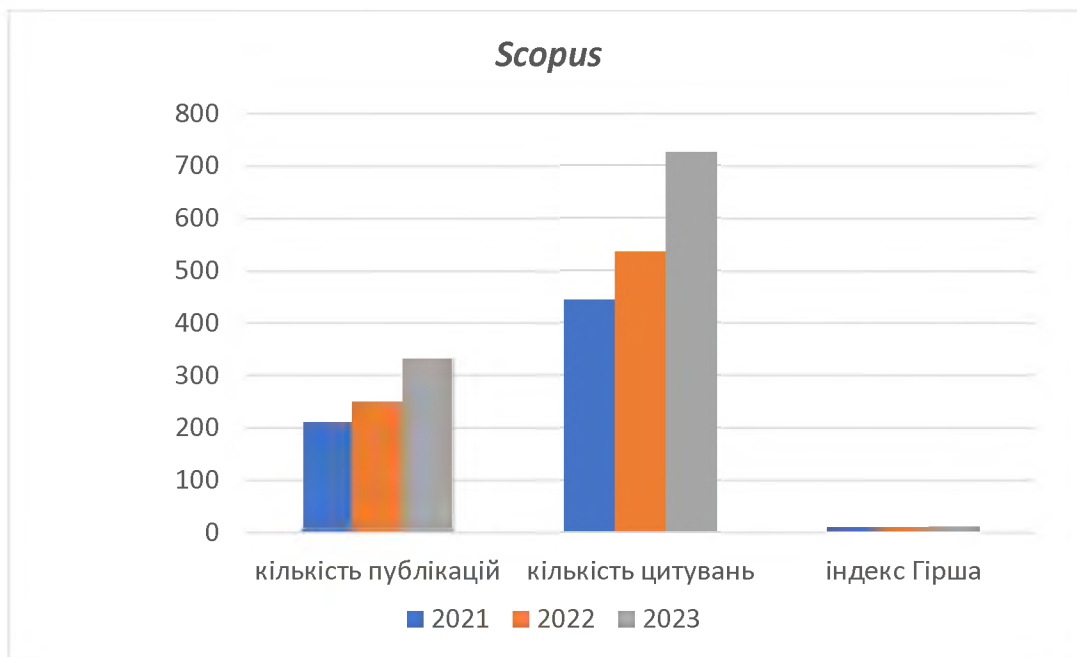
На сьогодні профіль університету в Scopus налічує 333 документи, Web of Science – 475.

Статистичні показники наукометричних баз даних Scopus та Web of Science станом на 31.12.2023 представлено в таблиці:

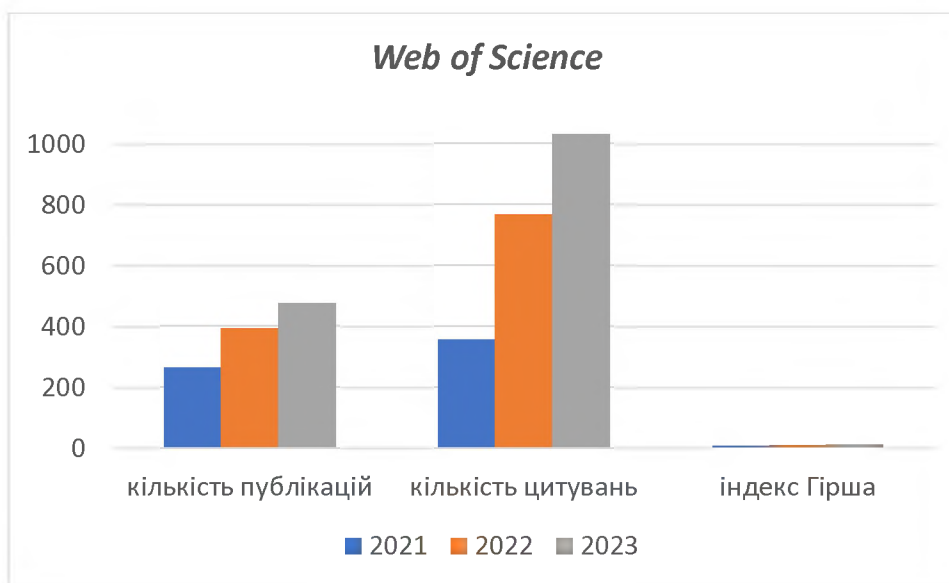
Бібліометрична система	Індекс Гірша	Цитованість	Кількість статей у профілі	Кількість статей у 2023 році
Web of Science	13	1030	475	51
Scopus	12	724	333	38

Публікаційну активність у профілях Scopus та Web of Science станом на грудень 2021–2023 рр. представлено у порівняльних таблицях та унаочнено у графіках нижче:

<i>Scopus</i>	Грудень 2021	Грудень 2022	Грудень 2023
кількість публікацій	211	250	333
кількість цитувань	443	535	724
індекс Гірша	11	11	12

<i>Web of Science</i>	Грудень 2021	Грудень 2022	Грудень 2023
кількість публікацій	263	393	475
кількість цитувань	356	766	1030
індекс Гірша	9	12	13

Профіль університету в Google Scholar розміщено за посиланням

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=UgMcPaIAAAAJ>. Показник індексу Гірша в зазначеному каталозі становить 56.

До значущих показників публікаційної активності науково-педагогічних працівників університету, окрім наукометричних публікацій, належать також наукові та навчально-методичні видання; статті, що публікуються у виданнях, які включено до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б»); статті в інших виданнях України та закордону. За звітний період науковцями університету видано: 68 монографій, 192 посібники, 1334 статті (з них у категорії «Б» – 707).

Наведені показники дають змогу не лише визначити та оцінити ефективність наукової діяльності окремого науково-педагогічного працівника, колективу чи закладу вищої освіти загалом, а й окреслити перспективні напрями розвитку науки в університеті.

Отже, результати цього річної наукової діяльності, зокрема видавничої, є загальним успішним показником колективної роботи університету.

2.4. Підготовка наукових, науково-педагогічних кадрів

Основним завданням відділу аспірантури та докторантури університету є поповнення інтелектуального потенціалу закладу освіти та країни в цілому через підготовку наукових та науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації.

Формами підготовки таких кадрів вищої кваліфікації є аспірантура і докторантура, які діють в університеті.

За звітний період було відкрито нову спеціальність за третім освітньо-науковим рівнем (доктор філософії) 035 Філологія; вперше здійснено набір аспірантів-іноземців на навчання в аспірантуру; успішно пройдено процедуру акредитації та отримано сертифікати про акредитації на 5 років зі спеціальностей 011 Освітні, педагогічні науки, 032 Історія та археологія, 231 Соціальна робота; та на 6 років зі спеціальності 053 Психологія; отримано сертифікат про умовну акредитацію зі спеціальності 073 Менеджмент.

Відділ аспірантури та докторантури університету забезпечує підготовку здобувачів вищої освіти за третім освітньо-науковим рівнем (доктор філософії) за такими спеціальностями:

- 011 – Освітні, педагогічні науки;
- 032 – Історія та археологія;
- 035 – Філологія;
- 053 – Психологія;
- 073 – Менеджмент;
- 231 – Соціальна робота.

та науковим рівнем (доктор наук) за такими спеціальностями:

- 011 – Освітні, педагогічні науки;
- 032 – Історія та археологія;
- 053 – Психологія;
- 073 – Менеджмент;
- 231 – Соціальна робота.

Станом на 31 грудня 2023 року в аспірантурі університету успішно навчаються 115 здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (табл.1), з них 8 аспірантів-іноземців зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

Таблиця 1

№ з/п	Шифр спеціальності	Назва спеціальності	Кількість осіб за формами навчання
--------------	---------------------------	----------------------------	---

			Очна (денна)	Очна (вечірня)	Заочна
1	011	Освітні, педагогічні науки	35	5	13
2	032	Історія та археологія	5	-	3
3	035	Філологія	2	-	3
4	053	Психологія	12	-	5
5	073	Менеджмент	12	-	-
6	231	Соціальна робота	15	3	2
Всього:			81	8	26

Варто зазначити, що згідно з Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 особи, які професійно провадять наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи, мають право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії поза аспірантурою у відповідному закладі вищої освіти (науковій установі) без переривання трудової діяльності або під час перебування у творчій відпустці. Відповідно до зазначеного пункту в університеті станом на 31 грудня 2023 року проходять підготовку ще 15 здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою за спеціальностями, поданими у табл. 2:

Таблиця 2

№ з/п	Шифр спеціальності	Назва спеціальності	Кількість осіб
1	011	Освітні, педагогічні науки	10
2	032	Історія та археологія	1
3	035	Філологія	1
4	053	Психологія	1
5	073	Менеджмент	2
6	231	Соціальна робота	-
Всього:			15

Важливою складовою у підготовці наукових та науково-педагогічних кадрів є запровадження процедури захистів дисертаційних досліджень на здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» № 44 від 12 січня 2022 року.

Так, за звітний період відбулося 15 попередніх захистів дисертаційних досліджень на здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії, ще 1 попередню експертизу дисертаційного дослідження очікуємо 08 грудня 2023 року зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

Упродовж 2023 року в університеті було створено 8 разових спеціалізованих вчених рад на здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії зі спеціальностей, поданих у табл. 3:

Таблиця 3

№ з/п	Шифр спеціальності	Назва спеціальності	Кількість захистів
1	011	Освітні, педагогічні науки	5

2	032	Історія та археологія	1
3	053	Психологія	1
4	073	Менеджмент	2
5	231	Соціальна робота	1
Всього:			10

Станом на 31 грудня 2023 року в докторантурі університету проходять підготовку 2 докторанти за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки. Також діє спеціалізована вчена рада Д 74.053.01 (наказ Міністерства освіти і науки України від 06.06.2022 №530) з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) педагогічних наук за спеціальностями:

- 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки»
- 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти»

Діяльність спеціалізованої вченої ради забезпечують 18 докторів наук.
Голова спеціалізованої вченої ради:

Безлюдний Олександр Іванович – доктор педагогічних наук, професор, ректор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.
Спеціальність: 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки.

Заступник голови спеціалізованої вченої ради:

Браславська Оксана Володимирівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри географії та методики їх навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, спеціальність 13.00.04 – теорія та методика професійної освіти.

Учений секретар спеціалізованої вченої ради:

Кірдан Олена Леонідівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та освітнього менеджменту Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, спеціальність 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки.

У 2023 році в університеті захисти дисертаційних досліджень на здобуття наукових ступенів доктора / кандидата наук не проводилися.

Перспективними напрямками роботи відділу аспірантури та докторантури Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини безумовно є:

- збільшення кількості вступників за всіма спеціальностями;
- підвищення якості надання освітньо-наукових послуг здобувачам ступеня доктора філософії;
- оновлення чинних Положень, що регламентують підготовку та атестацію здобувачів ступеня доктора філософії, у зв'язку з введенням в дію з 01.01.2024 р. затвердженого Постановою КМУ Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) від 19 травня 2023 р. № 502;
- проведення роботи зі студентами та науковими керівниками стосовно нової процедури атестації здобувачів ступеня доктора філософії відповідно Постанови № 502 від 19 травня 2023 р.;
- успішне проходження акредитації зі спеціальності 073 Менеджмент;
- вивчення можливостей стосовно набору аспірантів-іноземців на інші акредитовані спеціальності (053 Психологія та 231 Соціальна робота).

2.5. Науково-дослідна та інноваційна діяльність молодих учених

У науковій інфраструктурі університету активно займаються науково-дослідною роботою 97 молодих учених, серед яких 3 – доктори наук, 27 – кандидатів наук та 14 – докторів філософії. Простежується позитивна динаміка у збільшенні кількості викладачів, які здобули освітньо-науковий ступінь доктора філософії та вступили до аспірантури чи докторантури. Зокрема, за звітний період 3 представники Ради молодих науковців захистили дисертаційні дослідження та здобули ступінь доктора філософії, ще 1 молодий учений подав документи до разової спеціалізованої вченої ради на здобуття ступеня доктора філософії.

Робота молодих науковців на факультетах / інституті спрямована на підвищення їхньої ініціативності, збільшення кількості публікацій, зокрема в наукових виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз даних, та участь у наукових заходах різних рівнів.

За звітний період молодими вченими було опубліковано: 15 монографій, із них 4 – за кордоном; 32 посібники; 82 статті у зарубіжних виданнях, 15 статей – у журналах, що індексуються у міжнародних наукометричних базах даних Scopus та Web of Science; 165 статей – у наукових виданнях України (категорія Б), а також 275 статей в інших виданнях України та тез, представлених на міжнародних, всеукраїнських та регіональних конференціях.

Молоді науковці університету є лауреатами та стипендіатами конкурсів різних рівнів.

Так, доцент Ірина Тягай є стипендіатом Кабінету Міністрів України для молодих вчених.

Цьогорічними номінантами Всеукраїнського конкурсу «Молодий вчений року» у номінації «Педагогіка» стали професор Галина Ткачук, доцент Дарія Возносименко та викладач Світлана Гарбар; в номінації «Молодий методист року в галузі суспільних і гуманітарних наук» – доценти Ірина Тягай та Дарія Возносименко; у номінації «Монографія (від 1 до 3 співавторів)» – Олена Поліщук; у номінації «Рада молодих вчених ЗВО / наукової установи» – доцент Лілія Моргай.

Обласну премію молодих науковців Черкащини та звання «Лауреат обласної премії молодим науковцям Черкащини» здобула Анастасія Благополучна. Максим Скочко є виконавцем проекту «Дослідження розвитку соціально-реабілітаційних послуг для дітей з інвалідністю та їх сімей на рівні територіальних громад у воєнний

та повоєнний періоди», що фінансується за конкурсом «Наука для відбудови України у воєнний та повоєнний періоди» Національного фонду досліджень України. Алла Войтовська реалізує проєкт у межах співпраці UNFPA та ГО «Інноваційні соціальні рішення» за підтримки Бюро гуманітарної допомоги USAID, а також проєкт «Гендер: рівні можливості для всіх».

Професор Оксана Кравченко брала участь у проєкті «Вчимося себе захищати: готуємо Амбасадорок змін» за підтримки фонду «Абіліс» (Фінляндія).

Проєкт молодих науковців факультету соціальної та психологічної освіти «Академічна доброчесність: данина моді, чи життєва необхідність» отримав перемогу у конкурсі проєктів Черкаської облдержадміністрації.

Доцент Ірина Тягай та викладач-стажист Олександр Гембарук взяли участь у триденному навчанні тренерів проєкту «Наздоженемо: курс про подолання освітніх втрат», який реалізує громадська спілка «Освіторія» у партнерстві з Дитячим фондом ООН (ЮНІСЕФ), Міністерством освіти і науки України за підтримки Глобального партнерства в галузі освіти (GPE) та Уряду Японії та стали сертифікованими тренерами.

Загалом, молоді вчені університету систематично долучалися до організаційних комітетів конференцій, семінарів, олімпіад та конкурсів різних рівнів, що проводилися за ініціативи Міністерства освіти і науки України, міської та районних рад, здійснювали підготовку студентів до II туру Всеукраїнських конкурсів наукових робіт.

Члени Ради молодих науковців брали активну участь у Зимовій школі молодого науковця Ради молодих учених при Міністерстві освіти і науки України, а також у роботі міжнародних Літніх та Зимових шкіл. Окрім того, молоді вчені були організаторами та співорганізаторами низки наукових, науково-методичних та науково-практичних заходів різних рівнів.

Молоді науковці університету очолюють та виступають членами науково-дослідних лабораторій, які входять до структури факультетів / інституту університету, а також беруть участь у рецензуванні та опонуванні дисертацій, подають відгуки на автореферати та експертні висновки, є членами спеціалізованих вчених рад, редакційних колегій наукових видань різного рівня, отримують патенти на винаходи та корисні моделі.

2.6. Науково-дослідна робота студентів

Особлива увага в університеті належить підготовці майбутньої генерації науковців. Характер і зміст науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти визначається проблематикою науково-дослідної та науково-методичної діяльності кафедр, факультетів / інституту.

Талановита студентська молодь університету закріплена за досвідченими викладачами та об'єднана у 316 наукових гуртків і проблемних груп.

Важливим напрямом виявлення та розвитку в обдарованій молоді творчого мислення є проведення предметних олімпіад і конкурсів студентських наукових робіт із галузей знань і спеціальностей.

Так, у звітний період студенти університету брали участь та здобули перемогу у наступних заходах:

- Міжнародна освітньо-практична олімпіада з туризму: 3 місце (Кирилюк О.);

- X Міжнародний полікультурний фестиваль-конкурс «Переяславський дивограй»: диплом Гран-Прі (Народний аматорський ансамбль народного танцю «Яворина»);
- Міжнародний двотуровий фестиваль-конкурс мистецтв «Моя мистецька Україна»: диплом I ступеня (Народний аматорський ансамбль народного танцю «Яворина»);
- Міжнародний двотуровий конкурс мистецтв «SEA STARS ROMANIA 2023»: диплом I ступеня (Народний аматорський ансамбль народного танцю «Яворина»);
- Міжнародний конкурс студентських наукових есе «Як студенти можуть посилити вплив на те, щоб їхні університети могли робити ефективніший внесок у суспільство?»: сертифікат переможця конкурсу есе MCO-223 (Стефанова-Слободян Д.);
- Міжнародний конкурс есе Magna Charta Observatory на тему: «Як студенти можуть посилити вплив на те, щоб їхні університети могли робити ефективніший внесок у суспільство?»: призерка (Лисенко А.);
- I Міжнародний конкурс з творчого письма: «Мої враження від шкільної практики: літературні імпровізації за улюбленими мотивами британських та американських авторів із використанням цифрових освітніх інструментів»: диплом III ступеня (Лопушенко А.);
- Міжнародний відкритий конкурс з Web-дизайну та комп'ютерної графіки: I місце у номінації «Краща 2D-растрова графіка» (Крижанівський Н.);
- Міжнародний відкритий конкурс з Web-дизайну та комп'ютерної графіки: II місце у номінації «Кращий фотоколаж» (Ямковенко В.);
- Міжнародний відкритий конкурс з Web-дизайну та комп'ютерної графіки: II місце у номінації «Кращий фотоколаж» (Савранчук В.);
- Міжнародний відкритий конкурс із Web-дизайну та комп'ютерної графіки: III місце у номінації «Краща 2D-растрова графіка» (Мельник О.);
- Міжнародний відкритий конкурс із Web-дизайну та комп'ютерної графіки: III місце у номінації «Краща 2D-растрова графіка» (Савранчук В.);
- Міжнародний відкритий конкурс із Web-дизайну та комп'ютерної графіки: III місце у номінації «Краща 2D-векторна графіка» (Ямковенко В.);
- Міжнародний конкурс студентських наукових робіт за спеціальністю 035 «Філологія»: диплом III ступеня (Кичій Г., Лещенко А.);
- Міжнародний конкурс студентських наукових робіт «Black Sea Science»: Диплом III ступеня (Кифоренко Л.);
- Міжнародний конкурс студентських наукових робіт із спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за напрямом «Туристичний бізнес»: диплом III ступеня (Букатинська А.);
- Всеукраїнський творчий конкурс наукових робіт для студентської молоді «Здорова дитина – здорова нація»: диплом III ступеня (Гонтаренко К.);
- Всеукраїнський конкурс творчих робіт серед молоді у номінації «Рівні права і можливості жінок і чоловіків»: диплом за I місце (Титоренко Т.);
- Всеукраїнський конкурс творчих робіт серед молоді у номінації «Реформування освіти в умовах воєнного стану»: диплом за II місце (Гасанова Л.);
- Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт «Особистість – суспільство – війна: суспільно-політичні, психологічні, соціокультурні аспекти»: диплом II ступеня (Ткаченко Л.);

- Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт «Особистість – суспільство – війна: суспільно-політичні, психологічні, соціокультурні аспекти» (Секція 1. Психологічні студії): диплом III ступеня (Татарова А., Татарова А.);
- Всеукраїнський конкурс-есе «Мій Шевченко»: диплом I ступеня (Коваленко С.);
- Конкурс проектів Уманської міської ради за напрямом «Розвиток туристичного потенціалу та привабливості міста Умані»: 1 місце (Варивода Ю.);
- Міжнародна олімпіада з програмування: International Collegiate Programming Contest (ICPC) All-Ukrainian Collegiate Programming Contest 2023 I етап ICPC-UKRAINE 2023: Сертифікат III місце (Крепчук В., Драченко О., Шестак С.);
- Відкритий патріотичний фестиваль-конкурс «Народ-герой героїв появляє»: диплом I ступеня номінація «Літературна творчість: художня проза», категорія «Аматори» (Потужна А.).

Університет є базовим для проведення II туру: Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з «Методики навчання природничо-математичних дисциплін» та «Політології»; II етапу Всеукраїнських студентських олімпіад з 3-х спеціальностей: «Фізика», «Трудове навчання та технології» та «Соціальна робота», але відповідно до листа державної наукової установи «Інституту модернізації та змісту освіти», «Про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади та Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей у 2023/2024 навчальному році» II етап конкурсів та олімпіад не проводився через проведення активних бойових дій на території держави та з міркувань безпеки.

У звітному 2023 році університет започаткував проведення та був визнаний як базовий заклад вищої освіти для проведення Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт із соціальної та економічної інклюзії відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України «Про проведення Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт із соціальної та економічної інклюзії у лютому – квітні 2024 року».

Протягом 2023 року члени студентського наукового товариства були учасниками різних наукових заходів: 206 міжнародних конференцій, 78 всеукраїнських, 147 науково-методичних семінарів та 62 круглих столи.

2.7. Інформаційне забезпечення наукової діяльності

Бібліотека закладу вищої освіти активно накопичує і систематизує всі можливі види інформації та забезпечує сучасний рівень комунікативної підтримки процесів навчання та наукової діяльності. Книгозбірня університету з максимальною повнотою поєднує традиційні методи роботи з прогресивними інформаційними технологіями, ефективно використовує комп'ютерні технології, спеціалізовані веб-сайти та електронні бази даних, що допомагає забезпечити широкий доступ користувачів до необхідних джерел. Працівники бібліотеки продукують розширення асортименту бібліотечних послуг та підвищення їх якості надання.

Традиційно якість інформаційної роботи бібліотеки напряму залежить від кількості та складу документного ресурсу, який знаходиться у постійній динаміці: надходження, облік, збереження, використання, списання, оцифрування. Його кількість в 2023 році становить 425 522 примірники. Формуванню бібліотечного фонду належить пріоритетне місце з-поміж заявлених завдань. Це багатоаспектний процес, що залежить від низки об'єктивних чинників, зокрема: фінансових, законодавчих, стану ринкової продукції. Засобами комплектування університетської

бібліотеки виступають: державні кошти; подарункові видання; заміна втрачених; обмінні фонди.

Питання комплектування узгоджуються із запитом факультетів/інституту, потреби координують завідувачі кафедр. Простежується системна співпраця із провідними видавництвами навчальної літератури. Оптимально організована робота сприяє успішному процесу накопичення і формування бібліотечної продукції університету.

У 2023 році процес забезпечення літературою за державний коштом відбувся успішно, використовуючи тендери на придбання літератури, куплено 474 примірники на суму 189 937 грн. Вагомий внесок у підтримці поповнення фонду здійснює професорсько-викладацький склад, даруючи свої книги, що неодмінно допомагає не відчувати дефіциту.

У бібліотеці функціонує програмне забезпечення «УФД/Бібліотека», що надає можливість автоматизувати основні бібліотечні процеси. Крім того, Інтернет мережа здійснює комунікативний обмін інформацією. Інноваційним досягненням автоматизованої бібліотеки стали впровадження та дія електронного каталогу (ЕК), який почав наповнюватися в травні 2007 року і поєднує в собі функції всіх карткових каталогів. Автоматизована бібліотечна система забезпечує наповнення електронного каталогу, доступ до нього читача, можливість зручного й оперативного обслуговування. На сьогодні електронний каталог налічує 132 652 бібліографічних записів та 230 384 примірники документів.

Враховуючи потребу користувачів в отриманні всебічної інформації про бібліотечні фонди, недавні надходження загалом із фахових питань зокрема, відділом комплектування здійснюється бібліографічне інформування абонентів. Щомісячно до послуг читачів надходять інформаційні списки «Нові надходження до фондів бібліотеки УДПУ імені Павла Тичини» та щоквартальні інформаційні бюлетені «Наукові праці вчених УДПУ імені Павла Тичини», електронні версії яких представлено на сайті бібліотеки в розділі «Ресурси». Інформаційний список містить відомості про нові видання, що надійшли до фондів бібліотеки протягом місяця. Перелік нових видань розташований за галузями знань, у межах розділу – за абеткою авторів або назв публікацій. Окрім того, інформаційно-бібліографічний відділ обов'язково презентує короткий огляд найновішої періодики «Нові надходження журналів до бібліотеки УДПУ імені Павла Тичини».

Для більш повного інформаційного забезпечення наукової діяльності викладачів, працівники бібліотеки проводять роботу з міжбібліотечного обслуговування абонентів, де важливим залишається підвищення оперативності та повноти задоволення запитів. Через МБА читачі мали можливість отримати у тимчасове користування вітчизняні та іноземні книги в оригіналах, які відсутні в нашій книгозбірні. Упродовж року проведено соціологічне дослідження «Стан задоволення запитів користувачів», що дозволяє проаналізувати потреби на інформаційні джерела задля кращого вивчення читацьких інтересів.

Відділ комплектування та наукової обробки документів продовжує надавати онлайн-послуги з присвоєння навчальним посібникам, монографіям, дисертаціям, авторефератам дисертацій, науковим статтям класифікаційних індексів за таблицями УДК. Скористатися вказаною послугою можуть викладачі, аспіранти та студенти університету.

Також бібліотека університету надає консультації з оформлення титульних аркушів за ДСТУ 4861:2007 «Інформація та документація «Видання. Вихідні відомості».

Із метою використання ресурсів бібліотеки у науковій діяльності, популяризації книжкових фондів серед користувачів у 2023 році вийшло друком видання переробленого та доповненого анотованого бібліографічного покажчика «Каталог дисертацій та авторефератів з фондів книгозбірні УДПУ. Наразі триває праця над бібліографічним покажчиком «Монографії вчених УДПУ імені Павла Тичини у фондах бібліотек». Укладено бібліографічний покажчик «Колекція книг В. Л. Карпової у бібліотечних фондах УДПУ імені Павла Тичини». Із повною версією покажчиків можна ознайомитися на сайті бібліотеки.

Протягом року бібліотекарі проводили культурно-просвітницькі заходи, зокрема бібліографічні огляди літератури: «Мандруй містами України через події і вікі сторінками друкованих видань: Черкаси», «Раритетні періодичні видання у фондах УДПУ імені Павла Тичини: еволюція думок вчених», «Філософія – королева наук», «Невідоме про відомі твори, або літературне дежавю» тощо: віртуальні арт-зустрічі, відео арт-години, бібліографічні онлайн-уроки, віртуальні літературні зустрічі чим розвивали навички та вміння бібліотечної діяльності, та обмінювалися досвідом. У бібліотеці та читальних залах організовували тематичні книжкові виставки: «Літературні новинки в бібліотеці», «Книжкові скарби наших викладачів», «День філолога», «Мова рідна моя, не мовчи!» та багато інших згідно із річним планом роботи на рік. Підготували ряд віртуальних книжкових експозицій, представлених на сайті, до прикладу: «Всесвітній день психолога», «Солов'їна, барвінкова українська рідна мова» (до дня філолога), «Комп'ютерний всесвіт» (до дня інформатики), День науки (праці викладачів УДПУ) та інші.

Інформаційна робота бібліотеки є ціленаправленою та ефективною, оскільки носить системний характер, за принципом випередження та оперативності в плані обслуговування користувача.

Для кращого здійснення інформаційного забезпечення наукової діяльності у бібліотеці функціонує база абонентів ВРІ (Вибіркового розповсюдження інформації), яка нараховує 21 адресата, діє налагоджена розсилка повідомлень на електронні адреси, що дозволяє користувачам систематично отримувати оперативну інформацію. Загалом упродовж звітного року студентам та викладачам університету було надано понад 1874 тематичні, фактографічні, уточнюючі, адресні бібліографічні довідки із залученням електронних ресурсів віддаленого доступу.

У межах співпраці з факультетами/інститутом працівники бібліотеки проводили онлайн-заняття для здобувачів вищої освіти та науковців: «Академічна доброчесність: пошук наукових джерел та опрацювання матеріалу щодо теми дослідження», «Академічна доброчесність: загальні правила цитування та посилання за ДСТУ 8302:2015», «Академічна доброчесність: оформлення списку літератури за ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання», а також «Академічна доброчесність: оформлення списку посилань за міжнародним стилем APA».

Окрім того, фахівці інформаційно-бібліографічного відділу долучалися із доповідями до наукових семінарів, організованих науковою спільнотою нашого університету, а саме: «Академічна доброчесність як цінність наукової діяльності», «Академічна доброчесність учасників освітнього процесу: теорія, практика, досвід», «Знайомство з роботою бібліотеки», «Інструменти для розвитку культури академічної доброчесності», «Академічна доброчесність в інформаційному просторі».

Науковці університету протягом року послуговувалися базою даних Web of Science від компанії Clarivate. Зберігся доступ до бази даних Scopus, якою володіє компанія Elsevier. Також у межах проєкту Research4Life компанія Elsevier надала

українським науковцям доступ до повнотекстових фондів бази даних ScienceDirect, про що періодично інформували на сайті бібліотеки. Поновлено безперешкодне право на користування повнотекстовими електронними ресурсами платформи Research4Life.

На підтримку наукової спільноти України в умовах війни пролонговано доступ до електронних журналів та книг у PDF форматі видавництва Bentham Science. Внаслідок цього у кожного науковця з'явилась можливість активізуватися та стежити за власною публікаційною дієвістю на міжнародній науковій арені, а також за наукометричними показниками свого ЗВО та зарубіжних партнерів.

Із метою поліпшення рівня інформаційного забезпечення працівники бібліотеки проводили навчальні семінари, індивідуальні консультації й тренінги стосовно роботи з наукометричними базами даних Scopus та Web of Science, Research4Life, Bentham Science, продовжили надавали інструкційні матеріали із зазначених питань.

Науково-педагогічним співробітникам організовували консультації відносно роботи з ORCID, у середовищі Google Академія, «Науковці України», «Бібліометрика української науки». На сайті бібліотеки та у соцмережах системно висвітлювалася інформація про вебінари від компаній Elsevier та Clarivate, Research4Life, Bentham Science.

Сучасна реальність інформаційного простору диктує нам нові умови стосовно якості, повноти та оперативності інформаційно-бібліографічного обслуговування. Бібліотека здійснює оперативний поглиблений пошук відповідної інформації для наукової роботи, що зі свого боку вимагає оновлення асортименту інформаційних продуктів і послуг, удосконалення змісту, структурних моделей обслуговування. Варто зазначити, що бібліотекарі продовжують підвищувати власний професійний рівень, беруть активну участь у наукових конференціях, організованих УБА, Книжковою палатою України імені Івана Федорова, провідними та місцевими бібліотеками України. До прикладу: «Актуалізація та збереження бібліотечних фондів: виклики сьогодення», «Академічна ДоброЧесність: що чекає освіту після появи GPT», «Складнощі з якими стикаються науковці при роботі з ресурсами Clarivate та їхнє вирішення», «Критерії та процедура відбору матеріалів до Web of Science Core Collection», «Профілі авторів: Допомога чи постійний клопіт?», «Державна онлайн-реєстрація відкритих дисертацій: нові положення, функції та вимоги», «Будуйте ефективну публікаційну стратегію: Scopus, SciVal і журнали» та інших.

2.8. Патентно-ліцензійна діяльність

Невід'ємною складовою науково-дослідної роботи науково-педагогічних працівників університету є патентно-ліцензійна і винахідницька діяльність, спрямована на охорону прав інтелектуальної власності, вдосконалення наявних і створення нових зразків, пошук новаторських технологічних (технічних) рішень задля продукування нових об'єктів з урахуванням останніх досягнень винахідницької думки, здійснення ліцензійних операцій, а також із захисту державних інтересів у галузі винахідництва.

Університет є власником понад 60 патентів. Щорічно заклад подає заявки на отримання патентів на винаходи та корисні моделі, що підвищує його науковий імідж.

Вагоме місце в роботі викладачів та студентів університету відіграє розвиток інноваційної та виробничої інфраструктури університету, до складу якої входить

Інформаційно-консультаційний центр підтримки технологій та інновацій (керівник – відповідальний за патентно-ліцензійну діяльність Мелентьєв О. Б.).

Відповідно до Положення про порядок діяльності Інформаційно-консультаційного центру підтримки технологій та інновацій (п. 4), що працює на базі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, було проведено 32 консультації у науковій та науково-технічній галузі щодо створення об'єктів промислової власності. За такі консультації на рахунок університету було перераховано близько 30 тис. грн.

За результатами консультування науковцями університету подано 12 заявок на винаходи та корисні моделі:

1. Універсальні окуляри із адаптивними силіконовими рідинними лінзами з п'єзоелектричним управлінням / Мелентьєв О. Б., Годованюк Т. Л., Махомета Т. М., Тягай І. М.; заявник Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини; №u202300729, заявл. 24.02.2023
<https://sis.ukrpatent.org/uk/search/detail/1727063/>

2. Сумка-трансформер / Мелентьєв О. Б., Цимбал Н. А., Годованюк Т. Л., Махомета Т. М., Тягай І. М.; заявник Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини №u202300549, заявл. 14.02.2023.
<https://sis.ukrpatent.org/uk/search/detail/1723763/>

3. Патрон для збивання розвідувальних дронів з реактивною розривною кулею та встановлення радіоперешкод під мисливські гладкоствольні рушниці / Мелентьєв О. Б., Ситник О. І., Терещук С. І., Захаревич М. А., Кравцова І. В.; заявник Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини; №u202300730, заявл. 24.02.2023
<https://sis.ukrpatent.org/uk/search/detail/1727062/>

4. Ротошут із дистанційним керуванням для спостережень / Мелентьєв О. Б., Краснобокий Ю. М., Терещук С. І., Захаревич М. А., Браславська О. В.; заявник Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини; № u202301182, заявл. 22.03.2023
<https://sis.ukrpatent.org/uk/search/detail/1728221/>

5. Ручний культиватор – візок для просапки та перевезення вантажу / Мелентьєв О. Б., Браславська О. В., Шуляк С. А., Кравцова І. В.; заявник Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини; № u202302092, заявл. 03.05.2023. <https://sis.ukrpatent.org/uk/search/detail/1735443/>

6. Бур ґрунтовий ножний напіватоматичний / Мелентьєв О. Б., Совгіра С. В., Браславська О. В., Шуляк С. А., Розгон В. В.; заявник Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини; №u202302477, заявл. 23.05.2023. <https://sis.ukrpatent.org/uk/search/detail/1738128/>

7. Дротяні веєроподібні граблі із ергономічним держакром / Мелентьєв О. Б., Розгон В. В., Григоренко Т. В., Шиманська В. О., Коломієць І. І., заявник Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини; u202301658, заявл. 13.04.2023 <https://sis.ukrpatent.org/uk/search/detail/1732775/>

8. Тактичний військовий розвантажувальний жилет, що трансформується у рюкзак / Мелентьєв О. Б., Харитонова В. В., Дубова Н. В., Сусла Н. М.; заявник Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини; № u202304630, заявл. 02.10.2023.
<https://sis.nipo.gov.ua/uk/search/detail/1764860/>

9. Пристрій для вирощування гідропонних рослин / Мелентьєв О. Б., Декарчук М. В., Декарчук С. О., Шуляк С. А., Пензай С. А.; заявник Уманський

державний педагогічний університет імені Павла Тичини; № u202304233; заявл. 07.09.2023.

<https://sis.nipo.gov.ua/uk/search/detail/1759660/>

10. Берці для спецназу із пьезоелектричними устілками з підігрівом та підзарядом мобільного телефону / Мелентьєв О. Б., Декарчук М. В., Декарчук С. О., Шуляк С. А., Шуляк А. С; заявник Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини; №u202305359, заявл. 10.11.2023.

<https://sis.nipo.gov.ua/uk/search/detail/1771119/>

11. Вузьконаправлений акустичний кулеметний приціл із лазерним підсвічуванням та лазерним далекоміром для збиття безпілотних літальних апаратів / Безлюдний О. І., Безлюдний Р. О., Мелентьєв О. Б.; заявник Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини; № u202306067, заявл. 13.12.2023. <https://sis.nipo.gov.ua/uk/search/detail/1775876/>

12. Електромагнітний тактильний елемент для формування рельєфноточкового брайлевського шрифту в тактильних дисплеях для реабілітації інвалідів по зору / Мелентьєв О. Б., Возносименко Д. А., Декарчук М. В., Декарчук С. О.; заявник Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини; № u202306068, заявл. 14.12.2023.

<https://sis.nipo.gov.ua/uk/search/detail/1775876/>

Науковцями університету за звітний період було отримано 9 патентів на винаходи (корисні моделі):

1. Пат. UA 152850 МПК В23К 11/16 Трансформатор для напаявання твердосплавних пластин токарних різців/ Мелентьєв О. Б., Краснобокий Ю. М., Хитрук В. І., Миколайко В. В.; заявник та власник Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини. - №u202202950; заявл. 15.08.2022; опубл. 19.04.2023, Бюл. № 16. <https://sis.ukrpatent.org/uk/search/detail/1733063/>

2. Пат. UA 1528540 МПК (2023.01), H02S 10/00, H01L 31/042 (2014.01) Портативна напівпровідникова сонячна батарея із геліографічним кульковим концентратором для туристичних цілей/ Мелентьєв О. Б., Мелентьєв Я. О., Ситник О. І.; заявник та власник Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини. - №u202201371; заявл. 28.04.2022, опубл. 19.04.2023, Бюл. № 16. <https://sis.ukrpatent.org/uk/search/detail/1733063/>

3. Пат. UA 153264 МПК: (2023.01), H02S 10/00, H01L 31/042 (2014.01). Панель напівпровідникової сонячної батареї із концентратором світла, системою відслідковування напряму сонця та захисним куполом / Безлюдний О. І., Мелентьєв О. Б., Гедзик А. М., Миколайко В. В.; заявник та власник Уманський державний університет імені Павла Тичини. - №u202201369; заявл. 28.04.2022, опубл. 14.06.2023, Бюл. № 24.

<https://sis.nipo.gov.ua/uk/search/detail/1743440/>

4. Пат. UA 153268 МПК: МПК А41D 13/012 (2006.01), А41D 31/10 (2019.01). Тактичний костюм для форсування водою у плав з багат шарового теплозберігаючого матеріалу із позитивною плавучістю / Мелентьєв О. Б., Харитоновна В. В., Дубова Н. В., Сусла Н. М.; заявник та власник Уманський державний університет імені Павла Тичини. - №u202202227; заявл. 28.06.2022, опубл. 14.06.2023, Бюл. № 24. <https://sis.nipo.gov.ua/uk/search/detail/1743423/>

5. Пат. UA 153265 МПК (2023.01): А41D 13/012 (2006.01), А41D 31/10 (2019.01). Спосіб виготовлення лінз френеля для концентраторів фотоелектричних модулів термічним формуванням акрилового скла/ Мелентьєв О. Б., Бербец В. В., Бербец Т. М., Сажієнко О. П.; заявник та власник Уманський державний університет

імені Павла Тичини. - №u202201592; заявл.17.05.2022, опубл. 14.06.2023, Бюл. № 24.
<https://sis.nipo.gov.ua/uk/search/detail/1743455/>

6. Пат. UA 153341 МПК: E21B 49/02 (2006.01), G01N 1/02 (2006.01), G01N 1/04 (2006.01). Грунтовий бур агрометеорологічний для виготовлення свердловин різного діаметра / Ситник О. І., Мелентьєв О. Б., Кравцова І. В., Денисик Б. Г., Філімонова І. А.; заявник та власник Уманський державний університет імені Павла Тичини. - №u202204376; заявл. 21.11.2022, опубл. 21.06.2023, Бюл. № 25.
<https://sis.nipo.gov.ua/uk/search/detail/1744483/>

7. Пат. UA 153979 МПК (2023.01): G02B 3/14 (2006.01), G02B 7/04 (2021.01), G02B 25/00. Універсальні окуляри із адаптивними силіконовими рідинними лінзами з п'єзоелектричним управлінням / Мелентьєв О. Б., Годованюк Т. Л., Махомета Т. М., Тягай І. М.; заявник та власник Уманський державний університет імені Павла Тичини. - №u202300729; заявл. 24.02.2023, опубл. 27.09.2023, Бюл. № 39.
<https://sis.nipo.gov.ua/uk/search/detail/1762578/>

8. Пат. UA 154033 МПК (2023.01): H02S 10/00, H01L 31/042 (2014.01). Секція напівпровідникової сонячної батареї із концентратором світла/ Мелентьєв О. Б., Мелентьєв Я. О., Гедзик А. М., Миколайко В. В.; заявник та власник Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини. - №u202200452; заявл. 04.02.2022, опубл. 04.10.2023, Бюл. № 40
<https://sis.nipo.gov.ua/uk/search/detail/1764908/>

9. Пат. ua 154696 МПК: f42b 7/02 (2006.01),f42b 3/10 (2006.01) патрон із реактивною розривною кулею під мисливські гладкоствольні рушниці для збивання розвідувальних дронів та встановлення радіоперешкод / Мелентьєв О. Б., Ситник О. І., Терещук С. І., Захаревич М. А., Кравцова І. В.; заявник та власник Уманський державний університет імені Павла Тичини, - № 202300730, заяв. 24.02.2023, опубл. 06.12.2023, Бюл. № 49.
<https://sis.nipo.gov.ua/uk/search/detail/1774439/>

У звітному році університетом упроваджено у виробництво два винаходи на корисні моделі («Коток зубчато-кольчастий КЗК-2-6», «Обприскувач напівпричепний універсальний»). На спеціальний рахунок університету (ліцензіару) перераховано близько 2 тис. 600 грн.

Патент на корисну модель «Тактичний костюм для форсування водою у плаві з багатопарового теплозберігаючого матеріалу із позитивною плавучістю» було подано на Всеукраїнський відкритий конкурс на кращий патент у сфері цивільного захисту та пожежної безпеки, за результатами якого отримав ІІ місце та диплом ІІ ступеня.

У 2023 році оформлено 22 заявки для отримання свідоцтв про реєстрацію авторського права.

2.9. Наукове співробітництво із закордонними організаціями

Міжнародна діяльність у системі освіти та науки є важливою складовою функціонування нашого університету і сприяє обміну знаннями та ідеями між різними країнами глобального співтовариства для розв'язання посталих проблем.

У 2023 році міжнародна діяльність здійснювалась комплексно та системно на рівні ректорату, відділу міжнародних зв'язків, культурно-освітніх центрів, факультетів / інституту, кафедр згідно з чинними нормативними документами.

Пошук нових університетів-партнерів і розширення географії міжнародних зв'язків

У звітному періоді провадилась аналітична робота стосовно стану і перспектив розвитку міжнародного співробітництва університету. Варто зауважити, що станом на грудень 2023 року діють 72 угоди про співпрацю із зарубіжними освітніми закладами, організаціями та товариствами. Географія угод охоплює 24 країни світу.

На підставі угод про співпрацю з університетами-партнерами та іноземними науково-освітніми установами було організовано участь науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти у програмах міжнародної академічної мобільності, забезпечено підвищення рівня кваліфікації викладачів університету шляхом координації наукових контактів із закладами освіти зарубіжних країн.

Міжнародна академічна мобільність НПП та ЗдВО

У 2023 році за програмами міжнародної кредитної (семестрової) та ступеневої академічної мобільності в закордонних закладах освіти навчалися 20 студентів університету.

Здобувачі вищої освіти, всього 43 студенти, реалізовували своє право на академічну мобільність у формі навчально-наукового стажування, із них:

5 здобувачів освіти навчально-наукового інституту економіки та бізнес-освіти, 4 – історичного факультету, 7 – факультету природничої освіти та природокористування, 1 – факультету дошкільної та спеціальної освіти, 2 – факультету іноземних мов, 4 – факультету початкової освіти, 3 – факультету соціальної та психологічної освіти, 1 – факультету фізичного виховання, 7 – факультету філології та журналістики, 9 – факультету фізики, математики та інформатики.

Загальна кількість здобувачів освіти, які брали участь у міжнародних заходах 2023 року – 205. Із них – 22 студенти навчально-наукового інституту економіки та бізнес-освіти, 35 – факультету природничої освіти та природокористування; 10 – факультету дошкільної та спеціальної освіти; 10 – факультету іноземних мов; 3 – факультету інженерно-педагогічної освіти; 24 – факультету мистецтв, 20 – факультету фізичного виховання; 17 – факультету соціальної та психологічної освіти, 26 – факультету філології та журналістики та 38 – факультету фізики, математики та інформатики.

17 науково-педагогічних працівників та 12 здобувачів освіти університету були залучені до участі у міжнародних програмах та проєктах.

У жовтні 2023 року реалізовано проєкт «Молодіжний обмін «Від Уманя до Познаня: кордон не перешкода, спільне єднає...», що фінансувався Міністерством молоді та спорту України (272 275 грн.). До впровадження проєкту залучалися фахівці Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, Університету імені Адама Міцкевича в Познані, науковці Національного дендрологічного парку «Софіївка» НАН України, Державного історико-культурного заповідника «Трипільська культура», Курницької бібліотеки Польської академії наук (м. Курник), Центру шифрів «Енігма» (м. Познань), Музею початків Польської держави (м. Гнезно), відділу туризму Уманської міської ради, Товариства поляків

м. Умань «Огніско». Безпосередніми учасниками проєкту молодіжного обміну стали 32 особи (16 осіб із України та 16 – Республіки Польща), серед них: 8 осіб склали ініціативні групи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (Україна) та партнерського закладу освіти – Університету імені Адама Міцкевича в Познані (Республіка Польща); 12 інших учасників – студенти вищезазначених закладів вищої освіти.

23 листопада 2023 року в місті Оффіда (Італія) відбулася стартова зустріч членів консорціуму за проєктом «Academies4Ukraine – Strengthen Higher Education resilience in Ukraine and European Union» (Програма Erasmus+ KA220-HED – Проєкти співпраці у сфері вищої освіти). Наш університет представляли Ірина Кирилук – доцент кафедри технологій та організації туризму і готельно-ресторанної справи, Олена Галай – старший викладач кафедри англійської мови та методики її навчання. Здійснення цього проєкту заплановано на період: 1 жовтня 2023 – 30 вересня 2026 року. Головна мета – надання підтримки закладам вищої освіти в процесі створення служб психологічної, соціальної та культурної підтримки для інтеграції до Європейського Союзу студентів українських університетів, які покинули місця проживання внаслідок війни.

Результативним видається звітний період із погляду динаміки реалізації академічної мобільності НПП у формі викладання усної діяльності (6 НПП), що сприяло розширенню горизонтів та об'єднанню глобального співтовариства в галузі освіти та науки, створенню додаткових можливостей для професійного зросту викладачів, обміну досвідом та розвитку міжнародного наукового партнерства.

Із 22 до 26 травня 2023 року доцент кафедри фізики та інтегративних технологій природничої освіти, кандидат фізико-математичних наук Юлія Решітнік стала учасником V Міжнародного тижня персоналу, організованого Академією імені Яна Амоса Коменського, Applied Sciences in Leszno у межах проєкту Erasmus+. Програма візиту передбачала низку науково-організаційних та просвітницьких заходів (урочистості з нагоди Покровського свята, викладання лекцій англійською мовою, офіційні зустрічі із провідними науковцями та керівництвом Академії). У програмі академічної мобільності взяли участь представники України, Грузії, Вірменії та Швейцарії. Під час лекцій вони презентували свої університети та країни, особливості системи освіти та інструменти для забезпечення якості освітніх послуг.

Із 29 травня і до 4 червня 2023 року викладачі університету: завідувач кафедри інформатики і ІКТ Марія Медведєва та професор цієї ж кафедри Галина Ткачук брали участь у програмі академічної мобільності «Erasmus+ Staff mobility for Teaching and Training» в Академії прикладних наук імені Іполіта Цегельського в Гнезно (Республіка Польща). Відповідно до програми науково-педагогічні працівники провели серію занять у сфері інформаційних та комунікаційних технологій. Компонентною частиною лекційних занять виступали: ознайомлення студентів із національною системою освіти, презентація та інформування про нинішню ситуацію в Україні, зумовлену війною.

Старший викладач кафедри музикознавства та вокально-хорового мистецтва, керівник «Молодіжного камерного хору» та хору «Юність» УДПУ імені Павла Тичини Оксана Сухецька на запрошення Каталонської хорової федерації перебувала з візитом у місті Барселона (Іспанія). В якості гостьового диригента Оксана Валеріївна долучилася до підготовки творчого проєкту «Stabat Mater» Йозефа Гайдна. У ході воркшопу – провела 2 відкритих репетиції з хором та здійснила підготовку епізодів меси «III-Quis Est Homo» та «X-Virgo Virginum Preaclarar».

Професор кафедри іноземних мов факультету іноземних мов Оксана Заболотна прочитала серію лекцій в Академії фізичного виховання і спорту імені Єнджея Снядецького (60 годин) та Університеті імені Казьнежа Великого (14 год.). Професор кафедри дошкільної освіти факультету дошкільної та спеціальної освіти Валентина Кушнір провела гостьові лекції в Університеті імені Адама Міцкевича (30 годин) (Республіка Польща).

У звітному році академічну мобільність у формах стажування, наукового стажування та підвищення кваліфікації реалізували відповідно 65, 28 і 16 науково-педагогічних працівників.

Наукові стажування на базі Варшавського університету (Республіка Польща) факультету «Artes Liberales» здійснили чотири науково-педагогічних працівники університету: викладач кафедри української мови та методики її навчання Інна Лукіянчук, доцент кафедри англійської мови та методики її навчання Тетяна Капелюшна, доцент кафедри фінансів, обліку та економічної безпеки Людмила Чвертко, доцент кафедри української літератури, українознавства та методик їх навчання Марина Павленко.

Серед основних завдань наукових стажувань слід виокремити наступні: вивчення особливостей застосування освітніх інтернет-ресурсів майбутніми вчителями-філологами, зокрема польської мови і літератури; визначення особливостей навчання, перебування та адаптації до кризових станів українських студентів в університетах Польщі після 24 лютого 2022 року; розробка теоретичних та методичних рекомендацій стосовно інклюзії фінансових послуг для забезпечення соціального прогресу в Україні на основі компаративного аналізу польського досвіду; детальне дослідження й аналіз усіх літературно-історичних перегуків життя і творчості Юліуша Словацького з Україною та українськими митцями. Упродовж наукових стажувань здійснювалась пошукова робота в архівах та бібліотеках Варшави, відбувалися зустрічі із представниками закордонного закладу освіти, тривали обговорення наукових проблем.

Професор кафедри всесвітньої історії та методик навчання Ірина Кривошея взяла участь у міжнародному науковому стажуванні в Інституті історії імені Тадеуша Мантейфеля Польської академії наук (Республіка Польща), метою якого було дослідження польської історіографії та корпусу видатних польських шляхетських тестаментів й інвентарів у руслі вивчення історії повсякдення.

Директор Польського культурно-освітнього центру Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, професор кафедри всесвітньої історії та методик навчання Ігор Кривошея в межах програми POLONISTA для науковців Національної Агенції Академічних Обмінів (NAWA) в Університеті імені Адама Міцкевича в Познані виконував наукове дослідження «Антропология василіянської школи в Умані». Упродовж перебування в Польщі здійснювалась робота над архівними документами та опрацювання польської історіографії. Окрім того, дослідник взяв участь у Першому світовому конгресі польської освіти і науки за кордоном.

Професор кафедри музикознавства та вокально-хорового мистецтва Василь Семенчук, в якості фахівця з українського музичного фольклору взяв участь в літній школі, що реалізовувалась на базі Християнської асоціації молодих людей в м. Пльзен (Чеська Республіка)

Під егідою Асоціації міжнародних проектів «Logos Polska» у Сен-Жан-де-Фос (Франція) відбулось міжнародне стажування в межах навчального курсу «All in, for inclusion! Outdoor tools for youth work». У роботі курсів брали участь: викладач

кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі Любов Байдюк та здобувачка освіти факультету фізики, математики та інформатики Юлія Зінченко.

У період із січня до листопада 2023 р. на базі Університету імені Адама Міцкевича в Познані (Республіка Польща) був реалізований проєкт 30-ти літніх тематичних шкіл для українських студентів, аспірантів і викладачів, який фінансується Національною Агенцією Академічних Обмінів NAWA та Національним центром досліджень і розвитку Польщі (Narodowe Centrum Badań i Rozwoju). Від Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини у літніх школах взяли участь 95 науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти.

Загальна кількість науково-педагогічних працівників та здобувачів освітньо-наукового ступеня, які взяли участь у міжнародних заходах 2023 року, становить 614 учасників освітнього процесу.

Варто констатувати позитивну динаміку реалізації права на академічну мобільність НПП та здобувачів вищої освіти очного формату.

Міжнародна діяльність Центрів

Діяльність Польського культурно-освітнього центру та Міжнародного центру культурно-освітньої інтеграції здійснювалася відповідно до попередньо затверджених планів роботи та відіграє важливу роль у просуванні університету на міжнародному рівні, адже центри є важливими осередками розвитку інтернаціонального співробітництва.

Відтак, протягом 2023 року Польський культурно-освітній центр виступив співорганізатором проведення різних заходів міжнародного рівня (конференцій, круглих столів, співкоординатором щодо організації міжнародних літніх шкіл та проєктів).

Центром було організовано низку лекцій та зустрічей в онлайн-форматі:

- 7 березня 2023 р. – онлайн-лекція Професора Поморської Академії в Слупську Бернадетти Жиніс на тему «Нові релігії? Кілька прикладів релігійної експресії героїнь Ольги Токарчук»;

- 16 березня 2023 р. – онлайн-лекція доктора Університету імені Адама Міцкевича в Познані Маріуша Шинькевича на тему «Екологія інформації і сучасна наукова методологія. Захист інформації як виклик для філософії»;

- 30 березня 2023 р. – онлайн-лекція професора Університету імені Адама Міцкевича в Познані Мачея Мусяла на тему «Суспільно-регулююча концепція культури»;

- 16 квітня 2023 р. – онлайн-лекція доктора габілітованого Університету імені Адама Міцкевича в Познані Лукаша Ружицького на тему «Пізньюантична психологічна війна на сторінках мілітарних трактатів»;

- 4 травня 2023 р. – онлайн-лекція професора доктора габілітованого Гуманітарно-природничого університету імені Яна Длугоша в Ченстохові Анджея Стройновського на тему «Конституція 3 травня 1791 р.: передумови, прийняття, наслідки»;

- 16 травня 2023 р. – онлайн-лекція професора Університету імені Адама Міцкевича в Познані Кшиштофа Бжехчинського на тему «Еволюція соціалізму та російська соціалістична імперія. Про теорію соціалізму Лешека Новака в немарксистському історичному матеріалізмі»;

- 18 травня 2023 р. – онлайн-лекція професора, доктора габілітованого Університету імені Адама Міцкевича в Познані Кшиштофа Бжехчина на тему «Еволюція соціалізму та російська соціалістична імперія».

Директор Польського культурно-освітнього центру Ігор Кривошея виступив одним із організаторів та координатором проекту Молодіжного українсько-польського обміну «Від Уманя до Познаня: кордон не перешкода, спільне єднає...». Активну участь в організації також взяв провідний фахівець Центру Антон Терещук, який виконав ролі перекладача та модератора заходів другого етапу проекту.

На базі Польського освітньо-культурного центру організовувався щомісячний кінолекторій, під час якого відбувались покази фільмів польського виробництва мовою оригіналу.

Польський освітньо-культурний центр координував та сприяв проведенню Літніх шкіл, які проходили на базі Університету імені Адама Міцкевича в Познані й за фінансування Національної Агенції Академічних Обмінів (NAWA). Також Центр проводив активні консультації студентів нашого університету, які навчаються за програмами кредитної академічної мобільності в закладах освіти Республіки Польща, зокрема в: Університеті імені Адама Міцкевича в Познані, Поморській Академії в Слупську, Інституті Європейської Культури в Гнезно та Академії прикладних наук Іполіта Цегельського у Гнезно.

У звітному періоді на базі Міжнародного центру культурно-освітньої інтеграції було організовано і проведено низку заходів з метою ознайомлення студентів та викладачів УДПУ імені Павла Тичини з історією, культурою та традиціями країн, з яких прибули студенти-іноземці на навчання.

Упродовж 2023 року організовано онлайн зустрічі зі студентами-іноземцями, що залишилися в Україні, з метою з'ясування їх місця та умов перебування, а також проведення бесід «Як діяти у випадку вибухів, авіаційних нальотів, артобстрілів тощо?».

27 вересня з нагоди відзначення Дня Незалежності Туркменістану, а 1 жовтня з нагоди відзначення Дня проголошення Китайської Народної Республіки були організовані онлайн зустрічі зі студентами-іноземцями, під час яких керівництво Центру та адміністрація університету висловили слова-побажання та привітали студентів з їх державними святами. До вітальних слів долучилися і студенти з інших країн.

Упродовж вступної кампанії на базі центру проводилися консультаційні бесіди з іноземними вступниками напередодні вступних іспитів, а також спільно з відділом по роботі з іноземними студентами було організовано ряд зустрічей новозарахованих студентів з керівництвом факультетів з метою ознайомлення їх з особливостями освітнього процесу та колективами факультетів.

На базі Центру функціонує науковий гурток «Формування міжкультурної комунікації студентської молоді». У полі діяльності гуртка проведено круглий стіл на тему «Особливості міжкультурної комунікації: проблеми та перспективи».

У контексті актуальності питання академічної доброчесності відбувся семінар на тему «Академічна доброчесність - це важливо», метою якого було роз'яснення студентам сутності ключового поняття – «академічної доброчесності». Саме академічна доброчесність – це те підґрунтя, яке сприятиме формуванню та становленню довіри до системи вищої освіти України. У ході семінару також відбулося обговорення поняття «академічна доброчесність» в освітніх закладах тих країн, представники яких були присутні на даній зустрічі.

У зв'язку з тим, що в університеті навчається більше ста іноземних громадян, питання міграційного законодавства є першочерговим завданням для вирішення як на рівні легалізації їх перебування на території України, так і на рівні їх діяльності, а саме, навчання. Саме тому на базі Міжнародного центру культурно-освітньої

інтеграції відбулася зустріч з іноземними студентами, на якій їх ознайомили з пам'яткою міграційного законодавства, в якій чітко регламентовано їх статус та обов'язки, а також відповідальність, яку вони несуть за порушення міграційного законодавства.

Участь представників університету в заходах міжнародного рівня

У звітному періоді було здійснено заходи, що супроводжувалися прийомом закордонних делегацій, проведено низку робочих зустрічей.

Відбулася робоча зустріч стосовно організації та проведення Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку економіки: світові та національні аспекти» з представниками Даугавпільського університету. Від УДПУ імені Павла Тичини участь взяли представник оргкомітету конференції, директор Навчально-наукового інституту економіки та бізнес-освіти Максим Слатвінський, начальник відділу міжнародних зв'язків Катерина Ільніцька та начальник відділу наукового та науково-технічного розвитку Ліна Логіна.

Із метою обговорення питань міжнародної діяльності в галузях освіти, науки, культури та громадської діяльності, а також планів із питань реалізації проєкту 30-ти літніх тематичних шкіл для українських студентів, аспірантів і викладачів організовано ряд зустрічей із представниками Університету імені Адама Міцкевича в Познані: проректором з міжнародної співпраці Рафалем Вітковським та координатором центру міжнародної співпраці, доктором Костянтином Мазуром. Від УДПУ імені Павла Тичини участь взяли – перший проректор, професор Андрій Гедзик і проректор з міжнародних зв'язків та стратегічного розвитку, кандидат педагогічних наук, доцент Володимир Миколайко.

У межах угоди про співпрацю між Уманським державним педагогічним університетом імені Павла Тичини та Каліфорнійським університетом у м. Девіс відбулося декілька координаційних зустрічей ректора університету Олександра Безлюдного, міського голови Ірини Плетньової, голови товариства дружби із зарубіжними країнами Галини Кучер з паном Бреттом Лі – офіційним представником комітету поріднення міста-побратима Девіс (штат Каліфорнія, США). Бретт Лі вийшов із ініціативою про започаткування соціальної стипендії для здобувачів вищої освіти УДПУ імені Павла Тичини з числа вразливих осіб та чий сім'ї перебувають у складних життєвих обставинах. До такої соціальної місії доєдналися жителі міста Девіс зі збору коштів.

Із офіційним візитом до університету завітала делегація КЗ «Балтський педагогічний фаховий коледж». Результатом візиту стало підписання додаткової угоди про співпрацю, яка сприятиме забезпеченню високого ступеня наукових і методичних розробок, якості підготовки фахівців на рівні державних вимог шляхом ефективного використання педагогічного, методичного та наукового потенціалу двох провідних закладів освіти. Також відбулося обговорення напрямів міжнародної співпраці, стажування педагогічних працівників, участі у грантах та програмах академічної мобільності.

У межах розширення співпраці між Уманським державним педагогічним університетом імені Павла Тичини та Сумським державним педагогічним університетом імені А. С. Макаренка відбувся круглий стіл «Транснаціональна взаємодія університетів в умовах євроінтеграції», під час якого були презентовані вектори співпраці у цій галузі.

Зацікавленість закордонних та вітчизняних партнерів у взаємодії з нашим університетом засвідчує, що Уманський державний педагогічний університет імені

Павла Тичини розглядається як перспективний та авторитетний заклад вищої освіти, що динамічно розвивається.

Для налагодження та розширення напрямів і географії міжнародних зв'язків університету у звітному періоді було здійснено також низку закордонних відряджень.

Початок 2023 року ознаменувався участю Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини в міжнародному заході «1st AMU Staff Week for Ukraine» із Університетом Адама Міцкевича в Познані в рамках Erasmus+, в якому взяли участь представники 26 українських закладів вищої освіти. Наш університет на форумі представляли директор Польського культурно-освітнього центру, професор кафедри всесвітньої історії та методики викладання Ігор Кривошея та директор Міжнародного центру культурно-освітньої інтеграції Ірина Найдюк. У контексті реалізації програми проєкту відбулася робоча зустріч проректора з міжнародних зв'язків та стратегічного розвитку Володимира Миколайка та проректора з міжнародного співробітництва АМУ Рафала Вітковського.

Проректор із міжнародних зв'язків та стратегічного розвитку університету Володимир Миколайко став учасником міжнародної школи в межах проєкту NAWA «Solidarity with Ukraine – European Universities», орієнтованої на адміністрацію українських закладів вищої освіти. Із метою вивчення зарубіжного досвіду Володимир Миколайко упродовж 3–4 квітня 2023 року перебував із робочим візитом у Республіці Польща та взяв участь у роботі конференції «Focus on Ukraine» та серії дискусій стосовно спільного бачення відбудови України після війни.

У червні 2023 року делегація університету взяла участь в урочистостях із нагоди 54-річчя Поморської академії в Слупську та присвоєння їй звання університету. Перший проректор Андрій Гедзик та проректор з міжнародних зв'язків та стратегічного розвитку Володимир Миколайко відвідали заклад-партнер на запрошення ректора та сенату Академії. Під час поїздки відбулася низка робочих зустрічей.

На початку жовтня 2023 року проведено зустрічі делегації університету у складі проректора з наукової роботи Тетяни Годованюк, проректора з міжнародних зв'язків та стратегічного розвитку Володимира Миколайка, проректора з гуманітарних питань Наталії Ревнюк, керівника відділу міжнародних зв'язків Катерини Ільніцької з представниками Університету імені Адама Міцкевича в Познані та Інституту європейської культури в Гнезно. Предметом обговорення були питання академічної мобільності здобувачів освіти та викладачів, започаткування спільних освітніх програм, а також стан і перспективи наукового співробітництва.

Цьогоріч Magna Charta оголосила переможців конкурсу есе на тему «Як студенти можуть посилити вплив на те, щоб їхні університети могли робити ефективніший внесок у суспільство?», серед яких студентка 4 курсу факультету дошкільної та спеціальної освіти Діана Стефанова-Слободян. У конкурсі брали участь 97 студентів із 24 країн світу. Есе оцінювало незалежне міжнародне журі у складі 5 суддів із представників студентства та керівництва закордонних закладів освіти й організацій. Переможці конкурсу стали учасниками Ювілейної конференції «МСО 2023», яка відбулася 23–25 жовтня в м. Лодзь, на якій вони представили свої есе та організували тематичну дискусію «Університети та реконструкція міст: роль досліджень і освіти».

У жовтні 2023 року Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини в особі першого проректора Андрія Гедзика взяв участь у церемонії підписання Великої хартії університетів – Magna Charta Universitatum MCU2020.

Вперше в історії студентського жіночого футболу та Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини жіноча збірна з футболу представляла Україну на Кубку світу серед університетів — 2023 FISU University World Cup Football, який проходив у м. Ченьду (Китай) у жовтні 2023 р. Під час перебування у Китаї була проведена тристороння робоча зустріч із представником Генерального консульства України в Шанхаї Артемом Пушкіним та Віце-президентом Коледжу інженерних та технічних наук Цзянхай міста Янчжоу Лі Сяобіном.

З метою обговорення перспектив співпраці з Університетом імені Адама Міцкевича у Познані та подальшій участі у міжнародному науковому стажуванні ректором університету Олександром Безлюдним здійснено закордонне відрядження до м. Познань (Республіка Польща).

23–24 листопада 2023 р. в Університеті імені Адама Міцкевича в Познані відбувся цикл зустрічей 56 проректорів із міжнародного співробітництва Спільки ректорів України, серед яких – проректор з міжнародних зв'язків та стратегічного розвитку Володимир Миколайко. На прийомах було обговорено низку організаційних та процесуальних питань Спільки ректорів України, стратегії інтернаціоналізації (інструменти, пріоритети, управління проектами, виклики, управління ризиками, академічна мобільність) та міжнародної освіти, а саме: залучення іноземних студентів до навчання в українських закладах освіти та розвиток українознавства.

Проведення заходів міжнародного рівня на базі університету

У 2023 році на базі університету було проведено 14 заходів міжнародного рівня. З них на базі факультетів: фізики, математики та інформатики – 3; іноземних мов – 2; початкової освіти – 1; факультету мистецтв – 2; історичного факультету – 6.

Посилення мовної підготовки науково-педагогічних та інших працівників, здобувачів вищої освіти

З метою посилення мовної підготовки науково-педагогічних працівників, здобувачів наукового ступеня, працівників та студентів університету у 2023 році на відповідних факультетах розпочато проведення курсів з вивчення англійської та польської мов тривалістю 7 місяців (з листопада 2023 року до травня 2024 року).

Також слід зазначити, що упродовж 2023 року 10 науково-педагогічних працівників підтвердили рівні володіння іноземними мовами: С1 – 1 НПП, В2 – 7 НПП та А2 – 2 НПП.

Здобувачі вищої освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини були учасниками онлайн-курсів Flying University for Ukrainian Students (FUUS), Imagining Plagues, метою яких є підтримка українських студентів, яким війна перешкодила або завадила навчатися. Онлайн-курси англійської мови проводились на безоплатній основі видатними професорами американських університетів і коледжів. Результатами участі у FUUS стало поглиблення знань з академічно-актуальних тем, встановлення інтелектуально-продуктивних контактів з іншими українськими студентами та американськими викладачами, підвищення компетентності у використанні академічної англійської мови.

Навчання іноземних громадян

Станом на грудень 2023 року в університеті зареєстровано 111 здобувачів вищої освіти з числа іноземних громадян. 31 особа навчається за ОС «Бакалавр», 75 осіб за ОС «Магістр», ступінь доктора філософії здобувають 7 осіб.

Географічно іноземні студенти представляють 4 країни світу – Азербайджан, Туркменістан, Узбекистан, Китайську Народну Республіку.

Задля збільшення кількості іноземних громадян як кандидатів на навчання в університеті у період із січня до грудня 2023 року укладено 8 нових угод про

співпрацю із зарубіжними освітніми закладами, організаціями та товариствами Китайської Народної Республіки.

Участь університету в асоціаціях та інших міжнародних об'єднаннях

У 2023 році Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини входив до 2-х світових рейтингів:

- QS World University Rankings;
- Times Higher Education (THE), у двох напрямках: World university rankings (рейтинг освіти) як репортер та Impact rankings (рейтинг цілей сталого розвитку).

Висновки та перспективи розвитку міжнародного співробітництва університету

У 2023 році університет активно сприяв розвитку міжнародного співробітництва у таких аспектах:

- 1) успішно забезпечувалася можливість участі здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників у програмах міжнародної академічної мобільності;
- 2) употужнювалися партнерські відносини із закордонними університетами для проведення спільних досліджень, реалізації проєктів та обміну ресурсами;
- 3) постійно організовувалися міжнародні заходи з обміну науковими та освітніми надбаннями;
- 4) посилювалася робота стовно залучення структурних підрозділів університету до реалізації міжнародних освітніх та наукових проєктів;
- 5) забезпечувалася участь університету в асоціаціях та міжнародних об'єднаннях закладів вищої освіти.

Перспективи розвитку міжнародного співробітництва нашого університету корелюють із його стратегією розвитку на 2021-2025 рр. та включають наступні завдання:

- 1) продовжувати роботу науково-педагогічних працівників університету у напрямі розробки наукових проєктів, дослідницьких та інноваційних програм, отримання грантів, які фінансуються за рахунок коштів міжнародних організацій;
- 2) розширити спектр програм академічної мобільності для науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти у закордонних закладах освіти, наукових установах, організаціях;
- 3) розпочати роботу над впровадженням спільних освітніх програм із зарубіжними університетами з метою реалізації програм подвійного дипломування;
- 4) проводити міжнародне маркетингове позиціонування з метою підвищення привабливості університету для талановитих студентів та науковців світового діапазону;
- 5) здійснювати постійний моніторинг та оновлення стратегій міжнародного співробітництва, що допоможе університету залишатися конкурентоспроможним у глобальному освітньому середовищі.

Розділ III. ВИХОВНА РОБОТА

3.1. Організація виховної роботи в університеті

Розвиток української державності, впровадження реформ у суспільно-економічному, громадсько-політичному та культурному житті країни вимагає якісно нового підходу до підготовки спеціалістів відповідних профілів. Здобувачі освіти є тією самою рушійною силою, тими важелями, за допомогою яких доведеться у найближчі роки втілювати в життя визначені й окреслені напрямки розвитку українського суспільства в усіх галузях. Відмежовуючись від старих стереотипів, вища школа ставить на меті удосконалення і модернізацію освітнього процесу в цілому та орієнтування на національну ідею у контексті загального розвитку усієї держави. Науково-технічний прогрес, демократизація суспільства, розвиток міжнародних відносин, зміни в культурному та духовному житті ставлять закладу вищої освіти низку вимог і спонукають відшукувати нові, більш ефективні шляхи і засоби формування професійних і моральних якостей. Одним із провідних, центральних завдань на шляху розвитку та гуманізації суспільства є вдосконалення процесу виховання його громадян.

Виховна робота зі студентами в університеті є складовою освітнього процесу, спрямованого на підготовку конкурентоспроможного людського капіталу для високотехнологічного та інноваційного розвитку країни, самореалізації особистості, забезпечення потреб суспільства, ринку праці та держави у кваліфікованих фахівцях. Зміст освітньо-виховної діяльності базується на Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2021–2031 роки, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Стратегії національно-патріотичного виховання та ін., Статуту Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини та Положень, які регламентують діяльність суб'єктів освітнього процесу. Виховна робота, що проводиться у ЗВО за межами аудиторії та онлайн, забезпечує актуалізацію теоретичних знань студентів, спрямовує їх у практичну площину, звертає увагу молоді на найгостріші соціальні проблеми сьогодення, формує їх соціальну зрілість.

Метою виховної роботи є здобуття особою високого рівня творчих, мистецьких, професійних і загальних компетентностей, які необхідні для діяльності за певною спеціальністю чи в певній галузі знань, її організація базується на таких пріоритетах:

- сприяння органам студентського самоврядування, підвищення соціальної активності студентів, їх самостійності та відповідальності;
- підтримки творчих молодіжних ініціатив;
- виховання активної громадянської позиції, патріотичної свідомості, толерантності, правової і політичної культури;
- формування та розвиток духовно-моральних якостей, культури спілкування й поведінки, сприятливого морально-психологічного клімату;
- формування культури здорового і безпечного способу життя.

Досягнення мети можливе лише за умови комплексного підходу і залучення до цієї роботи всього професорсько-викладацького складу університету, адміністрації, органів студентського самоврядування та громадських об'єднань студентської молоді. Вирішення окреслених завдань можливе за умови конструктивно організованої виховної роботи, продуманого вибору форм, методів її реалізації та скоординованої взаємодії усіх суб'єктів педагогічного процесу.

Реалізація зазначених пріоритетів забезпечується відповідними структурними підрозділами університету, зокрема: Центр культури і дозвілля «Гаудеамус»; спортивний клуб; первинна студентська профспілкова організація у безпосередній взаємодії з студентськими самоврядними організаціями та професорсько-викладацьким колективом.

Суб'єктами виховної роботи в університеті є: ректорат; керівники управлінських структур; колективи кафедр; куратори академічних груп факультетів/інституту; студентські академічні групи, об'єднання студентів за інтересами; профспілковий комітет і профспілкове бюро факультетів/інституту; усі співробітники закладу; директор студмістечка; керівники творчих колективів, органи студентського самоврядування, батьки та всі студенти (факультетів, курсів; академічних груп; групи чи окремі студенти підвищеного ризику; групи й окремі студенти за соціальним станом; групи студентів за сімейним станом; іноземні студенти).

У надскладних умовах воєнного стану організація виховної роботи потребує іншого змісту та підходів до проведення. Основними цільовими напрямками є забезпечення безпекової складової здоров'я особистості, забезпечення її фізичного, психологічного, соціального і духовного благополуччя.

Протягом навчального року на засіданнях вчених радах університету, факультетів/інституту, ректораті заслуховувались питання про стан організації виховної роботи в академічних групах в умовах змішаного навчання, реалізації концепції національно-патріотичного виховання молоді, результати діяльності органів студентського самоврядування, стан та перспективи інформаційної політики університету тощо. У зв'язку з ситуацією в країні, на одне з перших місць вийшла робота в напрямку національно-патріотичного виховання задля формування національно-свідомого покоління.

Із заступниками деканів факультетів/директора інституту з виховної роботи проводились методичні засідання щодо комплексного планування системи виховної роботи викладачів через конкретизацію їх індивідуальних планів, планів роботи кафедр, планів виховної роботи кураторів, організації освітнього процесу, виховної діяльності, зокрема: питання нормативно-правового забезпечення роботи кураторів, соціально-психологічної роботи зі студентами, обговорювались форми і методи виховної роботи тощо.

На методичних засіданнях з кураторами розглядались такі питання: «Емоційний інтелект та його роль у професійному зростанні фахівця», «Академічна доброчесність учасників освітнього процесу: теорія, практика, досвід», «Перспективні освітні моделі спеціалізованої освіти наукового спрямування», «Безпека учасників освітнього процесу у пріоритеті», «Перша психологічна допомога», «Твоя безпека у твоїх руках» – правила поведінки з вибухонебезпечними предметами та ін.

Викладачі, керівники структурних підрозділів, співробітники університету та студенти пройшли інструктаж щодо дій в умовах надзвичайних ситуацій. Розроблені Міністерством освіти і науки України рекомендації враховувались в роботі та забезпечили створення безпечних умов організації освітнього процесу.

Здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня пройшли онлайн-курс «Волонтерство під час війни» через платформу масових відкритих онлайн-курсів Prometheus. Під час проходження курсу викладачі та студенти: ознайомились з поняттям волонтерства та його напрямками; дізнались, яку роль зараз відіграють волонтери, як волонтерити безпечно для себе й оточення, як працює гуманітарна

допомога; навчилися мотивувати себе та команду, створювати власні проекти та ефективно допомагати захисникам і населенню.

У 2023 році у зв'язку із продовженням дії воєнного стану виховна робота зі студентами акцентувалася на таких напрямках: психологічна та емоційна підтримка здобувачів освіти, навчання правил поведінки в умовах воєнного стану (під час повітряних тривог, поводження з вибухонебезпечними предметами), адаптація та підтримка студентів з тимчасово окупованих територій, розвиток критичного мислення та медіаграмотності, національно-патріотичне виховання. Для цього застосовувалася різні форми організації виховної роботи в онлайн режимі, зокрема такі як: гостьова лекція, онлайн-тренінг, віртуальні екскурсії, кінолекторій, челленджі, флешмоби та ін. Також проведено серію тренінгів з подолання освітніх втрат.

Окремим напрямком в організації виховної роботи в університеті є створення належних соціально-психологічних умов для всіх суб'єктів освітнього процесу. Підлаштовуючись під нову реальність, кожен українець усвідомлює необхідність оволодіння новими навичками, які суттєво відрізняються від звичного їх розподілу на hard та soft skills. Поряд з ними поява так званих «war skills» є спробою відповіді на складні виклики сьогодення. Психологом університету розроблена тренінгова програма «@WarLifeSkills» для здобувачів освіти. Програма включає сім занять, які забезпечують формування надважливих навичок, таких як: баланс між збереженням контролю та гнучкістю в умовах обмеженості, інформаційна детоксикація, усвідомлення відповідальності за свій стан та дії, вміння насолоджуватися моментом без відчуття провини або сорому, здатність використовувати успішні стратегії подолання затяжного стресу тощо.

В університеті розроблено систему заходів щодо підтримки ментального здоров'я учасників освітнього процесу в кризових ситуаціях. Під час війни та після її закінчення увага до психічного здоров'я громадян має бути на особливо високому рівні, оскільки саме рівень психологічного благополуччя матиме вплив на загальний стан здоров'я, економічне відновлення та добробут країни.

З метою соціальної та освітньої інтеграції студентської молоді з інвалідністю в університеті продовжує діяти Центр соціальної та освітньої інтеграції «Без бар'єрів», який впроваджує нові технології соціально-психологічної реабілітації в контексті розширення життєвого простору студентів з інвалідністю, зокрема засобами інклюзивного соціально-реабілітаційного туризму, волонтерства, соціально-виховної практики та ін. Він співпрацює з Черкаським обласним центром медико-соціальної експертизи ЧОР, Управлінням праці та соціального захисту населення Уманської міської ради, Інклюзивно-ресурсними центрами.

У 2023 році в університеті продовжив свою діяльність новий структурний підрозділ – Молодіжний центр «START», який функціонує на базі факультету соціальної та психологічної освіти та діє спільно з Управлінням освіти та гуманітарної політики Уманської міської ради та ДУ «Державний інститут сімейної та молодіжної політики».

Поміж тривалих повітряних тривог, ракетних атак правозахисники Східноукраїнського центру громадських ініціатив за сприяння молодіжного центру «START» презентували книгу «Місто, з якого почалася війна». Книга про воєнні події та життя у Слов'янську в 2014 році підготовлена на основі спогадів жителів колись окупованого міста. Представники Молодіжного центру «START» взяли участь у програмі «Тримай». У межах програми учасники отримали спеціальні Supplies Kits (набори) на різні потреби – аптечки, набори для самовираження та інновацій.

Координатори центру взяли участь у проєкті «ВідНова: UA», програмі «Протидіємо домашньому насильству разом», у наукових конференціях: «Проблеми та перспективи соціальної роботи та психології в умовах війни», «Актуальні проблеми підготовки фахівців соціальної сфери»; «Соціальна реабілітація крізь призму міждисциплінарності».

В університеті створено і діє Гендерний центр, який увійшов до Всеукраїнського осередку центрів гендерної освіти України. У червні 2023 року підписано Двосторонній меморандум про співпрацю між Університетом та громадською організацією «ЕдКемп Україна», згідно якого наш ЗВО включено до міжнародного проєкту з дослідження соціально-емоційних навичок.

На факультеті соціальної та психологічної освіти у 2023 році продовжила свою діяльність Студія психологічного діагностування «ІНСАЙТ», метою якої є забезпечення професійної орієнтації, підвищення рівня психологічної компетентності та створення сприятливих умов для всебічного особистісного розвитку. Зустрічі відбувалися у формі тренінгового заняття на тему: «Використання основ тайм-менеджменту у самовдосконаленні та саморозвитку особистості».

У листопаді 2023 року студенти взяли участь у роботі bootcamp UPSHIFT для розвитку навичок та вмінь складати проєкт та реалізовувати його; у навчанні для організації дитячих та молодіжних громадських організацій, що впроваджувалося Isar Ednannia спільно з Міністерством молоді та спорту України та Всеукраїнським молодіжним центром.

«Душу й тіло ми положим за нашу свободу і покажем, що ми, браття, козацького роду», – саме ці рядки із державного гімну України стали лейтмотивом життя професорсько-викладацького та студентського колективів Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини в 2014 році після анексії Криму та початку бойових дій на Сході України. Ще тоді чимало юнаків і дівчат пішли добровольцями захищати батьківщину, зайнялися волонтерською діяльністю, змінили особисті плани і переосмислили життєві цінності. Після повномасштабного вторгнення російських військ в Україну 24 лютого 2022 року всі об'єдналися й продовжують невтомно працювати на перемогу. Хтось – тут, в університеті, інші – за місцем проживання чи тимчасового перебування, але кожен із них працює заради єдиної і спільної мети – пришвидшити та наблизити перемогу.

Сьогодні серед воїнів – наші працівники та студенти, випускники та їхні рідні. Навіть іноземні студенти нашого університету стали на захист України. На разі відомо про 150 захисників і захисниць України, які брали та/або беруть участь у російсько-українській війні. На жаль, є втрати. Ми збираємо, систематизуємо і зберігаємо дані про них у межах загальнодержавного проєкту «Місце шани та вдячності».

Колектив університету постійно підтримує своїх співробітників, студентів, випускників, Збройні Сили України, територіальну оборону шляхом перерахування коштів, купівлею необхідного обладнання, продуктами харчування, засобами гігієни.

Колектив університету активно долучився до плетіння маскувальних сіток. Усі організаційні заходи з їх виготовлення під своїм контролем тримає Центр культури та дозвілля «Гаудеамус». За період війни не один десяток сіток було передано нашим захисникам на Схід, Сумщину, Чернігівщину. Сітки плетуться постійно: в укриттях під час повітряних тривог, в часи блекаутів, у перервах між парами та в часи обідньої перерви. До їх виготовлення долучаються усі співробітники та студенти. Серед студентства особливо відзначилися наші історики. День у день невтомні «павучки» вплітають тканину в сітки. Нещодавно з'явився запит від військових на виготовлення

надшоломників. І знову ми не залишилися осторонь. Одні виплітають основи для їх виготовлення, інші вив'язують стрічками.

В університеті було організовано цілу низку благодійних акцій: «Все буде Україна», «Біжу за Героя», «Макулатуру здавай – ЗСУ допомагай!» та ін.

До Великодніх та Різдвяно-новорічних свят факультети та інститут провели акцію «Великодній кошик для ЗСУ». За кошти зібрані під час благодійних заходів конкурсу «Творіть добро разом з нами» придбано спорядження для студентів та співробітників, які захищають Україну. Відбулася прем'єра театральнo-хореографічної міні-вистави «На ярмарку», яку підготували творчі колективи: театр танцю «Вервечка», народний аматорський ансамбль народного танцю «Яворина» та вокальне чоловіче тріо «Гонта». Усі зібрані кошти під час заходу передано для потреб військових.

На факультеті філології та журналістики функціонував Культурний фронт на підтримку ЗСУ за підтримки викладачів та здобувачів вищої освіти факультету. Зокрема, 11 березня в Уманській бібліотеці відбувся творчий вечір письменниці, доцента кафедри української літератури, українознавства та методик їх навчання Марини Павленко, в результаті цього та трьох попередніх заходів зібрали й передали Волонтерській організації «РАЗОМ» (Умань) 7890 гривень.

У 2023 році університет продовжував підтримувати переселенців, які рухалися транзитом через місто Умань та залишилися проживати в гуртожитку на тривалий термін. Їхнє перебування стало можливим за підтримки колективу університету та благодійних організацій. ВПО були забезпечені одягом, постільною білизною, засобами гігієни, побутової хімією, іграшками. Для дітей ВПО працює кімната розвитку для дошкільнят, у читальних залах створені умови для онлайн навчання школярів, працівники бібліотеки надавали весь спектр послуг.

Колектив ЗВО також підтримав заклади освіти Чернігівської, Сумської та Херсонської областей продуктами харчування, засобами гігієни, ліками та ін. Після підриву Каховської ГЕС в Університеті знову оголошено збір допомоги для жителів із затоплених територій.

Студенти факультету фізичного виховання університету здобувають перемоги міжнародних змагань, турнірів, чемпіонатів, та, розгортаючи український прапор, гордо заявляють світу про незламність, мужність та непоборне бажання українців здобути перемогу у цій несправедливій і жорстокій війні.

Наші студенти активно волонтерять і за межами України: в Польщі, Німеччині, Англії та багатьох інших місцях тимчасового перебування. Є вони і серед військових медиків, психологів, тьюторів, які працюють з внутрішньо переміщеними дітками.

В університеті продовжував діяти Ресурсний центр для внутрішньо переміщених осіб, мета діяльності якого надання освітньо-просвітницьких послуг, здійснення соціальної підтримки та психологічного супроводу, створення умов для комплексної реабілітації за видами (психологічна, соціальна, професійно-трудова, спортивна, медична) та інтеграції до життя Уманської територіальної громади.

Загалом організація виховної роботи в університеті забезпечує інтегровану діяльність усіх суб'єктів виховної роботи: студентів, органів студентського самоврядування, заступників деканів / директора інституту, кураторів та спрямовується на пошук нових педагогічних технологій, методів (інноваційних та традиційних) і форм (індивідуальних, групових та масових), а також на визнання пріоритету самовиховання студентів, індивідуальної діяльності, спрямованої на розвиток їхнього особистісного потенціалу.

У складний для нашої держави час, для всього українського народу – студентська молодь відіграє значну роль у становленні нових прав і свобод, демократичного і вільного суспільства, у боротьбі за територіальну цілісність, ціною власного життя зокрема. Активна громадянська позиція молодих людей свідчить про те, що рівень патріотизму та культу нації у молоді значно зріс.

З метою виховання громадянськості та патріотизму, формування національної свідомості та громадсько-політичної активності студентської молоді в університеті запроваджена низка як традиційних, так і нових форм виховної роботи: святкування загальнодержавних свят, проведення тематичних вечорів, онлайн екскурсій-подорожей історичними місцями, організували віртуальні виставки художньої творчості, влаштовували календарно-обрядові та тематичні свята тощо.

3.2. Студентське самоврядування

Першочерговим завданням в університеті є створення освітнього середовища професійної підготовки майбутніх фахівців. Невід'ємною частиною цього середовища є студентське самоврядування, як засіб формування громадянської компетентності студентської молоді і важливий фактор розвитку і модернізації освітнього середовища ЗВО, виявлення потенційних лідерів, вироблення у них навичок управлінської та організаторської роботи з колективом. В університеті активно діє студентське самоврядування, яке забезпечує захист прав та інтересів студентів, бере активну участь у покращенні якості освітнього процесу. Його діяльність цілком відповідає вимогам чинного законодавства та передбачає скоординовану взаємодію з ректоратом та первинною профспілковою організацією.

Органи студентського самоврядування в УДПУ діють на рівні університету, факультету/інституту, академічної групи, гуртожитків, охоплюючи діяльність всього студентства університету, що дає можливість гармонізувати життєдіяльність студентів на засадах демократії і самоорганізації.

Відповідно до статті 40 Закону України «Про вищу освіту» та «Положення про студентське самоврядування» в університеті діє студентська рада, яка має навчальний, культурно-просвітницький, соціально-правовий, спортивно-оздоровчий, волонтерський сектори та прес-центр. Не зважаючи на змішаний формат навчання, студенти змогли самоорганізуватися та шляхом прямих таємних виборів на усіх факультетах та інституті були обрані голови та члени студентських рад. До студентської ради університету увійшли представники всіх факультетів/інституту. У 2023 році також відбулося переобрання голови студради Університету.

У роботі студентського самоврядування університету задіяні активні, креативні, амбітні, сміливі, перспективні та цілеспрямовані здобувачі освіти, діяльність яких охоплює різноманітні сфери діяльності, а саме: підвищення та вдосконалення якості навчання, виховної та наукової роботи, трудового виховання, організації та участі здобувачів у художній самодіяльності, організації дозвілля здобувачів, співробітництва зі здобувачами інших ЗВО і молодіжними організаціями. Також до роботи органів студентського самоврядування входить захист прав та інтересів здобувачів, забезпечення виконання студентами своїх обов'язків, сприяння створенню різноманітних студентських гуртків, клубів за інтересами.

Ключовою умовою підвищення якості освіти майбутніх фахівців є взаємодія учасників освітнього процесу. У 2023 році на факультетах/інституті створене таке середовище, яке забезпечує можливості для саморозвитку студентів через інтеграцію діяльності кураторів, керівників творчих колективів, органів студентського самоврядування, студентів, громадських організацій. Значних трансформацій

діяльність самоврядування зазнала з введенням карантинних обмежень та воєнного стану, всі активності були переведенні у режим онлайн та проводяться за допомогою системи Zoom або Google Meet. На факультетах/в інституті систематично проводяться старостати та студентські ради, на яких обговорюються питання з організації навчальної, наукової, виховної та культурно-просвітницької діяльності. Також в месенджерах Telegram та Viber створені чати, де розглядаються різноманітні питання, які виникають у процесі навчання та поточні питання щодо організаційних моментів студентського життя. Студентська рада проводить і позапланові засідання, якщо для цього є потреба. У 2023 році засідання проходили в змішаному режимі. У структурі студрад факультетів/інституту активно діяли сектори сприяння якості освіти.

Керівництвом університету забезпечено належні умови для діяльності органів студентського самоврядування. Традиційними є зустрічі студентської ради з адміністрацією університету. Систематично відбуваються зустрічі із студентами-відмінниками, переможцями конкурсів та олімпіад, спортивних змагань, із представниками органів студентського самоврядування, профспілкового комітету та громадських організацій. Здобуваючи перемоги та призові місця на всеукраїнських і міжнародних олімпіадах та конкурсах, демонструючи свій високий рівень знань і фаховість студентство проявляє небайдуже ставлення до майбутнього Університету та України.

Члени студради є членами Вченої ради університету (факультетів / інституту), ректорату, ради трудового колективу, стипендіальної комісії. У контексті дистанційного навчання саме органи студентського самоврядування активно залучалися до ефективного його забезпечення, дотримання прозорості та відкритості. Студенти є учасниками стипендіальної комісії, без погодження із студрадою не проводиться відрахування, переведення студентів із закладу вищої освіти та їх поновлення на навчання; поселення осіб, які навчаються в університеті, в гуртожиток і виселення їх із гуртожитку.

У 2023 році члени студради взяли участь: у форумі «Незламна молодь нескореної країни», організованому Громадською спілкою «Всеукраїнська фундація «Шлях нескорених»; у Міжнародних літніх школах «Students Involvement in University Life», «Magnetism, Interaction and Complexity», міжнародному стажуванні «All in, for inclusion! Outdoor tools for youth work». Члени студентської ради університету також стали учасниками проєкту «Молодіжний обмін «Від Уманя до Познання: кордон не перешкода, спільне єднає...»», співорганізаторами якого стали Міністерство молоді та спорту України, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини та Університет імені Адама Міцкевича в Познані.

Студрада університету стала учасником форуму молодіжних лідерів «Youth Wins», проведеного за ініціативи Молодіжної громадської організації «Уманське міське об'єднання дітей та молоді «ГАРТ» у співпраці з Уманською міськрадою та Черкаською ОВА. Студентська молодь факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини долучилася до реалізації проєкту «Вчимося себе захищати: готуємо Амбасадорок змін».

У 2023 році студенти самостійно та з допомогою професорсько-викладацького складу організували різноманітні акції та онлайн заходи за своїми уподобаннями та активно користувалися всіма можливостями дистанційного спілкування. За ініціативи студради проведено руханку «Здорова молодь – здорова нація!». У 2023 році студрадою університету ініційовано проведення Дня яскравого кольору; круглого столу «Насильство щодо жінок: спільна боротьба за справедливість», гра-вікторина

«Сила в єдності», «Сходінками незалежної України» та ін. Для студентів члени студради провели тренінг «Прокачай свої SoftSkills на 100%».

На факультетах/в інституті з метою забезпечення належного контролю освітнього процесу та оперативного реагування на можливі факти порушень і зловживань, а також надання інформаційної та методичної допомоги здобувачам, здійснюється анонімне опитування здобувачів з проведенням подальшого аналізу інформації. Для забезпечення прозорості освітнього процесу, запобігання і протидії корупції, налагодження взаємних комунікацій діють «електронні скриньки довіри».

Особливе місце серед них займають благодійні заходи. Зокрема, проведено такі акції: «Привітай і подякуй Герою», «Великодній кошик для воїна», «Сплетемо захисну сітку – врятуємо життя українським захисникам», «Збройні сили України захищають нас, а ми підтримуємо ЗСУ!», «Разом переможемо!», «Де козаки – там сила», «Експурсія за донат», благодійна арттерапія, благодійний стендап «Студентське життя: від А до Я!» та ін.

Студенти взяли активну участь у всеукраїнській благодійній акції від Національного банку України «Смілива гривня 2023: відправ монети на фронт – допоможи нищити ворога!».

Здобувачі освіти долучились до програми особистісного та професійного розвитку молоді «Державотворець Умань» та стали переможцями відеоконкурсу «Дивовижна Умань» в номінації «Умань чарівна».

Студентка Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини Мельник Людмила стала переможницею обласної премії для молоді за особливі заслуги у роботі молодіжної політики в Черкаській області.

Студрада постійно висвітлює життя студентів нашого університету на офіційному сайті та в соцмережах. На офіційних сайтах факультетів/інституту розміщена інформація стосовно роботи студентського самоврядування у вкладці «Студентське життя». У соціальних мережах Telegram, Facebook, Instagram, ТікТок активно ведуться сторінки факультетів/інституту, де висвітлюється робота студентської ради. У 2023 році студенти мали можливість поспілкуватись з практиками і прокачати свої скіли, спробувати себе в ролі кореспондента та респодента, навчалися знімати сюжети для новин та багато іншого. Цьому сприяла зустріч із командою Суспільного Мовлення – незалежної медіакомпанії з потужним охопленням на всіх платформах: телеканали Перший, Суспільне Новини, Суспільне Культура, Суспільне Спорт і національна мережа місцевих каналів; радіостанції Українське Радіо, Радіо Промінь, Радіо Культура, Радіоточка. Команда Суспільного відвідала Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини та провела зустріч із усіма бажаними працювати у медіа.

Цього року на всіх факультетах/інституті проведено флешмоби у соціальних мережах: «У здоровому тілі – здоровий дух», «Слухай українське», «Моя улюблена пісня українською», «Вишиванка – броня України», «З Україною в серці», «Видатні постаті української історії»; тематичні відеопідкасти, відеопроєкти, відеовітання до Дня української мови та писемності. З 09 до 28 лютого 2023 року для молоді, яка проживає на території Уманської міської територіальної громади було проведено літературний конкурс. Учасники подавали свої власні авторські твори (поетичні та прозові), серед переможців – студенти УДПУ.

Для фінансового забезпечення діяльності студради та проведення освітньо-виховних заходів затверджено кошторис студради, гроші з якого були витрачені за цільовим призначенням – виключно на потреби студентства університету: придбано костюми для кількох студентських творчих колективів, спортивний інвентар та спортивна

форма для збірної команди, призи для фестивалів, конкурсів, загальноуніверситетських заходів, всеукраїнських конференцій та олімпіад. Це підтверджено членами контрольно-ревізійної комісії та зафіксовано протоколом.

Отже, створення такого середовища, в якому студенти можуть і активно реалізують свої самоврядні функції є важливим завданням для керівників закладів вищої освіти. Таке середовище є комплексом сприятливих умов, які стимулюють студентів до активної діяльності, які одночасно є її учасниками, ініціаторами, організаторами.

3.3. Заходи, спрямовані на формування національної свідомості та громадсько-політичної активності

Реалізація Стратегії національно-патріотичного виховання передбачає розвиток в суспільстві національної свідомості, формування почуття патріотизму на засадах духовності та моральності, популяризацію духовно-культурної спадщини Українського народу, а також активізацію взаємодії органів державної влади, органів місцевого самоврядування та громадських об'єднань у питаннях національно-патріотичного виховання.

Національно-патріотичне виховання є одним із головних пріоритетів і органічним компонентом розвитку нашого університету.

Із початком повномасштабного вторгнення росії в Україну викладачі, студенти та співробітники університету стали на захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України. На жаль, маємо втрати. На виконання резолюції заступника голови Черкаської обласної державної адміністрації від 15.08.2022 № 7925/01/01-43 до листа Міністерства у справах ветеранів України від 12.08.2022 №5420/02/10.1-22 про запровадження загальнодержавного проекту «Місце шани та вдячності» у структурних підрозділах зібрано інформацію про Захисників і Захисниць України, які брали та/або беруть участь у російсько-українській війні: фотографії та біографічні дані. Відповідна закладка розміщена на сайті університету. Інформація про Захисників і Захисниць України, які брали та/або беруть участь у російсько-українській війні також розміщена на офіційному сайті університету та систематично оновлюється.

В університеті щоденно проводиться загальнонаціональна хвилина мовчання за співвітчизниками, загиблими внаслідок збройної агресії російської федерації проти України.

Студенти та викладачі університету із дотриманням вимог введення воєнного стану взяли активну участь у заходах з нагоди: Дня державного прапора та Дня Незалежності України, Дня пам'яті та примирення, Дня Соборності України, Дня Гідності і Свободи, Дня захисника та захисниць України, Дня Збройних сил України тощо. До Міжнародного дня рідної мови студенти створили відеоролик «Яке прекрасне рідне слово! Воно – не світ, а всі світи!»

Під час проведення навчальних занять викладачі спільно із студентами обговорювали важливість консолідації українського народу в боротьбі за свободу і незалежність. Під час зустрічей на факультетах/в інституті наголошували, що саме ми, освітяни, маємо величезну відповідальність за майбутнє України, оскільки тільки освіта приведе до духовної та матеріальної заможності суспільства.

Необхідною складовою патріотичного та громадянського виховання є заходи, що проводяться в університеті, щодо вшанування подвигу українського народу, увічнення пам'яті про загиблих та жертв Другої світової війни, жертв Голокосту,

Голодомору, Героїв небесної сотні. В рамках карантинних обмежень та умов воєнного стану ці заходи проходили у форматі онлайн спілкування.

Потужну інформаційну та виховну функції несуть тематичні виставки, кіноперегляди, акції, інформаційні стенди, виховні години, вечори пам'яті, перфоменси, тематичні заходи, круглі столи, історичні години, флешмоби, зустрічі з військовими: «Україна музейна», «Україна – країна нескорених!», «Пам'ятаємо. Єднаймося. Переможемо», «Захід та схід – одна країна!», «Усі ми вільні й рівні в своїй гідності та правах», «Гідність нації – це її свобода!», «Доброволець: Україна дорожча за життя!», «Європейська інтеграція. Євроінтеграційний поступ України», «16 лютого – День Єднання», «Незламні, бо освічені!», «Запали свічку пам'яті», проєкт «Жива бібліотека».

У звітному році студенти долучилися до перегляду таких фільмів: документального фільму українського військового кореспондента та письменника, відеографа Мстислава Чернова «20 днів Маріуполя», українського фільму «Довбуш», освітньо-культурного заходу «Український кінематограф: погляд молоді»; «1920 Bitwa Warszawska», «Вавилон XX», «Вовк. Страху нема» та ін.

З 2014 року в університеті працює Національно-патріотичний табір для студентської молоді «Дія», аналогу якого немає в інших закладах вищої освіти України. У звітному навчальному році проведена XVIII зміна.

В День української писемності та мови викладачі, студенти, працівники структурних підрозділів університету писали радіодиктант національної єдності, дистанційно у своїх робочих кабінетах та вдома.

В університеті проведено I етап XIII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка та I етап XXIII Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика.

Багато років науково-методичний центр «Дослідження народної вишивки Уманщини», що діє на факультеті філології та журналістики Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, є осередком збереження і популяризації матеріально-духовних традицій регіону. У межах роботи Центру систематично проводяться різноманітні форуми, семінари, конференції, круглі столи, екскурсії, творчі зустрічі, майстер-класи з вишивки, виготовлення ляльки-мотанки, виставки. У звітному році для здобувачів освіти проведено патріотичний майстер-клас «Ангели пам'яті: згадати, вшанувати, возвеличити...».

На формування національної свідомості та громадсько-політичної активності студентів спрямовується діяльність бібліотеки університету. Для задоволення не лише наукових, а й пізнавальних потреб користувачів на сайті бібліотеки подаються бібліографічні огляди та рекомендаційні списки літератури, перегляди літератури, буктрейлери, відеоролики, інформ-хвилинки, віртуальні виставки. Долучилися до фотофлешмобу до Всеукраїнського дня бібліотек «Читаємо українське та українською!», турніру «Молодь та мова – єдність через слово».

Спільно із викладачами ННІЕБО працівники бібліотеки 29 листопада 2023 року провели інтелектуальну суперечку «Нема на світі другої України, немає другого Дніпра». На факультетах/в інституті проведено серію зустрічей за темою «Роль бібліотеки університету в освітній і науковій діяльності здобувачів вищої освіти».

У читальних залах та бібліотеці обладнані тематичні полиці, книжкові виставки, відкриті перегляди літератури та інші заходи, приурочені знаменним і пам'ятним датам, подіям у педагогічному, культурному та громадсько-політичному житті країни, ювілейним датам науковців та визначних педагогів.

Бібліотека Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини у співпраці з факультетом соціальної та психологічної освіти стала переможцем у Конкурсі проєктів на отримання благодійної допомоги «Працюємо на перемогу» для підтримки українських бібліотек під час війни. Проєкт передбачає облаштування у читальній залі інклюзивного робочого місця, обслуговування внутрішньо переміщених осіб та мешканців громади з інвалідністю. Фінансову підтримку (50000 грн.) надано за рахунок коштів, отриманих від «Фонду підтримки українських бібліотек» Американської бібліотечної асоціації. Завдяки перемозі у читальному залі буде облаштовано інклюзивне робоче місце для людей з інвалідністю, що допоможе їм адаптуватися в освітньому середовищі університету. Бібліотека за кошти гранту отримала можливість придбати програму для екранного збільшення ZoomText Magnifi, ноутбук, набір наклейок для маркування клавіатури шрифтом Брайлем, стола-парти для візочників

3.4. Природоохоронна діяльність

Природоохоронна діяльність та екологічна освіта в університеті передбачає формування екологічної культури особистості, організацію та проведення природоохоронних заходів. Центром організації і управління екологічною освітою та природоохоронною діяльністю в університеті є науково-дослідна лабораторія «Екологія і освіта».

Зростаюча екологічна криза та неефективне використання природних ресурсів на планеті спонукають до переосмислення наших дій та їх наслідків. Саме тому, колектив університету постійно долучається до різноманітних акцій, які стосуються прибирання територій, які знаходяться в підпорядкуванні закладу освіти та місцевості, де проживають здобувачі освіти.

У 2023 році екологічна діяльність університету здійснювалась на основі розробленої технології створення природоохоронних територій та методики проведення природоохоронних заходів.

16 вересня 2023 року під гаслом «Хай небо буде мирним, а Україна чистою!» з дотриманням обмежень воєнного часу, враховуючи норми безпеки та географічні особливості регіонів, організатори акції запрошують усіх долучитися до Всесвітнього дня прибирання разом з мільйонами учасників у 191 країні Світу.

Основна мета – формування культури чистоти, правильного поводження з відходами та відповідального споживання серед громадян, об'єднання зусиль заради екологічного майбутнього.

У травні в рамках кафедральних тем природничо-географічного факультету Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини проведено експедицію з вивчення біологічного та ландшафтного різноманіття Буковини. Експедиція передбачала два етапи. Перший – ознайомлення із матеріально-технічною базою та науковими досягненнями викладачів та студентів Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, зокрема географічного факультету. Це унікальний архітектурний комплекс, в минулому резиденція метрополитів Буковини і Далмації. Другий етап передбачав вивчення фізико-географічної характеристики долини річки Сирет, гірських порід, ґрунтів, проведення геоботанічних досліджень, мікобіоти, фауни, природно-заповідного фонду, етнічних традицій. Співпраця із Чернівецьким національним університетом імені Юрія Федьковича продовжується, намічені спільні подальші дослідження.

До Дня туризму викладачами було організовано виховний захід для студентів «Туризм не має шкодити природі». До Всесвітнього дня Землі проведена акція

«Посади дерево життя». Також проведено Годину Землі – особливу міжнародну акцію, яка з року в рік проводиться в останню суботу березня.

3.5. Культурно-просвітницькі заходи

Культурно-просвітницькі заходи в університеті, як і вся виховна робота, зорієнтовані на реалізацію основних положень Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді. Тож більшість із них носить національно-патріотичний характер.

Центр культури і дозвілля «Гаудеамус» працює у напрямку виявлення, розкриття та розвитку загальноосвітнього і культурного потенціалу студентів, усвідомлення ними людської, національної та професійної гідності.

Серед завдань Центру культури та мистецтв, які ставляться у контексті формування студентів як майбутніх педагогів, головним є забезпечення оволодіння знаннями про найкращі здобутки у галузях світового класичного та національного народного мистецтва – музиці, фольклорі, театральній, пісенній і танцювальній культурі. Також робота зосереджувалася на розвитку у студентів почуття прекрасного, формуванні у них здатності розуміти та цінувати твори мистецтва, на створенні сприятливих умов для самореалізації у аматорській мистецькій діяльності.

В університеті створені умови для організації дозвілля студентів, формування у них естетичних смаків, розвиток творчих здібностей та обдарувань. На факультетах / інституті університету діють близько 70 різних гуртків, клубів за інтересами, студій дозвілля, творчих колективів тощо, кількість яких поступово збільшується. 13 колективів університету мають звання народного самодіяльного колективу (український хор «Кобзар», ансамбль танцю «Яворина», ансамбль сучасного танцю «Візаві», ансамбль «Музичні візерунки», жіночий академічний хор «Юність», Молодіжний камерний хор, жіночий вокальний ансамбль «Софія», інструментальний ансамбль «Акварелі», вокальний чоловічий гурт «Гонта», студентський театр драми і комедії, хореографічний ансамбль «Inspiration», дует гітаристів «Містерія», інструментальний дует «Ренесанс».

На факультеті мистецтв УДПУ імені Павла Тичини відбулася відкрита гостьова лекція професора музики Норвезького університету прикладних наук у Гамарі, керівника молодіжного аматорського хору «Defrost», науковця та автора книги про хорове керівництво «The Learning Conductor», композитора, керівника та учасника вокального гурту «Nordic Blue», випускника Королівської академії музики в Копенгагені, Королівської академії музики у Стокгольмі, автора численних майстер-класів, судді міжнародних хорових конкурсів та Всесвітніх хорових ігор – Томаса Річарда Капліна (Thomas Richard Caplin).

Варто зазначити, що карантин та війна – не перепона для творчості, не зважаючи на обмеження проведення масових заходів, творчі колективи та студенти університету брали активну участь в різних дистанційних конкурсах:

Коваль Катерина, Погосян Діана – І місця на Міжнародному двотуровому багатожанровому фестивалі-конкурсі від проєкту «Квітуча країна «Melodies And Dreams Of Ukraine»;

Бородін Владислав, Коваль Діана – Гран-прі XIII двотурового міжнародного багатожанрового фестивалю-конкурсу мистецтв «Ти-майбутнє України»;

Немченко Адріана – Лауреат I премії XIII міжнародного багатожанрового фестивалю-конкурсу мистецтв «Ти-майбутнє України», Лауреат I ступеня Міжнародного конкурсу мистецтв «Ukrainian heart»;

Шевченко Влада – I місце на міжнародному благодійному багатожанровому фестивалі-конкурсі мистецтв міжнародний проєкт Україна-Франція «GOLDEN AUTUMN», Лауреат I ступеня Міжнародного конкурсу мистецтв «Ukrainian heart»;

Кликіч Андрій – Лауреат I ступеня Міжнародного конкурсу мистецтв International Talent Competition «ВОЛЯ»;

Рибчак Анастасія – Лауреат II ступеня Міжнародного конкурсу мистецтв International Talent Competition «ВОЛЯ»;

Янцевич Марія – Гран-прі благодійного міжнародного багатожанрового фестивалю-конкурсу «Зореграй», Гран-прі міжнародного конкурсу мистецтв «Ukrainian Heart»;

Білоусов Антон – Лауреат III ступеня Міжнародного конкурсу мистецтв «Ukrainian Heart»;

Третяк Софія – Лауреат I ступеня Міжнародного конкурсу мистецтв «Ukrainian Heart»;

Обідник Андрій – Лауреат I ступеня Міжнародного фестивалю-конкурсу «BUKOVEL-FEST».

Чадай-Фесик Азарій – Гран-прі IX Міжнародного фестивалю-конкурсу «Сходинки до майстерності»;

Віктор Бондаренко – Лауреат I ступеня IX Міжнародного фестивалю-конкурсу «Сходинки до майстерності»;

Гітарний дует «Містерія» виборов Гран-прі IX Міжнародного фестивалю-конкурсу «Сходинки до майстерності».

Народний аматорський ансамбль народного танцю «Яворина» виборов Гран-прі X Міжнародного полікультурного фестивалю-конкурсу «Переяславський дивограй».

На XII Всеукраїнському конкурсі образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва «Етюдний вернісаж», Лауреатами I премії у номінації «Живопис» стали доцент кафедри образотворчого мистецтва Ольга Музика та здобувачка освітнього ступеня «бакалавр» Ірина Белова. Здобувачка вищої освіти I курсу ФМ спеціальності Дар'я Семенова стала лауреатом I премії в XV Всеукраїнському конкурсі образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва «Етюдний вернісаж» в номінації «Живопис».

Заслужений працівник культури України, художній керівник, режисер-постановник народного студентського театру драми і комедії, викладач кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини Наталія Алексеєва виборола Диплом I ступеня Міжнародного конкурсу «Україна єднає світ» у номінації «Розмовний жанр» та Диплом I ступеня Міжнародного конкурсу театрального мистецтва «London Starts», номінація «Читання». Алексеєва Н.Д. має свою персональну сторінку, представлену на Алеї Талантів творчої платформи «Алеї Зірок України».

Заслужений працівник культури України Василь Семенчук здобув перемогу у III Міжнародному багатожанровому двотуровому благодійному конкурсі мистецтв «€ UKRAINE!», присвяченому Дню Незалежності України.

В університеті відбулася благодійна прем'єра театраль-но-хореографічної міні-вистави «На ярмарку». Учасниками театралізованого дійства стали творчі колективи університету: театр танцю «Вервечка» (керівник – Інна Терешко), народний аматорський ансамбль народного танцю «Яворина» (керівник – Вікторія Маркіна) та вокальне чоловіче тріо «Гонта» (керівник – Валентин Купчик).

Всі культурно-просвітницькі заходи в університеті спрямовуються на реалізацію мистецьких талантів студентів, формування почуття патріотизму на засадах духовності та моральності, популяризацію духовно-культурної спадщини Українського народу.

3.6. Спортивно-масова робота

Спортивно-масова робота це – система заходів з масового спорту та фізичного виховання, спрямованих на створення умов для забезпечення оптимальної рухової активності кожної людини за місцем навчання, роботи, проживання та відпочинку для зміцнення здоров'я й профілактики захворювань, активного дозвілля.

Кожен студент та співробітник нашого університету має змогу реалізувати право на поліпшення фізичного стану та досягнення належного рівня спортивних успіхів відповідно до фізичних здібностей.

Відповідно до статті 21. Закону України «Про фізичну культуру і спорт» в університеті діє громадська організація фізкультурно-спортивної спрямованості студентів – спортивний клуб, основним завданням якого є залучення студентів у позанавчальний час до фізкультурно-оздоровчої та спортивної діяльності: організація і проведення спортивних змагань серед студентів; забезпечення участі студентів у змаганнях різного рівня: міжнародних, всеукраїнських та регіональних.

У 2023 році у зв'язку із продовженням дії карантинних обмежень та введенням воєнного стану спортивно-масова робота в університеті проводилася відповідно до цих умов.

Кожного року, другий тиждень вересня по всіх закладах освіти, спортивних школах, спортивних клубах в Україні проходить Олімпійський тиждень та Олімпійський урок. Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини також постійно бере активну участь у цих заходах.

У вересні 2023 року в честь пам'яті кожного студента та випускника УДПУ, хто віддав найцінніше – своє життя, захищаючи Україну, студенти та викладачі університету долучилися до забігу «БІЖУ ЗА ГЕРОЯ».

З нагоди відзначення Дня фізичної культури та спорту в Україні та високі спортивні досягнення викладачі, тренери, студенти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини отримали подяки Уманського міського голови. Серед нагороджених декан факультету фізичного виховання Сергій Ящук, керівник спортивного клубу, тренер Володимир Щербина, студенти факультету фізичного виховання Анна Тарасюк, Кристина Рожка, Крістіна Черніченко, Владислава Крачок, Вероніка Коноплян, Поліна Янчук, Лука Нетяга, Данило Лозан, Дмитро Колісніченко, Анастасія Ковальчук.

З нагоди Дня Збройних Сил України у спортивній залі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини відбулись спортивні змагання серед юнаків та дівчат уманських вищих, фахових навчальних закладів та ліцеїв, в яких взяли участь понад 80 учасників.

У липні 2023 року Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини приймав юних боксерів – учасників V літньої Всеукраїнської гімназіади України з боксу. Упродовж 5 днів 341 учасник із 23-ох областей України змагалися за звання найкращого та найвитривалішого боксера.

У 2023 році спортсмени університету взяли участь у змаганнях різного рівня. Серед них: молодіжні спортивні ігри міста Умань, Універсіада Черкаської області серед закладів вищої освіти, чемпіонати та кубки України, Європи та Світу, міжнародні змагання з різних видів спорту. На Чемпіонаті міста з волейболу серед

студентської молоді закладів вищої та фахової освіти збірна університету виборола 1 місце.

2023 рік став переможним роком для жіночої збірної університету з футболу. Вперше в історії студентського жіночого футболу та Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини жіноча збірна з футболу представляла Україну на Кубку світу серед університетів – 2023 FISU University World Cup Football, який проходив у м. Ченьду, Китай. Організатори чемпіонату – Міжнародна федерація університетського спорту (FISU), Федерація університетського спорту Китаю. Гравчині нашої збірної та українські дівчата-футболістки вперше виступали на змаганнях такого високого рівня, виборовши срібні нагороди в Європейських Іграх 2022, що проходили в Польщі. Участь у Кубку світу серед університетів для жіночої збірної з футболу назавжди впишуться легендарними сторінками в історію спорту університету.

На Кубку України з футболу серед жіночих команд ЗВО, який проходив 19–23 листопада 2023 року у Національному університеті «Львівська політехніка», збірна Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини з футболу знову завоювала Кубок України серед студентських жіночих команд!

На Чемпіонаті України з боксу серед чоловіків та жінок у 2023 році боксери університету вибороли три бронзові, одна срібну та золоту нагороди. Студенти УДПУ ввійшли до складу збірної, яка представляла Черкаську область на Чемпіонаті України з боксу на честь захисників України та здобула друге місце у червні 2023 року.

Студенти факультету фізичного виховання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини в складі збірної України здобули перемоги Міжнародного турніру з боксу в Нідерландах (Ейндховен). Дмитро Колісніченко у фінальному бою здобув золото, а Данило Лозан посів друге місце і отримав срібну нагороду. Колісніченко Дмитро – студент ФФВ в червні в Кувейті взяв участь у Міжнародному турнірі з боксу, де посів V місце, Резніченко Арсеній на Всесвітній гімназії, що проходила в Парижі, Франція, посів III місце.

Студенти УДПУ вдало виступили на Всеукраїнському турнірі з боксу серед чоловіків та жінок «Кубок Києва – 2023»: 1-ше місце посіли Дмитро Колісніченко, Сергій Швець, Андрій Скакун; 2-гі місця – Данило Лозан, Арсеній Резніченко, 5-ті місця – Ігор Семончук та Артем Уманець.

Студентка факультету фізичного виховання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини Анастасія Ковальчук виборола срібну нагороду та посіла 2 місце в потужному Міжнародному турнірі з боксу «GeeBee», який проходив з 12 по 17 квітня в Фінляндії та зайняла третє місце на одному із найстаріших турнірів Європи серед чоловіків та жінок, 67-му Меморіалі Іштвана Боская в Угорщині, м.Дебрецен.

25 серпня по 3 вересня 2023 року в турецькому місті Стамбул відбувся чемпіонат Європи 2023 року з кікбоксингу WAKO. Давід Ткачук здобув дві дострокові перемоги над суперниками з Угорщини та Словаччини, посівши перше місце.

Маємо переможця XVIII літньої Універсиади України з греко-римської боротьби. У серпні 2023 Микола Лебідь, провівши три сутички, в яких отримав перемоги, здобув золоту нагороду у своїй ваговій категорії.

Тилков Олександр, студент II курсу факультету фізичного виховання взяв участь у Чемпіонаті України з легкої атлетики серед осіб з ураженнями ОРА та

порушеннями зору РФР, що відбулись в місті Луцьк. Олександр у програмі змагань на 100м, серед чоловіків виборов срібну нагороду.

Студент 41 групи факультету фізичного виховання Нетяга Лука, Заслужений майстер спорту України з дзюдо, став переможцем Чемпіонату України серед спортсменів з порушеннями слуху (у ваговій категорії до 90 кг), який проходив у Тернополі. Лука вразив суддівську колегію своєю винятковою майстерністю на татамі, чим назавжди вписав своє ім'я у спортивну історію університету.

Значні перемоги мають спортсмени-веслувальники Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. В останні дні квітня в Умані відбулись змагання за Кубок України з веслування на байдарках і каное серед дорослих та юніорів. У змаганнях взяли участь студенти факультету фізичного виховання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини: Андрій Пензай, Павло Савлук, Ярослав Телепенько та Тетяна Смиловенко. Андрій Пензай виборов три золотих медалі у заїздах: байдарок-четвірок на дистанції 500 м; байдарок-одиночок; байдарок-двійок на дистанції 500 м. Тетяна Смиловенко виборола першу сходинку в четвірці-каное 500 м; та на (олімпійській дистанції) одиночці-каное 200 м; і в двійці-каное 500 м, здобула III місце. Павло Савлук та Ярослав Телепенько посіли IV місце.

На Чемпіонаті Світу серед юніорів та молоді до 23 років, що проходили в італійському місті Ауронцо-ді-Кадоре студент факультету фізичного виховання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини Андрій Пензай здобув бронзову нагороду у заїзді байдарки-двійки, 500 м (юніори).

З 27 по 30 липня Португальський Montemor-o-Velho приймав Чемпіонат Європи з параканое та веслування на байдарках та каное серед юніорів та молоді до 23 років/2023 ECA Paracanoe and Junior/U23 Canoe Sprint European Championships (Montemor-o-Velho, Portugal), участь в якому взяло понад 600 спортсменів із 34 європейських країн. Україна була представлена з 32 веслувальників-спринтерів та 6 параканоеїстів. Студент факультету фізичного виховання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, вихованець Уманської дитячо-юнацької спортивної школи Андрій Пензай виборов золоту 2 нагороду в заїзді байдарки-одиночки, 200 м та четверте місце в байдарці-двійці, 500м. А на Чемпіонаті України з веслування на байдарках і каное серед юніорів та молоді до 23 років студент факультету фізичного виховання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, лауреат міської стипендії перспективним спортсменам Андрій Пензай виборов 2 золоті нагороди у складі збірної екіпажу байдарки-четвірки (К-4) на дистанції 500 метрів та в байдарці-одиночці (К-1) на дистанції 200 метрів.

Наші студенти-велосипедисти, також вдало беруть участь та посідають призові місця. Спащенко Євгеній в першій своїй Міжнародній гонці, що проходила в Італії виборов III місце на дистанції 104 км; Марущак Алла в груповій гонці посіла II місце на XVII міжнародних змаганнях в Угорщині з велоспорту на шосе; Тесцов Євген – учасник Міжнародних континентальних змагань з велоспорту на шосе в Італії виборов III місце.

На Чемпіонаті України з велоспорту у листопаді 2023 року Євгеній Молодченко та Денис Колісніченко вибороли 3 та 2 місця.

На Відкритому Чемпіонаті Львівської області з велосипедного спорту на треку студент магістратури ФФВ Бліхарський Михайло в індивідуальній гонці та командному спринті завоював II місце.

Студентки факультету фізичного виховання взяли участь у зимовому Чемпіонаті України з легкоатлетичних метань серед дорослих, молоді, юніорів.

Ще хотілось відзначити ще одну приємну подію у спортивній кар'єрі нашого студента 53 групи факультету фізичного виховання Владислава Рибака, який дебютував у футбольній Прем'єр-Лізі України!

Також студентка 45-У групи ФФВ, Поліна Янчук яка є кращою бомбардиркою Чемпіонату України з футболу серед жіночих команд у вищій лізі в складі ФК «Кривбас» встановила рекорд результативності у чемпіонатах України серед жіночих команд, стала першою гравчинєю, яка підкорила цифру 36 забитих голів.

Також наші волейболісти взяли участь у Чемпіонаті міста з волейболу серед студентів, де наші дівчата вибороли II місце, а хлопці I місце.

За визначні досягнення на міжнародних та всеукраїнських змаганнях, в цьому році студентам та співробітникам Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини присвоєно нові спортивні звання.

За значні досягнення у спорті неодноразовій чемпіонці з універсального бою, викладачу-стажисту кафедри хімії, екології та методики їх навчання природничого-географічного факультету УДПУ імені Павла Тичини Тетяні Марочкіній присвоєно почесне звання – «Майстер спорту з універсального бою».

Андрій Пензай – присвоєно звання «Майстер спорту України» з веслування на байдарках і каное;

Дмитро Вінтоняк – присвоєно звання «Майстер спорту України міжнародного класу з універсального бою».

Анастасія Ковальчук – присвоєно звання «Майстер спорту України міжнародного класу з боксу»;

Данило Лозан – присвоєно звання «Майстер спорту України» з боксу.

Андрій Скакун – присвоєно звання «Майстер спорту України» з боксу.

Дмитро Колісніченко – присвоєно звання «Майстер спорту України» з боксу.

Сергій Швець – присвоєно звання «Майстер спорту України» з боксу.

Також спортсмени університету стали переможцями конкурсу перспективних спортсменів на отримання міських стипендій.

Не зважаючи на війну наш Університет завжди був і залишається осередком розвитку спорту та спортивно-масової роботи в нашому місті та регіоні.

Розділ IV. ФОРМУВАННЯ КОНТИНГЕНТУ СТУДЕНТІВ

4.1. Організація профорієнтаційної роботи

Забезпечення якісної профорієнтаційної роботи з популяризації університету вже третій рік поспіль проводилась із використанням різних форм проведення: онлайн (60%), офлайн (15%) та у змішаному форматі (25%).

Для забезпечення якісного інформаційного насичення вступної кампанії, організації та проведення профорієнтаційної роботи у 2023 році відділом профорієнтаційної роботи та доуніверситетської підготовки спільно з координаторами факультетів/інституту було зреалізовано низку завдань:

1. Виокремлено більш продуктивні та сучасні методи профорієнтаційної роботи, оновлено маркетингову стратегію проведення профорієнтації у закладах загальної середньої освіти, фахової передвищої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти з огляду на різний формат проведення.

2. Удосконалено стратегічний план проведення профорієнтаційної роботи в умовах воєнного стану; для належної організації інформаційно-роз'яснювальної роботи з метою популяризації освітніх програм університету було доповнено «освітню карту» закладів освіти, зокрема враховано зміну статусів закладів освіти (гімназії, ліцеї та ін.).

3. Сформовано показчик закладів базової середньої освіти (гімназії), оновлено інформацію в показчику закладів профільної середньої освіти (ліцеї) та загальному показчику закладів освіти ОТГ Черкаської області та частково – Вінницької, Одеської, Кіровоградської та Київської областей.

4. Розподілено профорієнтаційну територію відповідно до міграційних потоків вступників, статистично-аналітичних даних та виокремлено територію профорієнтаційного опрацювання, яка охопила 6 областей України: Черкаську, Вінницьку, Кіровоградську, Київську, Одеську, Миколаївську.

5. Визначено основні напрями профорієнтаційної роботи для координаторів факультетів / інституту:

- організація роботи з наповнення груп слухачів підготовки громадян України до вступу в заклади освіти;

- інформаційно-роз'яснювальна робота про особливості вступної кампанії 2023 року з відділами освіти, закладами профільної середньої освіти, фахової передвищої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти;

- дистанційні дні відкритих дверей (онлайн-консультації, персональні екскурсії для вступників);

- тренінги з написання мотиваційних листів, експрес-підготовка до складання НМТ;

- участь у батьківських зборах, конференціях, лекторіях, проведення семінарів-практикумів з підготовки до НМТ (заклади загальної середньої освіти, фахової передвищої освіти та професійної (професійно-технічної) освіти);

- інформаційно-роз'яснювальна робота щодо вступу випускників закладів фахової передвищої освіти;

- індивідуальна профорієнтаційна робота;

- адміністрування груп у месенджері Viber.

6. Організовано навчання та інструктажі мобільних та моніторингових груп для максимального інформаційного насичення підготовчих етапів вступної кампанії 2023 року.

7. Проведено спеціалізовані тренінги (НМТ), експрес-курси підготовки до НМТ із предметів, що виносилися на конкурс (вага мінімально підготовленого вступника).

8. Здійснено моніторинг заяв вступників для визначення максимально ефективних профорієнтаційних методів роботи та побудови груп міграційних потоків.

9. Проведено моніторинг закладів освіти, охоплених профорієнтаційною роботою.

10. Організовано та проведено батьківські збори, лекторії, конференції, форуми з метою популяризації освітніх програм університету та особливостей вступної кампанії. Загалом було проведено батьківські збори та лекторії у 50 закладах освіти.

11. Оновлено тематичне наповнення сторінки «Вступникам» на сайті університету.

12. Розроблено механізм профорієнтаційного опрацювання закладів освіти із застосуванням різних форм роботи, а також підготовлено медіаплан для інформування вступників у групах у месенджері Viber, на сайті університету та батьківських лекторіях: «Особливості реєстрації на НМТ / ЄВІ та ЄФВВ», «Вступна кампанія: найпоширеніші запитання та відповіді».

13. Проведено тренінги, лекторії, семінари та тему: «Володар часу (Тайм-менеджмент)», «Особливості вступної кампанії. Спеціальні умови вступу», «Як успішно скласти НМТ», «Особливості сертифікаційних робіт НМТ», «Особливості написання мотиваційного листа» та розроблено презентаційні матеріали задля популяризації освітніх програм університету та інформаційного насичення вступної кампанії.

14. Опрацьовано 293 заклади загальної середньої освіти та профільних ліцеїв (див. Додаток А), а також 50 закладів професійної (професійно-технічної) освіти та фахової передвищої освіти (див. Додаток Б).

15. Створено тематично-профорієнтаційні групи у месенджерах для кожного закладу освіти, де учасники могли ознайомитися з інформацією про основні етапи вступної кампанії, реєстрацію на національний мультипредметний тест, підготовку до складання НМТ, формування електронного кабінету.

16. За ініціативи відділу профорієнтаційної роботи та доуніверситетської підготовки на базі факультетів / інституту створено «Smart-студії моделювання майбутньої професії», мета яких – дозволити майбутньому вступникові долучитися до світу бажаної професії та в майбутньому зробити правильний вибір освітньої програми:

- мовна студія, літстудія «Театр слова», студія журналістики – на факультеті філології та журналістики;

- мовний хаб «Speak-up» – на факультеті іноземних мов;

- бізнес-хаб – у ННІ економіки та бізнес-освіти;

- IT HUB – на факультеті фізики, математики та інформатики;

- «Мистецька кухня» – на факультеті мистецтв;

- Студія психологічного діагностування «ІНСТАЙТ» – на факультеті соціальної та психологічної освіти (*продовжено роботу*);

- Студентський народний театр драми і комедії, СТЕМ «Дзеркало» – на факультеті початкової освіти (*продовжено роботу*).

17. Продовжено співпрацю з Київським регіональним центром оцінювання якості освіти та роботу Центру реєстрації на НМТ. Послугами центру з 3 квітня до 30 квітня скористалася 321 особа в очному форматі та 135 осіб – дистанційно (випускники 2023 року, студенти закладів фахової передвищої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти та професійних ліцеїв, випускники минулих років). Для

розуміння механізму роботи в електронному кабінеті учасника НМТ відділом було розроблено відеоматеріали з покроковими інструкціями та рекомендаціями.

18. Організовано широку інформаційну кампанію серед потенційних вступників 2023 року, проведено онлайн-конференції зі здобувачами вищої освіти задля ознайомлення з особливостями реєстрації на ЄВІ та ЄФВВ, а також організовано семінари-тренінги та онлайн-курси підготовки для їх успішного складання.

19. Визначено відповідальну особу (адміністратора) та працівників (користувачів), які отримали індивідуальні коди доступу до програми реєстрації вступників ОС «Магістр» відповідно до листа Міністерства освіти і науки України «Про особливості реєстрації осіб для участі в ЄВІ та ЄФВВ».

20. Розроблено та висвітлено на сайті університету та у соціальних мережах алгоритм процедури реєстрації на ЄВІ/ЄФВВ, яка тривала з 08 до 31 травня 2023 року (основна сесія) та з 12 липня до 14 серпня (додаткова сесія) у змішаному форматі. В означені періоди зареєстровано 714 осіб на основну та додаткову сесію.

21. Розроблено рекламно-профорієнтаційну продукцію: «Онлайн-тренінг з написання мотиваційного листа», «Експрес-онлайн-курси з підготовки до НМТ» (для учнів закладів загальної середньої освіти, студентів закладів фахової передвищої освіти та професійних (професійно-технічних) ліцеїв), «Центр реєстрації на НМТ», «Особливості реєстрації на НМТ», «Інфографіка НМТ», «Календар ЄВІ / ЄФВВ», «Календар вступника» (за всіма освітніми ступенями), «Онлайн-консультація», «Курси підготовки до НМТ», «Онлайн-день відкритих дверей», «Інформаційно-консультаційний центр УДПУ імені Павла Тичини», «Навігатор вступника».

22. Оновлено інформаційне наповнення сторінки «День відкритих дверей», де вступники мають змогу ознайомитися з презентацією освітніх програм, сферою працевлаштування та умовами вступу, переглянути відео про факультети /інститут, скористатися послугами онлайн-консультації для вступників.

23. Продовжено роботу: спільноти у соціальній мережі Facebook «Вступ до УДПУ імені Павла Тичини» (для ширшого інформування вступників про вступну кампанію та можливості вступу до університету); онлайн-консультації для вступників (за звітний період було надано консультації 1548 особам); інформаційно-консультаційний центр (за період вступної кампанії проконсультовано понад 950 вступників); інформаційно-консультаційного центру з формування електронних заяв на вступ (за період вступної кампанії було створено 413 електронних кабінетів очно та 104 – дистанційно).

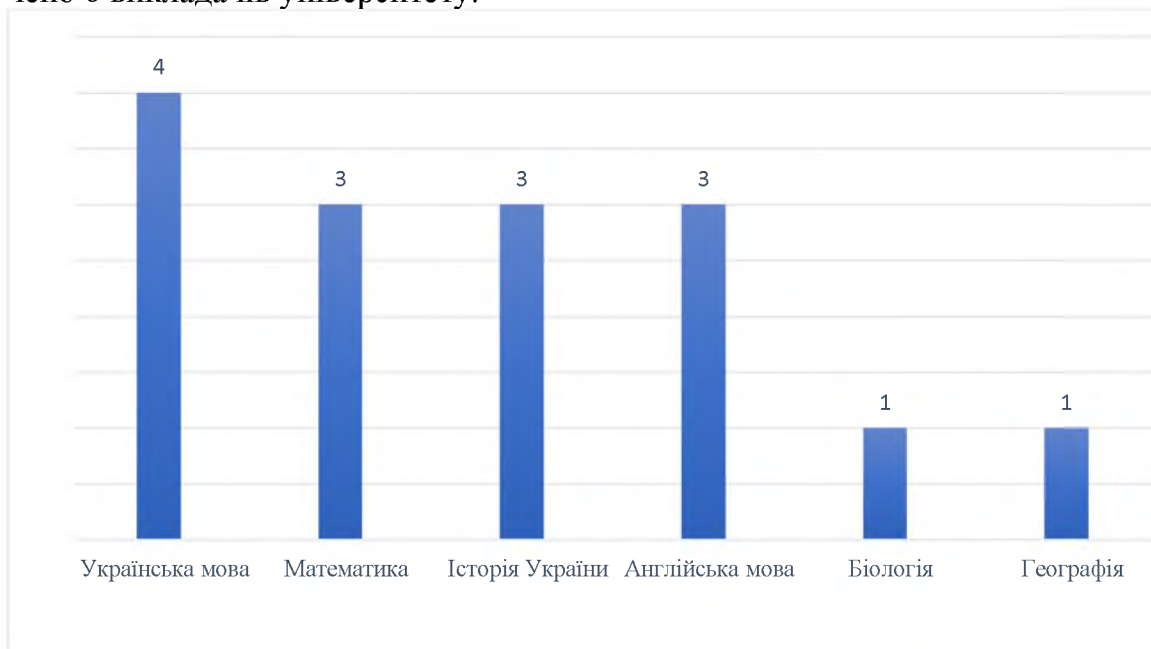
4.2. Система доуніверситетської підготовки

У зв'язку із завершенням підготовки громадян України до вступу у ЗВО, яка тривала у період з 19.11.2022 до 13.05.2023 року, було видано 73 довідки та сертифікати про проходження підготовки громадян України до вступу у ЗВО на базі університету. За результатами вступної кампанії 2023 року 15 % слухачів були зараховані до складу студентів УДПУ імені Павла Тичини.

Під час роботи з набору слухачів підготовки громадян України до вступу в заклади освіти у 2023 році відділом було розширено можливості підготовки, а саме: у програмі підготовчих курсів з'явилися курси узагальнення та систематизації знань для учнів закладів базової середньої освіти (гімназій). Таку підготовку було впроваджено для компенсації освітніх втрат унаслідок трирічного дистанційного навчання учнів-дев'ятикласників. Під час підготовчого етапу для опрацювання було охоплено Уманський район (25 закладів освіти). Відповідно до наказу №1574 о/д від 10.11.2023 року «Про зарахування слухачів на заняття підготовки громадян України

до вступу в ЗО» 78 слухачів проходять підготовку громадян України до вступу в заклади освіти на базі університету. Навчання розпочалося 11 листопада 2023 року у змішаному форматі та триватиме до 04 травня 2024 року.

Під час організаційно-методичної роботи було сформовано 15 груп слухачів, які здобувають (здобули) повну загальну середню освіту, а до освітнього процесу залучено 6 викладачів університету.

Для учнів, що здобувають (здобули) базову середню освіту, було створено 4 групи навчання, які забезпечує 4 викладачі.

Для слухачів було створено групу у месенджері Viber для інформування про підготовку та реєстрацію на НМТ, новачі вступної кампанії; популяризації освітніх програм та інформування про діяльність Smart-студій.

Під час підготовки слухачі мають можливість на основі авторських програм, що були розроблені на основі програм підготовки до ЗНО УЦОЯО, підготуватися до складання НМТ; відповідно до вимог державного стандарту базової середньої освіти та модельних навчальних програм для 5-9 класів НУШ компенсувати освітні втрати, узагальнюючи та систематизуючи знання; ознайомитися з особливостями вступної кампанії 2024 року; отримати індивідуальні профорієнтаційні консультації та супровід у вступній кампанії; відвідувати дні відкритих дверей, отримати допомогу у формуванні «Карті вступника»; пройти профорієнтаційну діагностику у центрі психологічного діагностування та тренінгових технологій.

4.3. Вступна кампанія

У 2023 р. університет здійснював прийом вступників на денну і заочну форми навчання на місця державного замовлення та за кошти фізичних та/або юридичних осіб за ступенями «Молодший бакалавр», «Бакалавр», «Магістр», «Доктор філософії», «Доктор наук».

Освітній ступінь «Молодший бакалавр»

У 2023 р. набір здійснювався на освітні програми за двома спеціальностями – 053 Психологія та 231 Соціальна робота – за денною формою навчання (у минулому році – за вісьмома спеціальностями). У цілому було подано 34 заяви (у 2022 р. – 66). Всього зараховано 11 осіб (у 2022 р. – 30 осіб). За державним замовленням

зараховано 7 осіб (у 2022 р. – 29 осіб). На навчання за контрактом зараховано 4 особи (у 2022 р. – 1 особу).

Освітній ступінь «Бакалавр»

На денну форму навчання за ступенем «Бакалавр» у 2023 р. здійснювався прийом за освітньо-професійними програмами 40 спеціальностей, з яких 21 – педагогічного профілю. Загальний ліцензований обсяг місць денної та заочної форм навчання складає 3975.

Усього на денну форму навчання було подано 2644 заяви (у 2022 р. – 2414 заяв). Усього зараховано 1114 осіб (у 2022 р. – 970 осіб).

Обсяг державного замовлення на денну форму навчання склав 370 місць (у 2022 р. – 483 місця). Загальний конкурс на місця за кошти державного бюджету на денну форму навчання – 7 осіб на місце. На навчання за контрактом зараховано 744 особи (у 2022 р. – 487 осіб).

На денну форму навчання за ОС «Бакалавр» з Черкаської області зараховано 41,3% від загальної кількості вступників, з Вінницької області – 12,4%, Кіровоградської – 11,6%, Одеської – 10,4%.

На заочну форму навчання за ступенем «Бакалавр» у 2023 р. прийом здійснювався за освітньо-професійними програмами 31 спеціальності, з них 16 – педагогічного профілю. Всього було подано 998 заяв (у 2022 р. – 1139 заяв). Усього зараховано – 518 осіб (у 2022 р. – 564 особи).

Обсяг державного замовлення склав 123 місця (у 2022 р. – 135 місць). Загальний конкурс по університету на місця державного замовлення – 8 осіб на місце. На навчання за контрактом зараховано 395 осіб (у 2022 р. – 429 осіб).

Освітній ступінь «Магістр»

За ступенем «Магістр» загальний ліцензований обсяг складає 3070 місць. На навчання за денною формою було подано 1073 заяви (у 2022 р. – 1368 заяв). Усього зараховано – 717 осіб (у 2022 р. – 858 осіб).

Загальний обсяг державного замовлення склав 273 місця (у 2022 р. – 407 місць). Загальний конкурс на денну форму навчання за ОС «Магістр» на місця за кошти державного бюджету – 4 особи на місце. На навчання за контрактом зараховано 444 особи (у 2022 р. – 451 особа).

Вступили на навчання за ступенем «Магістр» на основі диплома за іншою спеціальністю 365 осіб (у 2022 р. – 288 осіб).

На заочну форму навчання за ступенем «Магістр» подано 1013 заяв (у 2022 р. – 1789 заяв). Усього зараховано – 712 осіб (у 2022 р. – 1193 особи).

Загальний обсяг державного замовлення складає 90 місць (у 2022 р. – 195 місць). Загальний конкурс на місця за кошти державного бюджету на заочну форму навчання – 11 осіб на місце. Крім того, на навчання за контрактом зараховано 622 особи (у 2022 р. – 998 осіб).

Вступили на навчання за ступенем «Магістр» на основі диплома за іншою спеціальністю 546 осіб (у 2022 р. – 602 особи).

Освітньо-науковий ступінь «Доктор філософії»

На освітньо-наукові програми третього рівня вищої освіти набір здійснювався за 6 спеціальностями. На очну (денну, вечірню) форму всього було подано 47 заяв (у 2022 р. – 24 заяви). Обсяг державного замовлення – 13 місць (у 2022 р. – 11 місць). Державне замовлення виконано в повному обсязі. Зараховано за контрактом – 26 осіб.

На заочну форму було подано 13 заяв (у 2022 р. – 6 заяв). На навчання за контрактом зараховано 11 осіб (у 2022 р. – 6 осіб).

Усього на третій рівень вищої освіти за очною та заочною формами навчання зараховано 50 осіб (у 2022 р. – 24 особи).

Окрім того, зараховано 5 здобувачів поза аспірантурою за кошти університету.

До докторантури у 2023 р. було зараховано 2 особи за державним замовленням на спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки.

Також до університету зараховано 81 іноземного громадянина для здобуття вищої освіти за денною формою навчання (за освітнім ступенем «Бакалавр» – 8 осіб, за освітнім ступенем «Магістр» – 65 осіб, за освітньо-науковим ступенем «Доктор філософії» – 8 осіб).

Отже, за всіма рівнями вищої освіти зараховано:

- на денну форму: усього – 1964 особи (у 2022 р. – 1910 осіб), за державним замовленням – 665 осіб (у 2022 – 930 осіб), на контракт – 1300 осіб (у 2022 – 980 осіб).
- на заочну форму: усього – 1241 особу (у 2022 р. – 1763 особи), за державним замовленням – 213 осіб (у 2022 р. – 330 осіб), на контракт – 1028 осіб (у 2022 р. – 1433 особи).

Загалом до університету за всіма рівнями вищої освіти зараховано 3205 осіб (у 2022 р. – 3673 особи).

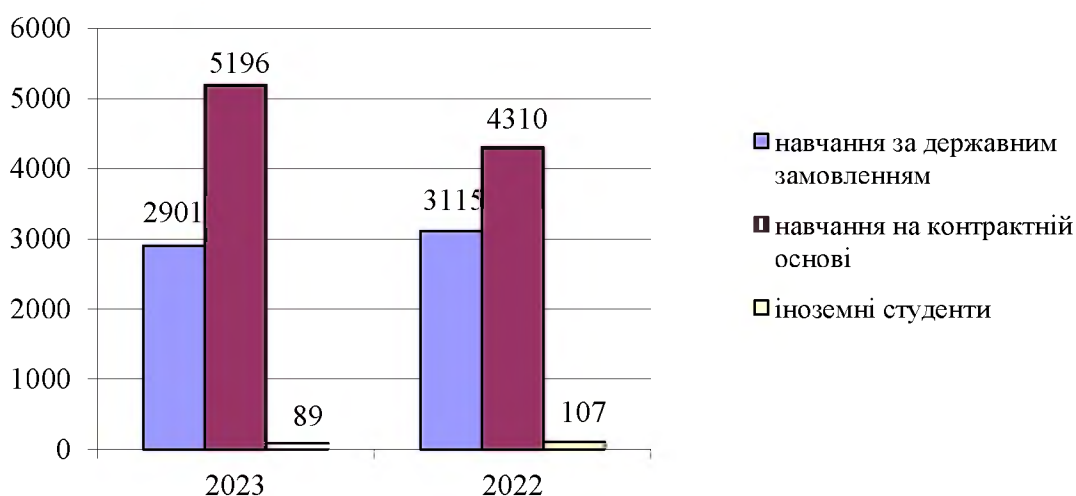
4.4. Формування контингенту студентів

Контингент здобувачів вищої освіти у 2023 році станом на 01.12.2023 на факультетах та в інституті університету за освітніми ступенями «Молодший бакалавр», «Бакалавр» та «Магістр» складав 8186 студентів денної і заочної форм навчання, з них 89 осіб – іноземні громадяни (у 2022 році – 7532 та 107 відповідно). За кошти державного бюджету здобувають вищу освіту 2901 студентів денної і заочної форм навчання (у 2022 р. – 3115), а на умовах контракту (за кошти фізичних і юридичних осіб) – 5285 студентів денної і заочної форм навчання, з них 89 – студенти-іноземці (у 2022 році – 4417).

Спостерігається збільшення контингенту здобувачів вищої освіти, які навчаються за контрактом. Контингент іноземних громадян зменшився незначною мірою.

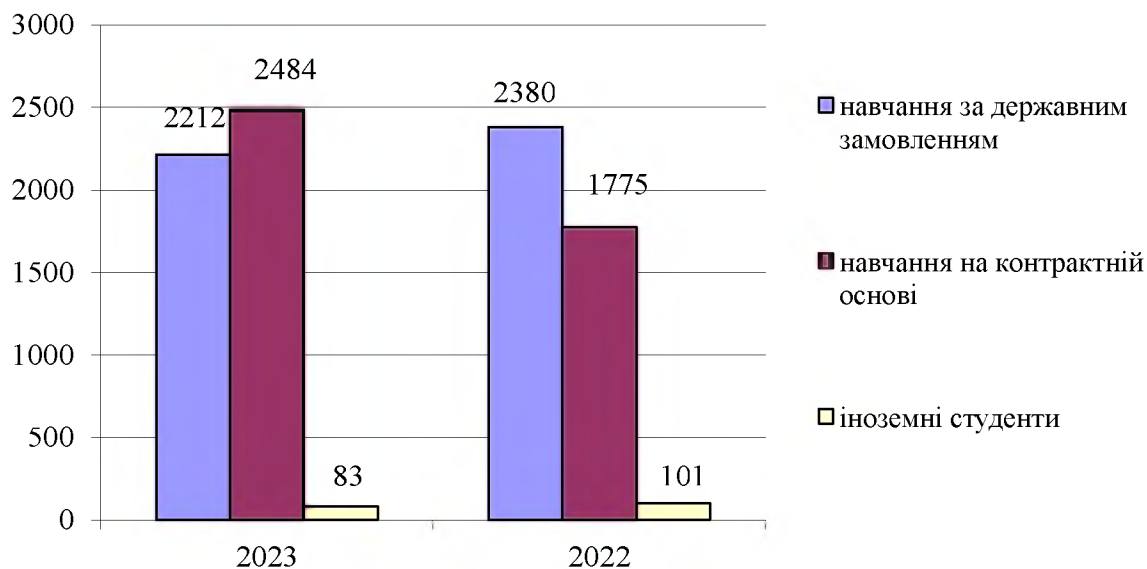
Діаграма 5

Динаміка зміни контингенту здобувачів вищої освіти в університеті

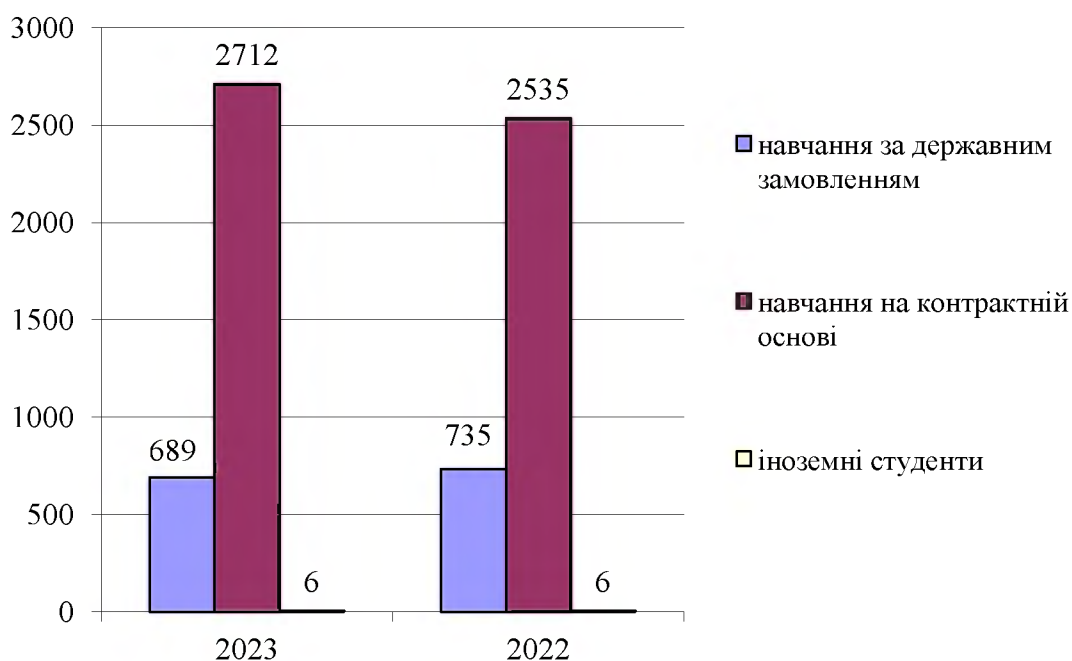
Діаграма 6

Динаміка зміни контингенту здобувачів вищої освіти в університеті
(денна форма навчання)

Діаграма 7

Динаміка зміни контингенту здобувачів вищої освіти в університеті
(заочна форма навчання)

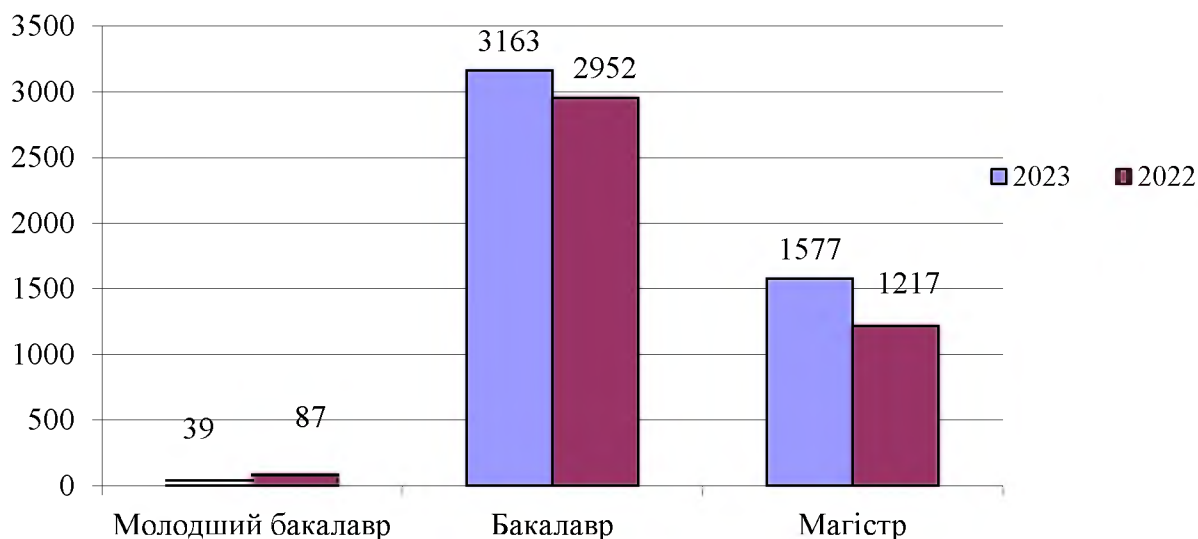
У 2023 навчальному році спостерігаємо збільшення контингенту студентів. Дещо зменшилася кількість осіб, що навчаються за освітнім ступенем «Молодший бакалавр». Однак спостерігаємо значне збільшення кількості студентів, які навчаються за освітніми ступенями «Бакалавр» та «Магістр».

Найбільший контингент студентів у звітному році мали: факультет дошкільної та спеціальної освіти – 986 осіб, факультет соціальної та психологічної освіти – 924

особи, Навчально-науковий інститут економіки та бізнес-освіти – 811 осіб, факультет фізичного виховання – 788 осіб.

Діаграма 8

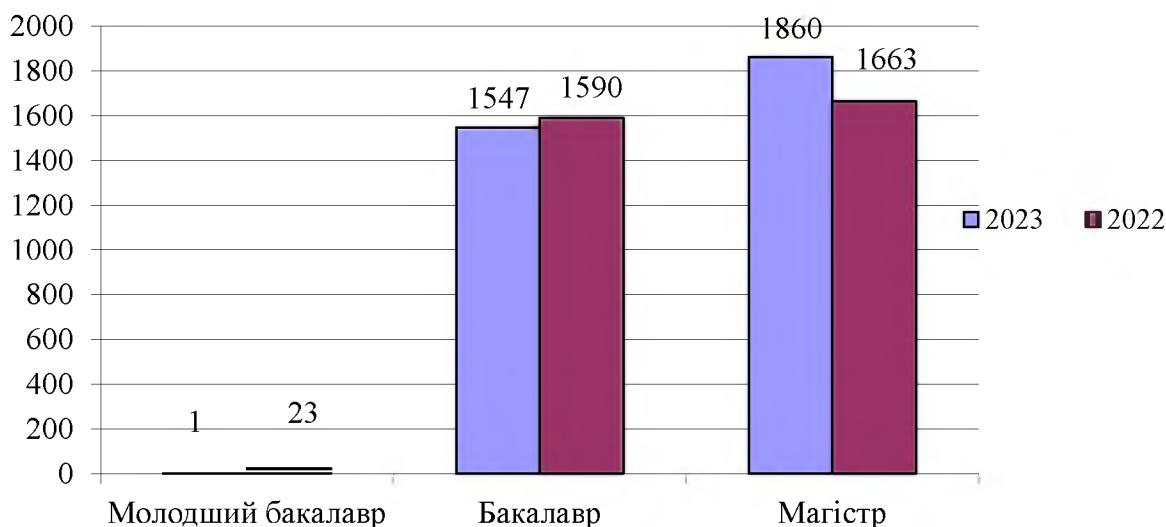
**Динаміка зміни контингенту за освітніми ступенями
(денна форма навчання)**

На заочній формі навчання маємо такі показники:

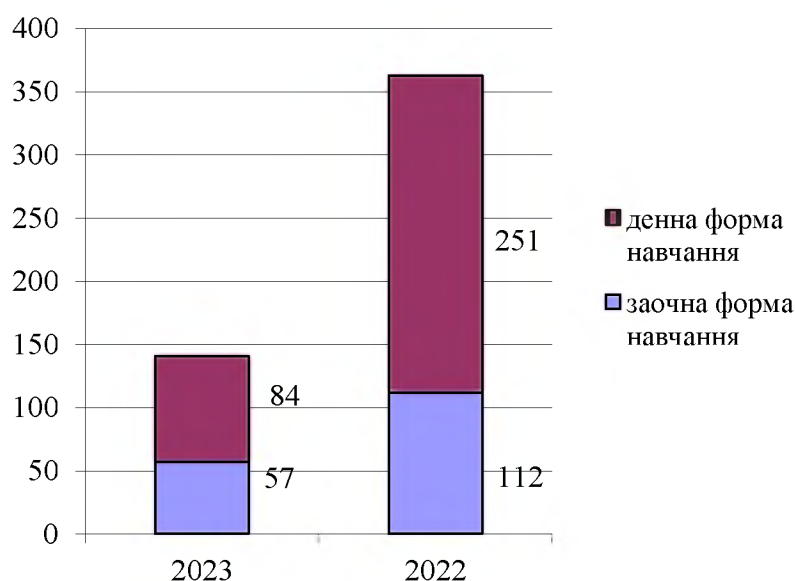
Діаграма 9

**Динаміка зміни контингенту за освітніми ступенями
(заочна форма навчання)**

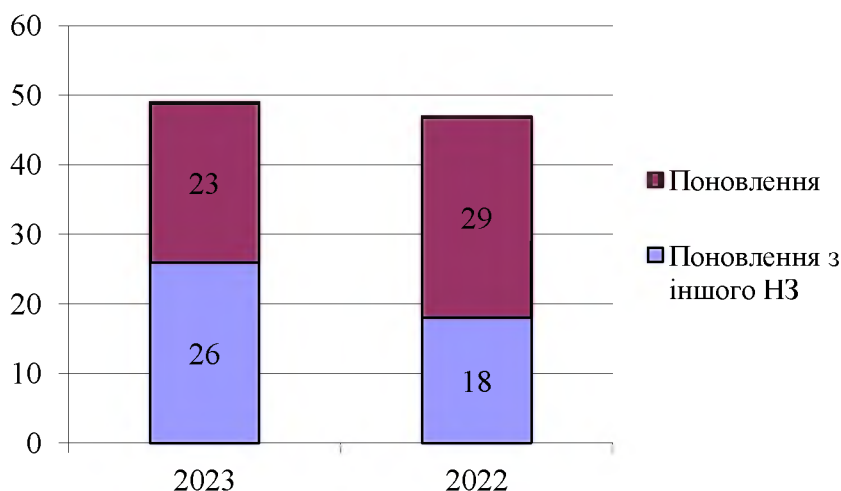
За звітний період із числа студентів, які навчаються за кошти фізичних і юридичних осіб, на вакантні місця державного замовлення було переведено 141 особу (84 – денної форми навчання, 57 – заочної форми навчання). Для порівняння: у 2022 році на вакантні місця державного замовлення було переведено 363 особи (251 – денної форми навчання, 112 – заочної форми навчання).

Кількість студентів, переведених з контрактної основи навчання на навчання за державним замовленням на денній та заочній формах навчання

Кількість поновлень на денній та заочній формах навчання у 2023 році становить 49 осіб (28 – денної форми навчання та 21 – заочної форми навчання), 53 % з яких становлять студенти, поновлені з інших закладів вищої освіти. Для порівняння: у 2022 році кількість поновлених з інших навчальних закладів становила 38 % від загальної кількості поновлених. Частка поновлених, у порівнянні з минулим навчальним роком, збільшилася.

Кількість студентів, які були поновлені на денній та заочній формах навчання

У 2023 році з університету було відраховано 251 особу (156 – денної форми навчання, 95 – заочної форми навчання), що складає 3,1 % від загального контингенту студентів університету.

Основними причинами відрахування залишаються: відрахування за власним бажанням (84 особи), невиконання навчального плану (107 осіб), для студентів-

контрактників – порушення умов договору (32 особи), закінчення теоретичного курсу й неатестація екзаменаційною комісією (12 осіб) та інші причини (16 осіб).

Діаграма 12

Основні причини відрахування студентів (денна і заочна форми навчання)

Найбільшу частку в університеті (денна і заочна форми навчання) складають відраховані за невиконання вимог навчального плану – 33 %, за власним бажанням – 26 %, через невиконання графіку освітнього процесу – 22 %, менше – за порушення умов договору – 10 %, закінчення теоретичного курсу та неатестація екзаменаційною комісією – 4 %, у зв'язку з іншими причинами – 5 %.

У 2023 році зі складу студентів університету відраховано у зв'язку з закінченням навчання 3599 осіб (1669 денної форми навчання та 1930 заочної форми навчання).

Зокрема, на денній формі навчання:

ОС «Молодший бакалавр» – 55 осіб; за державним замовленням – 39 осіб, на контрактній основі – 16 осіб.

ОС «Бакалавр» – 795, за державним замовленням – 487; на контрактній основі навчання – 308, з них студентів-іноземців – 20.

ОС «Магістр» – 819, за державним замовленням – 395; на контрактній основі навчання – 424, з них студентів-іноземців – 13.

На заочній формі навчання:

ОС «Молодший бакалавр» – 18 осіб на контрактній основі;

ОС «Бакалавр» – 523, за державним замовленням – 177; на контрактній основі навчання – 346, з них студентів-іноземців – 2.

ОС «Магістр» – 1389, за державним замовленням – 200; на контрактній основі навчання – 1189, з них іноземців – 2.

Розділ V. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

5.1. Професорсько-викладацький склад університету

Система підбору кадрів, їх використання, підвищення кваліфікації та атестації, а також заохочення педагогічних працівників до наукової діяльності є визначальним фактором у формуванні висококваліфікованого професорсько-викладацького колективу університету.

В університеті підбір і прийом на роботу професорсько-викладацького складу здійснюється на конкурсній основі шляхом укладання строкових трудових договорів з урахуванням наявності наукового ступеня і вченого звання та відповідного стажу практичної і педагогічної роботи.

Для ефективного використання науково-педагогічних кадрів розроблено методику розрахунку штатів на навчальний рік, на основі якої проводиться розподіл посад професорсько-викладацького складу серед кафедр. У них передбачено визначення розрахункової кількості штатних одиниць, виходячи із середнього обсягу навчального навантаження по університету з урахуванням нормативного показника кількості студентів на одного викладача, а також чисельності викладачів, необхідних для повного забезпечення виконання навчального плану кожної спеціальності.

У 2022–2023 р. освітній процес та функціонування підрозділів університету забезпечували 540 науково-педагогічних та педагогічних працівників, серед яких – 43 зовнішніх сумісники та 497 штатних працівників, зокрема: 475 науково-педагогічних працівників, 22 педагогічних працівники. Серед них – 1 академік НАПН України, 1 академік Академії будівництва та архітектури, 1 академік Академії економічних наук України, 53 доктори наук (11,1%), 310 кандидатів наук / докторів філософії (65,3%), без наукового ступеня – 112 (23,6%).

Більш докладну загальну кадрову ситуацію про штатних працівників у розрізі факультетів/інституту представлено в таблиці 5.1.

Таблиця 5.1.

Склад штатних працівників в розрізі факультетів з урахуванням кількості науково-педагогічних працівників вищої кваліфікації

№ п/п	Факультети	Всього штатних працівників	Докторів наук	Кандидатів наук/докторів філософії	Без наукового ступеня
1.	Факультет філології та журналістики	42	4 9,5%	28 66,6%	10 23,8%
2.	Факультет іноземних мов	49	4 8,2%	29 59,2%	16 32,6%
3.	Історичний факультет	35	4 11,4%	27 77,1%	4 11,4%
4.	Навчально-науковий інститут економіки та бізнес освіти	38	4 10,5%	30 79%	4 10,5%
5.	Факультет фізичного виховання	22	1 4,5%	13 59%	8 36,4%
6.	Факультет соціальної та психологічної освіти	72	11 15,3%	53 73,6%	8 11,1%

7.	Факультет інженерно-педагогічної освіти	35	5 14,3%	22 62,8%	8 22,8%
8.	Факультет природничої освіти та природокористування	48	3 6,2%	29 60,4%	16 33,3%
9.	Факультет фізики, математики та інформатики	31	4 13%	16 51,6%	11 35,4%
10.	Факультет мистецтв	35	–	23 65,7%	12 34,3%
11.	Факультет початкової освіти	25	2 8%	15 60%	8 32%
12.	Факультет дошкільної та спеціальної освіти	29	3 10,3%	20 69%	6 20,7%
13.	Адміністративно-управлінський персонал	14	8 57,1%	5 35,7%	1 7,1%
Усього штатних працівників		475	53 11,1%	310 65,3%	112 23,6%

Протягом звітнього періоду викладачі і співробітники університету нагороджені відомчими та університетськими нагородами, а саме:

- нагрудним знаком «Відмінник освіти» – 1 особа;
- нагрудним знаком Міністерства освіти і науки України «За наукові та освітні досягнення» – 2 особи;
- грамотами Міністерства освіти і науки України – 4 особи;
- подяками Міністерства освіти і науки України – 8 осіб;
- Почесними грамотами Черкаської обласної військової адміністрації – 2 особи;
- Почесними грамотами Черкаської обласної ради – 2 особи;
- відзнакою Національного центру «Мала академія наук України» – 1 особа;
- подяками міського голови – 5 осіб.

У наступному році заплановано реалізацію комплексу заходів, спрямованих на оптимізацію підбору і розстановку науково-педагогічного, адміністративно-управлінського, навчально-допоміжного та обслуговуючого персоналу, що входить до штатного розпису. До вищезазначеного процесу будуть залучені керівники підрозділів університету (декани факультетів/директор інституту, завідувачі кафедр, начальники відділів і служб). Разом із профспілковим комітетом заплановано організацію та проведення низки заходів, спрямованих на зміцнення трудової і виробничої дисципліни та дотримання трудового законодавства.

5.2. Підвищення кваліфікації викладачів

Підвищення кваліфікації (стажування) науково-педагогічні працівники університету здійснюють відповідно до «Положення про академічну мобільність педагогічних і науково-педагогічних працівників Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини» та Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. за № 365 «Про внесення змін до постанови КМУ від 30 грудня

2015 року за № 1187»). Підвищення кваліфікації педагогічних працівників відбувається не рідше, ніж один раз на п'ять років з відривом чи без відриву від виробництва з метою оновлення теоретичних і практичних знань, оволодіння сучасними методами розв'язання професійних завдань, адаптації до міжнародних стандартів освітньої діяльності.

У звітному році підвищення кваліфікації здійснювали відповідно до 64 угод про співпрацю із закладами вищої освіти та науковими установами України, зокрема, 3 угоди було укладено у 2023 р.

Планування та контроль за своєчасним виконанням планів-графіків підвищення кваліфікації покладено на завідувачів кафедр. У 2023 році згідно із графіком реалізували підвищення кваліфікації 157 осіб: в Університеті Григорія Сковороди в Переяславі (1 особа), Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського (6 осіб Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького (2 особи), Черкаському державному технологічному університету (15 осіб), Центральноукраїнському державному педагогічному університету імені Володимира Винниченка (4 осіб), Полтавському національному педагогічному університету імені В. Г. Короленка (2 особи), Рівненському державному гуманітарному університеті (8 осіб), Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка (5 осіб), Уманському відділі обслуговування громадян № 4 (Сервісний центр) Головного управління Пенсійного фонду України в Черкаській області (1 особа), Одеській національній музичній академії імені А. В. Нежданової (1 особа), Житомирському університеті імені Івана Франка (3 особи), Українському державному університеті імені М. Драгоманова (3 особи), Закарпатському угорському інституті ім. Ференца Ракоці II (5 осіб), ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» (123 особи).

Згідно з укладеними угодами про співпрацю в університеті пройшли підвищення кваліфікації викладачі інших закладів вищої освіти, зокрема з Криворізького державного педагогічного університету, Житомирського державного університету імені Івана Франка, Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії, Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка, Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка, ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, Київського університету імені Бориса Грінченка, Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, КЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний коледж».

У 2023 р. 118 науково-педагогічних працівників здобули сертифікати про підвищення кваліфікації на науково-методичних семінарах, конференціях, тренінгах, дистанційних вебінарах, лекціях тощо.

На курсах підвищення кваліфікації педагогічних працівників (у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою) в університеті навчалося 3779 слухачів на 25 спеціальностях, зокрема, на 19 спеціальностях галузі знань 01 (Освіта / Педагогіка), 2 спеціальностях галузі знань 05 (Соціальні та поведінкові науки), по 1 спеціальності галузей знань 02 (Культура і мистецтво), 07 (Управління та адміністрування), 23 (Соціальна робота), 281 (Публічне управління та

адміністрування). Для порівняння: у 2022 році навчалось 3323 слухачі, у 2021 році – 3384 курсисти, у 2020 р. – 2608.

Укладено 109 угод про співпрацю, з-поміж яких 25 угод у 2023 році із закладами дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти.

Для забезпечення освітнього процесу на курсах підвищення кваліфікації у 2023 р. розроблено 119 освітніх програм, тривалістю:

180 год (6 кредитів ЄКТС)	1
150 год. (5 кредитів ЄКТС)	6
90 год. (3 кредити ЄКТС)	1
30 год. (1 кредит ЄКТС)	111

В освітніх програмах враховано вимоги сьогодення та потреби курсистів відповідно до напрямку їхньої діяльності та передбачено забезпечення ефективності науково-теоретичної перепідготовки фахівців, а саме: знання суті інноваційних теорій, сучасних технологій, впровадження їх в освітній процес, а також підвищення методичного та практичного рівнів професійної компетентності педагогічних працівників, розвитку цифрової, управлінської, комунікаційної, медійної, інклюзивної, мовленнєвої компетентностей, організаторських здібностей, системного, творчого, аналітичного мислення тощо.

Географія слухачів курсів охоплює навчальні заклади територіальних громад Уманського, Звенигородського, Черкаського районів Черкаської області; Гайсинського, Тульчинського, Вінницького районів Вінницької області; Голованівського, Новоукраїнського, Олександрійського, Кропивницького районів Кіровоградської області; Білгород-Дністровського, Березівського, Подільського, Одеського, Роздільнянського районів Одеської області; Дрогобицького, Стрийського, Червоноградського, Золочівського, Львівського районів Львівської області; Хмельницького району Хмельницької області; м. Київ, Обухівського, Білоцерківського, Бучанського, Сквирського, Бориспільського, Фастівського районів Київської області; Первомайського, Миколаївського району Миколаївської області; Дніпровського, Криворізького районів Дніпропетровської області, Бердичівського, Новоград-Волинського, Житомирського, Звягельського, Коростенського районів Житомирської області, Харківського, Куп'янського районів Харківської області, Івано-Франківського, Калуського районів Івано-Франківської області, Херсонського, Бериславського районів Херсонської області, Чернівецького, Дністровського районів Чернівецької області, Володимир-Волинського району Волинської області, Конотопського, Сумського районів Сумської області, Запорізького, Мелітопольського районів Запорізької області, Хустського району Закарпатської області, Лубенського району Полтавської області.

Проведення навчальних занять забезпечували 98 висококваліфікованих викладачів факультетів/інституту, серед них 11 докторів наук, професорів, 4 кандидати наук, професори, 67 кандидатів педагогічних наук, доцентів, 3 кандидати наук, викладачі, 6 старших викладачів, 7 викладачів.

5.3. Рейтинг викладачів, кафедр, факультетів/інституту

Рейтингове оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників та навчальних структурних підрозділів є складовою системи забезпечення якості освітньої діяльності в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини.

Рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників

університету у 2023 р. проводилося відповідно до «Положення про систему рейтингової оцінки діяльності науково-педагогічних працівників УДПУ імені Павла Тичини» від 26 жовтня 2022 р. та наказу ректора «Про проведення рейтингового оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників» № 677 о/д від 23 травня 2023 року.

Рейтинг науково-педагогічних працівників визначався за трьома напрямками їхньої діяльності: навчально-методичним, науковим та організаційно-виховним, які здійснювались упродовж навчального року. Рейтингові оцінки обраховувала рейтингова комісія, очолювана першим проректором А. М. Гедзиком.

Узагальнення основних показників дозволило визначити кращі результати рейтингового оцінювання науково-педагогічних працівників за всіма, а також за окремими напрямками їхньої діяльності у 2022/2023 навчальному році.

Кращі результати рейтингового оцінювання завідувачів кафедр

№ з/п	Прізвище та ініціали НПП / кафедра	Рейтингова оцінка
1.	Розгон В. В. / кафедра української мови та методики її навчання	38,74
2.	Кузнець Т. В. / кафедра історія України	28,14
3.	Браславська О. В. / кафедри географії та методики її навчання	28,04
4.	Медведєва М. О. / кафедра інформатики і інформаційно-комунікаційних технологій	27,83
5.	Поворознюк І. М. / кафедра технологій та організації туризму і готельно-ресторанної справи	27,57

Кращі результати рейтингового оцінювання професорів, докторів наук

№ з/п	Прізвище та ініціали НПП / кафедра	Рейтингова оцінка
1.	Кравченко О. О. / кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи	126,64
2.	Цимбал-Слатвінська С. В. / кафедра спеціальної та інклюзивної освіти	99,96
3.	Священко З. В. / кафедра всесвітньої історії та методик навчання	78,26
4.	Коваль В. О. / кафедра української мови та методики її навчання	55,72
5.	Григоренко Т. В. / кафедра української мови та методики її навчання	54,74

Кращі результати рейтингового оцінювання професорів, кандидатів наук

№ з/п	Прізвище та ініціали НПП / кафедра	Рейтингова оцінка
1.	Махомета Т. М. / кафедра вищої математики та методики навчання математики	60,5
2.	Якимчук Б. А. / кафедра психології	53,08
3.	Слатвінський М. А. / кафедра фінансів, обліку та економічної безпеки	41,1

4.	Кривошея І. І. / кафедра всесвітньої історії та методик навчання	38,22
5.	Тищенко Т. М. / кафедра української мови та методики її навчання	24,91

**Кращі результати рейтингового оцінювання доцентів,
кандидатів наук**

№ з/п	Прізвище та ініціали НПП / кафедра	Рейтингова оцінка
1.	Левченко Н. В. / кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи	76,84
2.	Бабій І. В. / кафедра психології та педагогіки розвитку дитини	48,03
3.	Січкач С. А. / кафедра прикладної лінгвістики та журналістики	47,08
4.	Бербец В. В. / кафедра технологічної освіти	44,83
5.	Гонца І. С. / кафедра української мови та методики її навчання	37,98

**Кращі результати рейтингового оцінювання старших викладачів,
кандидатів наук**

№ з/п	Прізвище та ініціали НПП / кафедра	Рейтингова оцінка
1.	Скочко М. О. / кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи	48,9
2.	Казак Ю. Ю. / кафедра теорії і практики іноземних мов	19,61
3.	Гончарук В. В. / кафедра хімії, екології та методики їх навчання	16,99
4.	Танасійчук Ю. М. / кафедра медико-біологічних основ фізичної культури	15,93
5.	Поліщук О. Р. / кафедра психології	15,21

**Кращі результати рейтингового оцінювання викладачів,
кандидатів наук**

№ з/п	Прізвище та ініціали НПП / кафедра	Рейтингова оцінка
1.	Шуляк А. С. / кафедра інформатики і інформаційно-комунікаційних технологій	14,62
2.	Мартинюк В. В. / кафедра педагогіки та освітнього менеджменту	13,28
3.	Малярчук Н. М. / кафедра маркетингу, менеджменту та управління бізнесом	13,15
4.	Джагунова О. І. / кафедра історії України	9,72
5.	Пархета В. І. / кафедра соціальних і правових дисциплін	9,17

Кращі результати рейтингового оцінювання старших викладачів

№ з/п	Прізвище та ініціали НПП / кафедра	Рейтингова оцінка
1.	Денисюк І. А. / кафедра прикладної лінгвістики та журналістики	56,36
2.	Паршукова Л. М. / кафедра інформатики і інформаційно-комунікаційних технологій	34,48
3.	Дубовик В. В. / кафедра вищої математики та методики навчання	24,68

	математики	
4.	Декарчук С. О. / кафедра фізики та інтегративних технологій навчання природничих наук	24,58
5.	Максимчук О. В. / кафедра соціальних і правових дисциплін	23,67

Кращі результати рейтингового оцінювання викладачів

№ з/п	Прізвище та ініціали НПП / кафедра	Рейтингова оцінка
1.	Лукіяничук І. В. / кафедра української мови та методики її навчання	89,28
2.	Тітова Л. О. / кафедра інформатики і інформаційно-комунікаційних технологій	49,66
3.	Загоруйко Н. П. / кафедра фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі	36,16
4.	Пісняк В. С. / кафедра фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі	31,36
5.	Журавко Т. В. / кафедра психології та педагогіки розвитку дитини	30,84

Кращі результати рейтингового оцінювання викладачів-стажистів

№ з/п	Прізвище та ініціали НПП / кафедра	Рейтингова оцінка
1.	Алексєєва Н. Д. / кафедра фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі	43
2.	Солтусенко М. М. / кафедра фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі	22,54
3.	Благополучна А. Г. / кафедра технологій та організації туризму і готельно-ресторанної справи	14,76
4.	Парахненко В. Г. / кафедра хімії, екології та методики їх навчання	10,33
5.	Кривуша М. О. / кафедра теорії і методики фізичного виховання	7,18

Кращі результати рейтингового оцінювання діяльності кафедр університету

№ з/п	Кафедра	Рейтинговий показник
1.	Соціальної педагогіки та соціальної роботи	26,65
2.	Фінансів, обліку та економічної безпеки	23,29
3.	Української мови та методики її навчання	20,03
4.	Всесвітньої історії та методик навчання	18,09
5.	Інформатики і інформаційно-комунікаційних технологій	17,62

**Кращі результати рейтингового оцінювання діяльності
факультетів/інституту університету**

№ з/п	Кафедра	Рейтинговий показник
1.	Факультет соціальної та психологічної освіти	401,86
2.	Факультет фізики, математики та інформатики	222,453
3.	Факультет філології та журналістики	197,705
4.	Історичний факультет	193,72
5.	Факультет іноземних мов	179,75

Рейтинговому оцінюванню у 2022–2023 навчальному році підлягала діяльність 39 кафедр університету за трьома напрямками їхньої діяльності: навчально-методичним, науковим та організаційно-виховним.

**Кращі результати рейтингового оцінювання
навчально-методичної діяльності кафедр університету**

Місце	Кафедра	Кількість ставок	Рейтингові бали за навчально-методичну роботу	Рейтингова оцінка членів кафедр
1	Соціальної педагогіки та соціальної роботи	21,75	254,88	579,64
2	Психології	26,75	177,08	349,39
3	Педагогіки та освітнього менеджменту	19	145,73	276,55
4	Англійської мови та методики її навчання	29,25	133,79	235,34
5	Інформатики і інформаційно-комунікаційних технологій	17	119,67	299,509
6	Української мови та методики її навчання	16,75	117,81	335,56
7	Маркетингу, менеджменту та управління бізнесом	15,5	108,94	247,89
8	Біології та методики її навчання	20,5	103,55	238,66
9	Психології та педагогіки розвитку дитини	12,0	100,92	208,945
По університету		178,5	1262,37	2771,484

**Кращі результати рейтингового оцінювання
наукової діяльності кафедр університету**

Місце	Кафедра	Кількість ставок	Рейтингові бали за наукову роботу	Рейтингова оцінка членів кафедр
-------	---------	------------------	-----------------------------------	---------------------------------

1	Соціальної педагогіки та соціальної роботи	21,75	176,66	579,64
2	Української мови та методики її навчання	16,75	117,93	335,56
3	Всесвітньої історії та методик навчання	15,25	109,84	275,94
4	Психології	26,75	99,11	349,39
5	Маркетингу, менеджменту та управління бізнесом	15,5	83,31	247,89
6	Педагогіки та освітнього менеджменту	19	82	276,55
7	Фінансів, обліку та економічної безпеки	9,0	76,78	209,59
8	Біології та методики її навчання	20,5	74,46	238,66
9	Інформатики і інформаційно-комунікаційних технологій	17	69,539	299,509
По університету		161,5	889,629	2812,729

**Кращі результати рейтингового оцінювання
організаційно-виховної діяльності кафедр університету**

Місце	Кафедра	Кількість ставок	Рейтингові бали за організаційно-виховну роботу	Рейтингова оцінка членів кафедр
1	Соціальної педагогіки та соціальної роботи	21,75	148,1	579,64
2	Інформатики і інформаційно-комунікаційних технологій	17	110,30	299,509
3	Української мови та методики її навчання	16,75	99,82	335,56
4	Всесвітньої історії та методик навчання	15,25	95,2	275,94
5	Психології	26,75	73,2	349,39
6	Української літератури, українознавства та методики їх навчання	15,25	72,4	214,34
7	Фінансів, обліку та економічної безпеки	9,0	63,7	209,59
8	Вищої математики та методики навчання математики	10,5	63,55	168,44
9	Фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі	11,3	62,1	175,18
По університету		143,55	788,37	2607,589

Рейтинговому оцінюванню за навчальний рік підлягала діяльність інституту та 11 факультетів.

Результати рейтингового оцінювання факультетів та інституту

№ з/п	Факультет/інститут	Сума рейтингових оцінок кафедр факультет/ інституту	Кількість кафедр	Рейтинговий показник
1.	Факультет соціальної та психологічної освіти	1205,58	3	401,86
2.	Факультет фізики, математики та інформатики	667,359	3	222,453
3.	Факультет філології та журналістики	790,82	4	197,705
4.	Історичний факультет	581,16	3	193,72
5.	Факультет іноземних мов	539,25	3	179,75
6.	Факультет дошкільної та спеціальної освіти	519,575	3	173,19
7.	Навчально-науковий інститут економіки та бізнес-освіти	691,754	4	172,94
8.	Природничо-географічний факультет	442,789	3	147,60
9.	Факультет інженерно-педагогічної освіти	390,63	3	130,21
10.	Факультет початкової освіти	341,426	3	113,81
11.	Факультет фізичного виховання	245,59	3	81,86
12.	Факультет мистецтв	95,605	4	23,9
По університету		6511,538	39	2038,998

У 2023 р. вченою радою університету затверджено оновлене Положення про систему рейтингової оцінки діяльності науково-педагогічних працівників Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, відповідно до якого у 2024 році буде продовжено практику рейтингового оцінювання діяльності НПП та структурних підрозділів університету. Плануємо висвітлювати результати рейтингування на вебсайті університету; удосконалювати показники для підрахунку рейтингових балів науково-педагогічних працівників за напрямками їхньої роботи; працювати над створенням автоматизованої системи рейтингового оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників і структурних підрозділів, що сприятиме автоматизації аналізу якості ресурсів освітнього процесу та кадрового забезпечення, відстеженню динаміки рейтингів науково-педагогічних працівників та структурних підрозділів, формуванню звітів про виконання індивідуальних планів науково-педагогічних працівників та узагальнених результатів роботи кафедр, факультетів/інституту за показниками навчально-методичної, наукової та організаційно-виховної роботи.

Розділ VI. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА І ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

6.1. Аналіз фінансово-економічної діяльності та ефективності використання державного майна

Фінансування Університету забезпечується за рахунок коштів державного бюджету на умовах державного замовлення на оплату послуг з підготовки фахівців, наукових і науково-педагогічних кадрів та за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством.

Бюджет Університету на 2023 рік становить 245 млн. 863 тис. 546 грн., у тому числі фінансування за загальним фондом – 139 млн. 304 тис. 059 грн. (56,7%), за спеціальним фондом – 106 млн. 559 тис. 487 грн. (43,3 %).

Фінансування Уманського державного університету імені Павла Тичини здійснюється за програмами:

2201160 «Підготовка кадрів закладами вищої освіти та забезпечення діяльності їх баз практики»;

2201190 «Виплата академічних стипендій студентам (курсантам), аспірантам, докторантам закладів фахової передвищої та вищої освіти»;

2201040 «Наукова і науково-технічна діяльність закладів вищої освіти та наукових установ»;

2201080 «Державні премії, стипендії та гранти в галузі освіти, науки і техніки, стипендії переможцям міжнародних конкурсів»;

2201700 «Здійснення методичного та аналітичного забезпечення діяльності закладів освіти».

Кошти загального фонду розподілені наступним чином:

- заробітна плата – 87 млн. 384 тис. 945 грн.;
- нарахування на заробітну плату – 18 млн. 077 тис. грн.;
- продукти харчування дітям-сиротам – 4 млн. 485 тис. 190 грн.;
- оплата послуг – 21 тис. 629 грн.;
- оплата комунальних послуг – 3 млн. 493 тис. 112 грн. в т.ч.:
- теплопостачання – 1 млн. 463 тис. 412 грн.;
- водопостачання та водовідведення – 246 тис. 700 грн.;
- електроенергія – 965 тис. 300 грн.;
- природний газ – 715 тис. грн.;
- вивіз сміття – 102 тис. 700 грн.;
- інші виплати населенню (допомога) – 1 млн. 631 тис. 527 грн.

Відповідно до штатного розпису за загальним та спеціальним фондах станом на 1 січня 2023 року затверджено 1069,3 посадових ставки, з них: 570,8 ставки професорсько-викладацького складу.

Завдяки додатковому набору та переведенню студентів на фінансування за загальним фондом, з 01 жовтня в штатний розпис загального фонду Університету додатково було введено 36,1 штатних одиниць професійно-викладацького складу.

Упродовж звітнього періоду збережено виплату в максимальному розмірі обов'язкових доплат і надбавок до заробітної плати:

надбавка за вислугу років – 7 млн. 895 тис. 414 грн.,

доплата за вчене звання – 6 млн. 557 тис. 587 грн.,

доплата за науковий ступінь – 4 млн. 784 тис. 401 грн.,

доплата до мінімальної заробітної плати – 3 млн. 581 тис. 236 грн.,

надбавка за особливі умови праці – 524 тис. 246 грн.,
інші доплати та надбавки – 769 тис. 730 грн.

Всього використано для виплати доплат та надбавок – 24 млн. 112 тис. 617 грн.

Мінімальна заробітна плата в 2023 році становила 6700 грн. Заробітна плата виплачується своєчасно відповідно до Закону України «Про оплату праці», Колективного договору. Заборгованість по заробітній платі відсутня.

На оплату комунальних послуг за рахунок коштів загального фонду використано 2 млн. 800 тис. 736 грн., за спеціальним фондом – 3 млн. 529 тис. 488 грн. Також придбано товарно-матеріальні цінності для ведення фінансово-господарської діяльності університету (лабораторне обладнання, спортивний та м'який інвентар, матраци, меблі, будівельні матеріали).

Отримано додаткове фінансування з МОН України для укладання угоди та оплати проєктно-кошторисної документації «Капітальний ремонт частини підвальних приміщень з пристосуванням їх для використання як найпростішого укриття в будівлі навчального корпусу №2 Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини за адресою: вул. Садова, 2 м. Умань Черкаської обл.» в сумі 192 тис. грн.

Для стипендіального забезпечення у 2023 році кошторисом передбачено 22 млн. 003 тис. грн.

Допомогу від держави отримують 34,1% студентів (за рейтинговою системою). Кошти стипендіального фонду Університету використовуються за цільовим призначенням. Стипендія нараховується та виплачується вчасно, відповідно до затверджених термінів. Заборгованість по виплаті стипендії відсутня.

У 2023 році студентам, які мають пільги виплачена соціальну стипендію на загальну суму 11 млн. 460 тис. грн.

На обліку в університеті перебувають 144 студенти, яких віднесено до категорії дітей-сиріт, з них 28 осіб отримують академічну та соціальну стипендії. Для виплати допомоги на харчування студентам-сиротам використані кошти в сумі 4 млн. 485 тис. 190 грн., придбання навчальної літератури використано 1 млн. 405 тис. 080 грн.

Протягом звітнього періоду виплачено матеріальну допомогу при працевлаштуванні 7 студентам-випускникам, які мають статус дітей-сиріт та статус дітей позбавлених батьківського піклування на суму 112 тис. 728 грн., кошти на одяг – 70 тис. 465 грн.

7 студентів випускників отримали адресну грошову допомогу при працевлаштуванні за педагогічною спеціальністю, загальна сума виплат становить 93 тис. 940 грн.

З метою реалізації положень договору про співпрацю між Уманським державним педагогічним університетом імені Павла Тичини, Стипендіальним комітетом Дейвіс/Умань (США) та Управлінням праці та соціального захисту населення Уманської міської ради, 22 студентам Університету, які зазнали негативного впливу війни призначено безповоротну фінансову допомогу-іменну стипендію «Дейвіс-Умань» терміном на 6 місяців.

На фінансування наукової діяльності університету у 2023 році із загального фонду державного бюджету Міністерством освіти та науки України було виділено кошти в сумі 483 тис. грн.

Відповідно до тематичного плану затверджена 1 науково-дослідна тема: «Стратегічне проєктування інноваційного бізнес-середовища для зміцнення безпеки в умовах воєнного та післявоєнного стану». До її виконання залучено 8 науковців.

Кошти передбачені для здійснення наукової діяльності використовуються за цільовим призначенням.

Надходження за платні послуги від наукової діяльності у 2023 році становлять 259 тис. 054 грн. Кошти отримані від проведених науково-практичних семінарів, конференцій, консультацій та укладених угод про надання наукових послуг.

Діяльність Університету не обмежується лише державним фінансуванням, а й докладаються максимальні зусилля для формування спеціального фонду. Окрім коштів, які сплачують студенти за навчання та проживання в гуртожитках, спеціальний фонд поповнюється за рахунок виконання науково-дослідних робіт, проведення різноманітних курсів, в тому числі курсів підвищення кваліфікації післядипломної освіти, курсів підготовки до вступу у заклади вищої освіти, іноземної мови, польської мови, функціонує підготовче відділення для іноземних громадян, проводиться підготовка аспірантів та докторантів, надаються протокольні-інформаційні послуги іноземним громадянам, послуги прання, оренда майна та інше.

Впродовж жовтня поточного року був реалізований спільний проект з Міністерством молоді та спорту України молодіжного обміну «Від Уманя до Познаня: кордон не перешкода, спільне єднає...». Кошторис проекту складає 304 тис. 650 грн.

Впродовж 2023-2026 років буде реалізовано проект «Academies4Ukraine – посилення стійкості вищої освіти в Україні та Європейському Союзі». Загальна сума проекту становить 54 тис. 547 євро, отримано I транш проекту в сумі 20678 євро 65 центів.

Участь науково-педагогічних працівників у міжнародних грантових проектах дозволяє поліпшувати матеріально-технічну базу кафедр та лабораторій.

Залучені кошти спрямовуються не лише на покриття захищених видатків, а й допомагають підтримувати в належному стані навчальні корпуси і студентські гуртожитки.

На початок року залишок коштів на спеціальних реєстраційних рахунках Університету становив:

від платних послуг 22 млн. 088 тис. 892 грн.,

від наукової діяльності – 103 тис. 375 грн.,

від інших джерел власних надходжень – 332 тис. 288 грн.

За звітний період отримано кошти від надання платних послуг на суму 94 млн. 298 тис. 147 грн., найбільша питома вага припадає на надходження коштів від плати за послуги з освітньої діяльності – 96,4 % від усіх надходжень.

Структура фактичних надходжень спеціального фонду у 2023 р. включала:

1. Надходження плати від основної (освітньої) діяльності – 90 млн. 902 тис. 453 грн, в тому числі за навчання іноземних громадян – 2 млн. 975 тис. 427 грн.

2. Надходження плати за послуги від додаткової (господарської) діяльності:

- плата за проживання у гуртожитку – 2 млн. 999 тис. 225 грн.

3. Надходження плати за оренду майна – 163 тис. 203 грн.

4. Надходження плати від реалізації майна:

– плата за вирощене на агробіостанції зерно сої та здані металобрухт, макулатуру – 233 тис. 266 грн.

У цьому році почала функціонувати студентська їдальня. Виручка за чотири останні місяці поточного року становить 180 тис. 530 грн.

Кошти, що отримуються за надання платних послуг, використовуються виключно за цільовим призначенням, з максимальною ефективністю та

розподіляються на реалізацію пріоритетних заходів, пов'язаних з виконанням Університетом основних функцій.

Витрати на заробітну плату за спеціальним фонду державного бюджету становлять 75 млн. 100 тис. грн.

При наданні щорічної відпустки виплачується допомога на оздоровлення педагогічним, науково-педагогічним працівникам та співробітникам бібліотеки у розмірі посадового окладу.

Відповідно до умов Колективного договору працівникам, які пропрацювали безперервно в університеті не менше 5 років і не притягалися до дисциплінарної відповідальності, з настанням ювілейної дати надається грошова винагорода.

На виконання умов Колективного договору протягом звітного періоду навчальні лабораторії, майстерні та допоміжний персонал були забезпечені спецодягом, миючими та дезінфікуючими засобами – на загальну суму 76 тис. 061 грн. грн.

Протягом звітного періоду було проведено та оплачено 30 послуг акредитації на загальну суму 925 тис. 946 грн.

Придбано дипломи, додатки до них, студентські квитки та залікові книжки на суму 163 тис. 310 грн., оплачений 41 патент на винахід на суму 19 тис. 730 грн.

Придбано книги для поповнення бібліотечного фонду на 189 тис. 937 грн., передплачено періодичні видання на 77 тис. 108 грн.

Придбано будівельні матеріали для проведення поточних ремонтів в аудиторіях та гуртожитках Університету, облаштоване укриття в навчальному корпусі №1; витрати становлять 328 тис. 643 грн.

Станом на 1 жовтня 2023 року проведено щорічну інвентаризацію, під час якої було перевірено наявність матеріальних цінностей, балансова вартість яких становить 242 млн. 395 тис. 110 грн.

Отримано товарно-матеріальні цінності, які надані благодійниками відповідно до їхніх заяв, на 896 тис. 974 грн.

Все майно, яке знаходиться на балансі Університету, ефективно використовується в освітньому процесі та господарській діяльності.

Податки, збори та обов'язкові платежі вчасно перераховуються на відповідні державні рахунки, рахунки органів Пенсійного фонду.

Відповідно до Закону України «Про здійснення державних закупівель» проведено 8 тендерів для безперебійного постачання комунальних послуг та оплати студентських квитків.

Закупівлі оприлюднюються в електронній системі публічних закупівель ProZorro і відповідно до вимог Закону України «Про публічні закупівлі» публікуються звіти про укладені договори.

Постійно на офіційному сайті університету оновлюється інформація про штатний розпис, фінансову та бюджетну звітність, вартість платних послуг. Через сайт Університету є можливість здійснити оплату всіх послуг, які надаються Університетом.

Колектив Університету активно підтримує поранених захисників у шпиталі. Регулярно відвідуємо та надаємо нашим захисникам допомогу у вигляді ліків, продуктів харчування, теплих речей, засобів гігієни та смаколиків.

Під час воєнного стану Державна казначейська служба України при проведенні видатків продовжує керуватися нормами Постанови КМУ №590 від 09.06.2022 «Про затвердження порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі воєнного стану», яка визначає черговість проведення платежів в умовах обмеженого фінансового ресурсу на казначейських рахунках.

В наступному році ще більш актуальним стає економне витрачання коштів на оплату комунальних послуг та енергоносіїв.

Інфляційні процеси, що призводять до здорожчання вартості товарів і послуг, збільшують навантаження на спеціальний фонд, тому необхідно активніше залучати грантові кошти, позабюджетні кошти, розширювати спектр надання платних послуг.

Від усіх керівників структурних підрозділів вимагається більш виваженого та обґрунтованого прийняття рішень щодо необхідності закупівлі товарів, робіт і послуг.

6.2. Результати роботи адміністративно-господарської частини Університету

Упродовж 2023 року робота адміністративно-господарської частини Університету була спрямована на утримання матеріально-технічної бази університету в нормальному експлуатаційному стані для створення належних умов навчальної, наукової діяльності здобувачів вищої освіти і співробітників та забезпечення безпечних умов навчання та праці під час дії воєнного стану.

Упродовж звітного періоду діяльність підрозділів адміністративно-господарської частини ґрунтувалася на загальних засадах, таких як: створення і підтримка належних умов для сталого та безперебійного освітнього процесу; врахування у своїй роботі діяльності поточних, навчальних та перспективних потреб усіх структурних підрозділів; орієнтація на створення сучасних комфортних умов для роботи, навчання та проживання здобувачів освіти; зосередженість на власні сили та внутрішні засоби при забезпеченні необхідності якості роботи.

Упродовж 2023 року відділом по проведенню поточних та капітальних ремонтів адміністративно-господарської частини Університету проводились значні обсяги робіт, спрямовані на створення тимчасових укриттів, забезпечення якісних умов навчання та праці в начальних та лекційних аудиторіях, лабораторіях, майстернях, кабінетах та покращення соціально-побутових умов проживання, відпочинку студентів у гуртожитках.

Працівниками відділу проведено підготовку приміщень навчальних корпусів, майстерень та гуртожитків до нового навчального року. Особлива увага приділялася ремонту потокових аудиторій, лекційних, навчальних лабораторій та місць загального користування. Робітниками відділу за звітний період забезпечено виконання ремонтних робіт в 48 приміщеннях, з них: 24 аудиторно-лабораторного фонду, 4 кабінети, 12 місць загального користування (туалети, сходові марші, коридори), 2 укриття, 6 житлових кімнат в гуртожитках (змонтовано підвісні стелі «ARMSTRONG», влаштовано OSB плити, замінено лінолеум, демонтовано та встановлено дверні блоки, проведено штукатурно-малярні роботи).

Виконано поточні ремонти покрівлі та зливової мережі навчального корпусу №3, даху гуртожитку №2; фасадів будівель навчальних корпусів №№1, 2, 3, майстерень, гаражів, підсобних приміщень, вимощення будівлі навчального корпусу №3.

Загальні витрати на ремонт приміщень Університету за 2023 рік склали 368 043 гривні.

Проведені ремонтні роботи дали можливість покращити експлуатаційні властивості будівель, підвищити безпеку та покращити умови для освітнього процесу здобувачів освіти та роботи персоналу Університету.

Капітальні ремонти внаслідок агресії російської федерації відповідно Постанови КМУ № 590 від 09.06.2021 р. (із змінами) в стадії призупинення: реалізація проєкта «Реконструкція навчального корпусу №3, в частині прибудови ліфта для осіб з

обмеженими можливостями»; виконання капітального ремонту навчального корпусу №5; реставраційний ремонт сходової клітки запасного виходу та санвузлів третього поверху навчального корпусу №1. Після завершення дії воєнного стану в Україні вищевказані капітальні ремонти будуть продовжені.

В умовах воєнного стану з 01.03.2022 року по 07.10.2023 року студентські гуртожитки працювали в посиленому режимі, вони стали прихистком не тільки для наших студентів, а й для вимушених переселенців з тих областей, де зараз проходить активна фаза війни. Завідувачі гуртожитками відповідали за організаційні моменти, контролювали перебування студентів та переселенців в гуртожитках, дбали про їх психологічний та фізичний стан, забезпечували мешканців гуртожитку необхідними речами, засобами особистої гігієни, дезінфікуючими засобами.

Санітарно-технічний стан будівель, умов експлуатації приміщень і обладнання відповідають встановленим нормам, що підтверджують санітарний паспорт, висновки місцевих органів з охорони праці та органів державного пожежно-технічного нагляду.

Упродовж звітнього періоду особлива увага приділялася вимогам у сфері пожежної та техногенної безпеки, виникненню надзвичайних ситуацій в умовах воєнного стану. Проведені протипожежні та профілактичні заходи щодо безпеки людей у разі виникненню надзвичайних ситуацій. Усі об'єкти Університету обладнані:

- тривожними кнопками для термінового виклику поліції;
- системами пожежної сигналізації та оповіщенням про пожежу;
- первинними засобами пожежогасіння згідно їх норм належності які систематично проходили обслуговування.

Проведено ідентифікацію категорії будівель та споруд за вибухопожежною та пожежною небезпекою.

Для створення безпечних умов праці і навчання в Університеті було оновлено й облаштовано найпростіше укриття в навчальному корпусі №1 та проведено поточний ремонт протирадіаційного укриття в навчальному корпусі №3. Евакуаційні шляхи у навчальних корпусах приведено до норм Законодавства, встановлено вказівники напрямку руху та таблички входу до захисних споруд, визначених для укриття учасників освітнього процесу та працівників.

6.3. Організація роботи з охорони праці

Відділ охорони праці та пожежної безпеки Університету постійно здійснює контроль за додержанням законодавства про охорону праці, створенням безпечних і нешкідливих умов праці, належних виробничих і санітарно-побутових умов, проводить профілактичну роботу з попередження виробничого травматизму.

Протягом звітнього періоду здійснено перевірку інструкцій з охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки щодо відповідності чинному законодавству України, вимогам державних нормативних актів після закінчення установленого терміну перевірки інструкцій. Працівниками відділу розроблено 106 інструкцій з питань охорони праці і 27 інструкцій з пожежної безпеки, згідно з якими проводилися відповідні інструктажі та забезпечені робочі місця.

Фахівці відділу охорони праці постійно проводять перевірки стану охорони праці, безпеки життєдіяльності та пожежної безпеки всіх кафедр і служб Університету. Усі працівники Університету проходять перевірку знань з охорони праці раз на три роки і всі види інструктажів з охорони праці та пожежної безпеки. Для студентів проводяться вступні, первинні та повторні інструктажі з безпеки життєдіяльності та пожежної безпеки.

Щорічно проводяться навчання та перевірка знань працівників, зайнятих на роботах з підвищеною небезпекою за видами робіт: під час роботи в теплових установках і мережах, на автомобільному транспорті, під час робіт на висоті, під час роботи з електроустановками. Відповідно до наказу ректора №1524 о/д від 02.11.2023 року організовано та проведено навчання посадових осіб з нормативно-правових питань з охорони праці та створена постійно-діюча комісія з перевірки знань з питань охорони праці усіх працівників Університету(наказ №1117о/д від 18.09.2023року) з наступним оформленням протоколів перевірки знань.

В усіх структурних підрозділах Університету заведено журнали поточних інструктажів з охорони праці та пожежної безпеки.

У майстернях, лабораторіях, на робочих місцях оформлено куточки з охорони праці та техніки безпеки. Розміщено попереджувальні написи з охорони праці, схеми евакуації при надзвичайних ситуаціях та пожежі. Згідно з чинним законодавством та встановленими нормативами з охорони праці, забезпечується видача спецодягу відповідним категоріям працівників.

Упродовж звітного року не було зафіксовано та розслідувано нещасних випадків, не пов'язаних з виробництвом, з працівниками Університету.

Для проведення контролю за дотриманням вимог чинного законодавства з питань охорони праці, пожежної та техногенної безпеки відділ з охорони праці та пожежної безпеки взаємодіє з іншими структурними підрозділами, спеціалістами Університету та працівниками профспілки. Об'єктами контролю були всі структурні підрозділи Університету, кабінети підвищеної небезпеки, лабораторії, навчальні майстерні. Метою даного контролю є оцінювання виконання вимог, регламентованих нормативно-правовими актами у сфері безпеки та гігієни праці, підготовка управлінських рішень, спрямованих на створення здорових, безпечних умов праці та навчання, розроблення і виконання заходів щодо усунення виявлених недоліків. Контроль умов праці для учасників освітнього процесу проводиться на початку кожного навчального семестру. Перевірялися також наявність журналів реєстрації інструктажів з охорони праці, пожежної безпеки, техногенної безпеки, обліку вогнегасників. Здійснювалась перевірка стану кабінетів, лабораторій, навчальних майстерень, приміщень гуртожитків, спортивних залів та обладнання й інженерних комунікацій. Перед роботою у спортивних спорудах проводилось випробування й перевірка на надійність встановлення та кріплення спортінвентарю, спортобладнання в спортивній залі та на спортивному майданчику. Результати перевірок оформлялися відповідними актами. Перед кожним заняттям викладач оглядає робоче і навчальні місця з метою виявлення небезпечних і шкідливих виробничих чинників. Виявлені порушення усуваються пьд час перевірки.

З метою забезпечення надійної і безпечної експлуатації будівель, споруд, конструкцій, обладнання та інженерних мереж університету призначені відповідальні особи за безпечний стан будівель і споруд (наказ №675о/д від 23.05.2023 року). Створено постійно діючу технічну комісію, яка проводить систематичні обстеження стану будівель і споруд та після перевірок оформляє відповідні акти із зазначенням висновків. Внаслідок перевірок плануються та проводяться ремонтні роботи з метою підтримання та відновлення початкових експлуатаційних якостей будівлі та її окремих конструкцій. Проводиться впорядкування території Університету та усунення усіх травмонебезпечних місць.

Відповідно до вимог Кодексу та Порядку в Університеті взято на облік споруди подвійного призначення та найпростіші укриття об'єктів іншого призначення, що експлуатуються.

Наказом ректора №1589о/д від 28.11.2022року створена комісія, яка два рази на рік перевіряє стан вогнезахисного просочування дерев'яних елементів покрівель та за результатами перевірки складає відповідний акт, остання перевірка проводилась у червні 2023 року.

У будівлях гуртожитків, навчального корпусу №3 укомплектовано усі пожежні кран-комплекти новими рукавами однакового з ним діаметра та стволом. Встановлено 36 пожежних шаф для належного зберігання пожежних рукавів, придбано пожежне обладнання для будівель та територій університету.

Відновлено роботу внутрішнього протипожежного водопроводу у будівлях гуртожитків та навчального корпусу №3.

Згідно до вимог пожежної безпеки з періодичністю один раз на 6 місяців внутрішні пожежні кран-комплекти піддаються технічному обслуговуванню і перевіряються на працездатність шляхом пуску води, результати перевірок реєструються у спеціальних журналах технічного обслуговування на кожному об'єкті.

Закуплені та встановлені пожежні щити в місцях подвійного призначення та найпростішого укриття.

З метою проведення заходів із запобігання виникнення пожеж та організації їх гасіння в університеті створена добровільна пожежна дружина, члени якої проходять щорічне обов'язкове страхування.

Поєднання індивідуальної і колективної відповідальності, ефективне управління системою охорони праці, яке базується на ретельному дотриманні нормативних вимог чинного законодавства дають позитивні результати в сфері безпеки і гігієни праці університету.

VII. ІНФОРМАЦІЙНИЙ СУПРОВІД ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ

7.1. Презентація університету на міжнародних та всеукраїнських виставках

У рейтингу Top Universities in Ukraine університет займає 49 місце серед 185 українських ЗВО.

У рейтингу Ranking Web of Universities від Webometrics, що визначає місце ЗВО відповідно до ступеня представлення його діяльності в Інтернет-просторі у 2023 році університет зайняв 116 місце серед 312 українських ЗВО та 10376-е місце серед світових ЗВО.

В академічному рейтингу закладів вищої освіти України «ТОП-200 Україна» у 2023 році Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини посів 101 місце, а в консолідованому рейтингу займаємо 142 місце.

У 2023 році університет входив до 2-х світових рейтингів: QS World University Rankings та Times Higher Education 1001+ місце (THE) у двох напрямках: world university rankings (рейтинг освіти) як репортер та impact rankings (рейтинг цілей сталого розвитку).

7.2. Представлення університету в засобах масової інформації

Інформаційна політика в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини забезпечується у декількох напрямках:

1. друковані ЗМІ (регіонального та всеукраїнського статусу);
2. Інтернет;
3. радіо та телебачення;
4. участь та організація інформаційно-реklamних заходів;
5. встановлення інформаційного зв'язку з органами державної влади та місцевого самоврядування;
6. виготовлення рекламно-виставкової, сувенірної та рекламно-поліграфічної продукції.

Здійснення інформаційно-презентаційної діяльності є пріоритетним напрямом роботи прес-центру університету (у структурі центру культури і дозвілля «Гаудеамус»), інформаційно-обчислювального центру, відділу професійно-кар'єрної орієнтації та доуніверситетської підготовки та відповідальних осіб на факультетах/інституті, в інших структурних підрозділах.

У 2023 році у ЗМІ як місцевого так і всеукраїнського рівня за звітний період опубліковано матеріали про важливі події у житті нашого закладу.

Згідно закону України «Про вищу освіту» УДПУ оприлюднює на офіційному веб-сайті інформацію про реалізацію своїх прав і виконання зобов'язань. Наш заклад освіти у своїй діяльності дотримується принципу відкритості і конструктивного діалогу, забезпечує повноту інформації як про стратегію і плани розвитку, так і про поточні події, ми прагнемо до якнайповнішого задоволення громадської потреби в достовірній інформації. Офіційний сайт університету адаптований для осіб з вадами зору.

Сьогодні різні сайти в Україні розміщують новини про університет. Новим напрямком інформаційної політики є розповсюдження інформації про університет, привертання уваги до нових спеціальностей, можливостей їх отримання через соціальні мережі – Facebook, Twitter, Instagram.

Для представлення інформації про діяльність університету співпрацюємо з місцевими телекомпаніями. Телевізійні інформаційно-рекламні сюжети в новинах, рекламних блоках та телепрограмах УДПУ традиційно транслюються на місцевому телебаченні, а також на інших телеканалах Черкащини і прилеглих областей.

Окрім того інформація про Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини постійно розміщується і оновлюється на освітніх сайтах.

Університет є активним організатором інформаційно-рекламних заходів, усі університетські зустрічі, конференції, презентації, виставки, концерти, ярмарки та інші заходи, які ми організуємо чи в яких беремо участь теж є засобом візуалізації, що безумовно впливає на наш імідж. Іншими словами усе, що ми робимо, формує наш імідж та репутацію. До проведення інформаційно-рекламних заходів широко залучаються студенти.

Інформаційна політика університету у 2023 році спрямовувалася також на встановлення інформаційного зв'язку з органами державної влади та місцевого самоврядування. Органи державної влади міста та району систематично запрошуються на всі заходи різного рівня, які відбуваються в нашому університеті.

З метою просування бренду університету, поширення єдиного корпоративного стилю активно використовується розроблена брендова продукція.

Розділ VIII. ДОТРИМАННЯ УМОВ КОЛЕКТИВНОГО ДОГОВОРУ

В університеті діє Колективний договір, схвалений конференцією трудового колективу 05.10.2021 року на термін 2021-2025 рр., яким регламентуються та врегульовуються трудові і соціально-економічні відносини між адміністрацією та трудовим колективом, захист прав та інтересів працівників.

Упродовж звітного періоду вчасно (два рази в місяць) виплачувалася заробітна плата працівникам університету. Відсутня заборгованість з виплати заробітної плати та стипендії. Своєчасно виплачувалися відпускні усім членам колективу. Здійснювалися гарантовані виплати :

- науково-педагогічним та педагогічним працівникам надбавки за вислугу років;
- щорічна допомога на оздоровлення науково-педагогічним працівникам виплачувалась у повному обсязі в розмірі посадового окладу під час надання відпусток;
- преміювання працівників.

Надавалася одноразова грошова допомога на поховання близьких родичів згідно із заявою працівника та наказом ректора, а також матеріальні допомоги на лікування та у зв'язку з важким матеріальним становищем.

За рішенням профкому надавалася матеріальна допомога сім'ям військовослужбовців.

Відповідно пункту 4.28 Колективного договору виплачувалась матеріальна допомога при народженні дитини членам первинної профспілкової організації університету в розмірі 1500,00 грн. за рахунок коштів профспілкової організації, у розрахунку на одну дитину.

Відповідно пункту 4.3 Колективного договору за рахунок економії коштів спеціального фонду університету та за рахунок профспілкового бюджету профспілки надавалася матеріальна допомога працівникам в разі захворювання працівника й необхідності тривалого лікування.

З метою створення здорових і безпечних умов праці в університеті відповідно до Колективного договору виконано комплексні заходи для досягнення встановлених нормативів безпеки гігієни праці та виробничого середовища, підвищення рівня охорони праці, запобігання захворюванням, аваріям і пожежам (Розділ 6. Охорона праці та здоров'я), а саме виконано - пункти 6.1, 6.2, 6.3., зокрема:

- згідно з атестацією робочих місць за умовами праці, яка проводиться один раз на 5 років, ужито заходи для покращення умов праці та надаються відповідні пільги і компенсації за шкідливі та небезпечні умови праці працівникам університету, а саме: відповідно до Колективного договору (РОЗДІЛ 6. Встановлення гарантій та компенсацій) працівники, зайняті на роботах із важкими та шкідливими умовами праці, за переліком видів робіт, професій і посад отримували додаткову оплату до основного окладу та додаткові щорічні відпустки, спеціальний одяг, взуття та інші засоби індивідуального захисту (додаток В. Колективного договору);

- упродовж року сервісні служби та навчальні лабораторії, майстерні отримували мийні та дезінфікуючі засоби. Проводилася профілактична дезінфекція гуртожитків та їдалень;

- реалізовано низку заходів для покращення житлових умов у гуртожитках університету. Постійно здійснювалися поточні ремонти приміщень, закуплено нові меблі та м'який інвентар;

- реалізовано низку заходів для покращення пожежної безпеки в університеті, зокрема закуплено засоби для пожежогасіння та пожежний інвентар;

У звітному періоді виконані всі вимоги щодо безпеки учасників освітнього процесу, збільшено площу укриттів в корпусі №1, облаштовано укриття належними умовами, здійснено поточні ремонти, встановлено систему відеоспостереження.

Протягом звітнього періоду юридична служба та профком університету надавали юридичні консультації співробітникам, які працюють у різних структурних підрозділах університету, зокрема:

- з трудових питань, пов'язаних з укладанням трудового договору/контракту, зміни істотних умов праці;

- пояснення прав, обов'язків та гарантій науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників, норм робочого часу, повноважень вченої ради, конференції трудового колективу, порядку відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення здобувачів вищої освіти тощо;

- пояснення прав, обов'язків та гарантій здобувачам освіти, зокрема пільговим категоріям здобувачів освіти;

- з житлових питань: житлові права та обов'язки мешканців гуртожитків, порядок надання житлової площі в гуртожитках, плата за користування житловою площею у гуртожитках, виселення з гуртожитку тощо.

Сьогодні в університеті працює 93 особи з особливими потребами, права і законні інтереси яких захищено у повному обсязі.

Профспілковий комітет брав активну участь у житті колективу університету та в його управлінні, забезпечував нормальний психоемоційний клімат у трудовому колективі.

У звітному році на виплату допомоги працівникам, які її потребували у зв'язку з важким матеріальним становищем та на лікування, використано з бюджету профспілки 298 тис. 680 грн.

Профком виділяв кошти на оплату відпочинку дітей працівників, на компенсації за санаторно-курортне лікування працівників та студентської молоді. У 2023 році із бюджету профспілки на оздоровлення членів профспілки використано 71 тис. 885 грн. та їхніх дітей використано 15 тис. 900 грн.

За кошти профспілкової організації діти шкільного віку членів профспілки отримали новорічні подарунки.

Порушень у виконанні умов Колективного договору у звітному році не виявлено.

Ректор університету

Олександр БЕЗЛЮДНИЙ